

Sayı: 207 | Eylül 2010 | Masrafı: 2€

EMPERYALİZME, FAŞİZME ve HER TÜRDE GERİCİLİĞE KARŞI

MÜCADELE

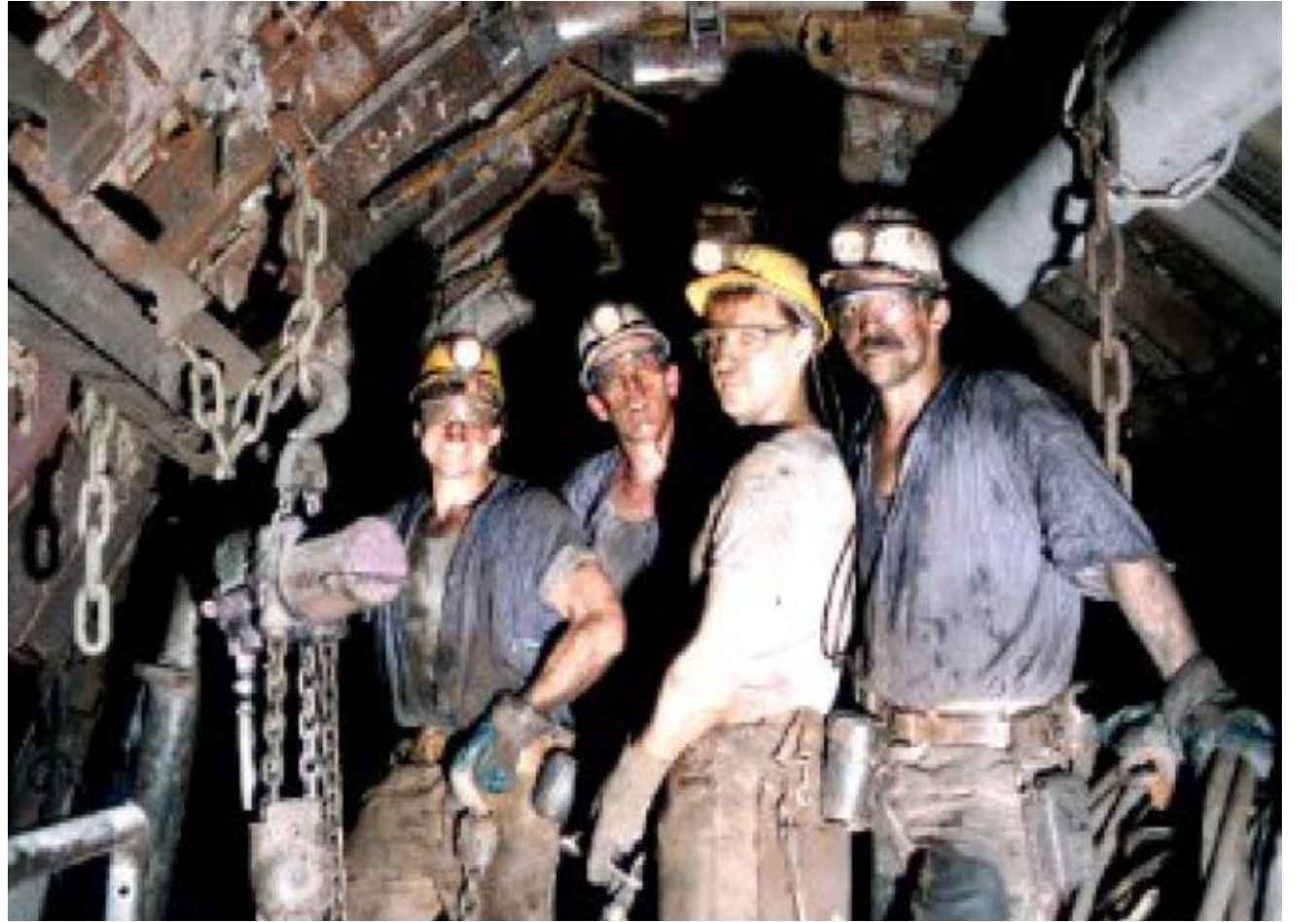
ATİK (Avrupa Türkiyeli İşçiler Konfederasyonu) Yayın Organı • İnternet: www.atik-online.net

AVRUPA BİRLİĞİ KOMİSYONU BİNLERCE MADEN EMEKÇİSİNİ İŞSİZ BIRAKACAKTIR!

Avrupa Birliği Komisyonu aldığı yeni kararlarla Avrupa'daki mevcut Maden Ocaklarını en geç 15 ekim 2014 de yani 4 yıl içinde kapatma kararı alması, doğal olarak 100 Binlerce Maden işçisini de sokağa atacaktır. Şimdiye kadar, AB fonlarıyla Maden ocaklarına yapılan ekonomik destek, AB enerji politikaları çerçevesinde 2014 de tamamen kesilecektir. Şimdiden Kapatma kararı alan maden işletmeleri ,kapatma tarihine kadar üretimi azaltmak amacıyla, her 15 ayda bir %33 alının fonlar kısılarak devam edilecektir. Bu uygulama çerçevesinde bu tarihe kadar kapanmayan maden işletmeleri, AB'nin aldığı karar bağlamında ödenen fonlar geri ödemek zorunda bırakılacak.

Göçmenlerinden yoğun olarak çalıştığı maden ocaklarında, bu karar karşı ortak mücadeleyi geliştirmeliyiz. Bunun yolu da yerli ve göçmen işçilerin ele ele vermesinde geçmektedir. AB komisyonunun aldığı bu kararı boşa çıkarmak için ortak mücadeleyi büyütelim!

⇒ sayfa 3'te

Sarrazin'e Karşı Öfke Büyüyor

Alman Federal Merkez Bankası yönetim Kurulu ve SPD üyesi T. Sarrazin ırkçı açıklamalarına karşı öfke büyürken, bir açıklama ATİF ve gençlik kurumlarından geldi. Yapılan açıklamalarda Sarrazin'in açıklamalarının toplumda ayrımcılığa kapı araladığı ve Sarrazin'in bu açıklamaları bilinçli yaptığı vurgulandı.

⇒ sayfa 10'da

30. Yılında 12 Eylül Askeri Faşist Cuntası Avrupa'nın Birçok Kentinde Kınandı!

Türkiye'de 12 Eylül 1980 yılında gerçekleştirilen Askeri faşist darbenin 30 yılı vesilesiyle Avrupa'nın bir çok kentinde kınama etkinlikleri düzenlendi. Demokratik kitle örgütlerinin çoğunu ortak örgütlediği bu eylemlere katılan kitleler, askeri faşist darbeyi kınadılar. Ayrıca ATİK'de Köln'de uskeri faşist cuntayı kınamak ve halkın sanatçısı Yılmaz Güney'i anmak için siyasal ve kültürel içerikli bir etkinlik düzenledi.

⇒ sayfa 5'de

BAŞYAZI

SİYASAL NETLİĞİN KAZANILMASINDA PROGRAMIMIZIN ÖNEMİ

ATİK saflarında uzun süreden beri yürütülen tartışmaların bir bütünlüğünü Nisan 2010 tarihinde Kongre Alt Konferansı'mızda 2 günlük tartışma ile daha genişletilmiş halde yaşadık.

Batı Avrupa'da üyelerimizin katılımı ile yürütülen Alt Konferans tartışmalarında ciddi bir daralmanın ve kafa karışıklığının olduğunu açıkça göstermiştir. ATİK saflarındaki kafa karışıklığının ortadan kaldırılması, yeniden program tartışmasıyla içimizdeki yanlış anlayışları ve çözümsüzlüğü gerileterek yeniden bir siyasal netliğin kazanılması bu tartışmaların sonucu olacaktır. Bu aynı zamanda bizim kendi içimizde irade birliğimizi sağlamamızın ve hareketimizin daha gelişmesinin de bir yoludur.

ATİK olarak saflarımızda uzun zamandan beri yürütülen tartışmada gelinen aşamada; süreç, yeni bir siyasal perspektif ışığında faaliyetlerini yeniden gözden geçirilmesini içereceği gibi yeniden bir çıkışı da içerecektir.

ATİK olarak oluşturacağımız program taslağı tıkanıklığımızın nedenlerini açığa çıkarma, daralmanın önüne geçme açısından önemlidir. Dernek ve komitelerimizin kısır bir döngü içerisine girdiği; kendi gerçeğinin nedenlerini açığa çıkarması için ciddi öneme sahiptir. Olumsuzluk ve yetersizliklerimizin aşılması; üzerinde yükseleceğimiz zeminin yeniden analizini gerekli kılmaktadır.

Bu tartışmaların temelini birini göçmen kitlesinin 50 yılı aşkın sürede geçirdiği değişimleri ele almak oluşturuyor.

Bu yaklaşım önemli bir tespiti içermektedir. Bu da göçmenlerin durumunu yeniden değerlendirmeyi zorunlu kılmaktadır. Bu değerlendirme aynı zamanda yeni politik ve pratik yönelimimizin tespiti açısından oldukça

önemlidir.

Yeni ATİK program tartışması; ATİK'teki tıkanıklıkları aşmanın yanı sıra tarihsel açıdan göç olgusunu yeniden bir analizini yapacağı gibi, göçlerin nedenlerini ve sonuçlarını açığa çıkarması içinde önemlidir.

ATİK program tartışması, Türkülilerin Avrupa'ya göç nedenlerini ele alacağı gibi, asıl olan Türkiyelilerle geçirdikleri aşamaları incelemek, tüm bunların üzerinde yükseldiği zeminde bugün açısından Türkiyelilerle göçmen kitlesinin nasıl düşündüğü, geleceğe nasıl baktığı irdelenerek ATİK'in bu gerçekler ışığında bundan böyle nasıl bir yönelime girmesi gerektiğini açığa çıkaracaktır.

ATİK program tartışması Batı Avrupa'da 50 yıldır göç eden Türkiyelilerle göçmenlerin gelinen aşamada tek bir sınıfsal bütünlüğü oluşturmadığı, sermaye sınıfı ve işçi sınıfı olarak girdiği saflaşmada, işçi sınıfı ve dar gelirli esnafın politik taleplerinin temsilcisi olma, bu farklılaşmanın demokratik örgütü olmanın politik yönelimi açısından önemlidir.

Bu tespit Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde yaşayan göçmen işçilerin Avrupa işçi sınıfının önemli bir kesitini oluşturduğu gerçeğinin, Avrupa işçi sınıfının birlikte örgütlülüğünün önemini açığa çıkarması anlamında ciddi öneme sahiptir.

ATİK kitlesinin önemli kesitini oluşturan işçilerin fabrikalarda, çalıştıkları işyerlerinde işçi temsilciliği ve sendika temsilciliği seçilme görevlerinin netleştirilmesi, sendikal çalışmalara katılıp sınıf sendikacılığını geliştirme açısından bir netleşmeyi sağlaması için önemlidir.

Türkiyelilerle göçmen işçilerin Avrupa'da olan diğer göçmen işçilerle ortaklaşan sorunlarını egemen güçlerden hak

alma mücadelesine dönüştürmesi için merkezi ve yerel alanlarda birlikte hareket etmek, en geniş birliktelikleri yakalama açısından da program tartışması önemli bir yol göstericidir.

Avrupalı emperyalist ülkelerin içine girdiği kriz işçi sınıfına yönelik olduğu gibi göçmen işçilere yönelik yeni saldırıların geliştirildiği bu süreçte anti-emperyalist mücadelenin anti-kapitalist mücadele ile birleştirilmesi, ırkçı-faşist saldırılara ve örgütlere karşı ortak hareketliliği ve birlikte mücadele etmelerini sağlamak ve bunun yol ve metodlarını bilince çıkarmak program tartışmalarıyla mümkündür.

Hem göçmen gençlik ve kadın sorununu doğru şekilde ele almak, hem günlük güçleri yeniden toparlamak, hem de kitleselleşmeyi olması gereken noktaya getirmek ve tüm bunların içinde göçmenlerin demokratik mücadelesini bilince çıkartarak yükseltmek için bu tartışma gerekli önemi vererek ele alınmalıdır.

Örgütsel Açıdan Tartışma...

Tartışmalarda keşfedeceğimiz ve çözümlerine yoğunlaşmış olacağımız bir noktada bu demokrasi mücadelesinde siyasileşmek, çevremizde belli mesafede duran ancak mücadeleye katılmada atıl kalan kitleleri tekrardan bu mücadeleye katmaktır.

Çevremizde şu anda mesafeli duran kitlenin en çok vurguladığı sebeplerden bir tanesi ATİK içerisinde sağlayamadığımız irade birliğinden ötürü oluşan ve birey birey farklı yol, metod ve tarzların izlenmesine sebep olan durumlardır. Taslak tartışması bu konuda ilerleyeceğimiz zemin kadar izlenecek yol ve metodları da açığa çıkarmakta ve kavratmaktadır.

Aynı zamanda göçmen mücadelesi bulunan ülkedeki demokrasi mücade-

lesinin de önemli bir kesimini temsil etmekte, oluşturmakta. En önemlisi de bu mücadele gerçekte egemenler ve göçmen kitleler arasında yaşamakta, yani haliyle ekonomik, kültürel, sosyal ve akademik her alanda devam etmektedir. Bu konudan ötürü sadece bir insan hakkı veya basit bir hak alma eylemi değil, uzun soluklu bir siyasal mücadeledir. Her siyasal mücadele gibi doğru bir çizgiye ve bu çizgide izlenecek doğru politikalara ihtiyaç duymaktadır. Geçmişte de hatalarımızdan biri olan ve geçmiş, güncelliğini yitirmiş gündemler üzerinden değil güncel ve can alıcı olan gündemler üzerinden çalışma yapmak da aynı zamanda taslak tartışmasının açığa çıkartacağı mevcut tahlil ve tespitlere bağlıdır.

Tüm bu perspektif ışığında önemli olan şey taslak tartışmasını gündemden düşürmeden kendi gündemlerimiz ve genel gündemlerle birleştirerek en geniş kitleler içinde tartışabilmektir. Önümüzdeki süreçte siyasal görevlerimiz ve sorumluluklarımızın yanı sıra taslak tartışmasını her yerde işlemek, fikirleri toplamak, sentez ve analizleri merkezi toplantılara taşımak her üye ve komitenin en önemli misyonu olacaktır.

En önemli amacımız bulunduğu ülkenin sınıf ve demokrasi mücadelesine seyirci kalan, kendiliğinden gelişen demokrasi hareketlerini izlemekle yetinen veya sadece destekçi bir boyutta kalan ATİK'i, gündeme müdahale eden, bu konuda en geniş birliktelikle eyleme geçen, bulunduğu ülkedeki siyasal mücadeleye katılacak bir ATİK'e dönüştürmektir. Yönlendiren, örgütleyen ve siyasal katkılar sunan bir ATİK olma bilinci ile çalışmalarımıza devam etmeliyiz.

ATİK
AHM - ATİK Haber Merkezi

Internet: www.atik-online.net

e-mail: atik2@atik-online.net

Impressum:

V.i.S.d.P

I. Yildirim

Postapart nummer 15809

6802 JX Arnhem

Nederland

Yazışma Adresleri:

Nelson Mandela plein 1

2575 T.H. Deen-Haag

Nederland

haber göndermek için:

mucadele1976@yahoo.de

Internet: www.atik-online.net

e-mail: info@atik-online.net

AVRUPA BİRLİĞİ KOMİSYONU BİNLERCE MADEN EMEKÇİSİNİ İŞSİZ BIRAKACAKTIR!

Öncelikle 1900'lü yılların son çeyreğine doğru, sanayi sektörünün ABD ve Avrupa'da gelişmesiyle beraber, enerji-

Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'na (EU-ROATOM) dönüştürüldü.

1973 petrol krizi Avrupa'nın ihtiyaç

ye olan ihtiyaçta doğal olarak artmıştı. Egemen kapitalist ülkeler dünyanın diğer coğrafyalarındaki enerji kaynaklarını ele geçirmek amacıyla, girdikleri pazar rekabeti sonucu, dünyadaki enerji kaynakları savaşlarla paylaşma ve sömürgeleştirme sorununu gündeme oturttu.

Birinci emperyalist paylaşım savaşının ana ögesini belirleyen temel politika mevcut enerji kaynaklarını ele geçirmektir. İkinci paylaşım savaşı da özellikle SSCB'yi kuşatarak hem sosyalist sistemi çöktürmek ve teslim almak, hem de Kafkaslardaki enerji kaynaklarına el koymaktır. Ancak kapitalist-emperyalist sistem bunu başaramayınca, dünyanın diğer coğrafyalarına yönelerek, savaş ve işgal edilmedik ülke kalmadı. Yoksul ülkelerde, gasp edilen yeraltı enerji madenleri emperyalistler tarafından fabrikalarda işletilerek, ürüne dönüştürülen bu sermaye kapitalist-emperyalist sistemin güçlenmesini ve yayılmasını beraberinde getirdi.

Avrupa Birliği'nin kuruluş temelleri atılırken, Avrupa Ekonomik Birliği üzerinden mevcut enerji kaynaklarını en iyi şekilde yönetmek ve rekabet gücünü yükseltme amacıyla birliğe hedef biçilmişti. Avrupa Birliği'nin kurucularından olan ilk altı ülke 1951'de, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu (AKÇT) kurarak bugüne kadar gelen süreci başlatmış oldular. Enerji alanında başlatılan bu birliktelik 1957 yılında imzalanan Roma Antlaşması ile Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) kuruldu. Enerji alanında başlatılan çalışmalar 1958'de,

duyduğu enerjinin önemini bir kez daha gündeme getirdi. Avrupa Ekonomik Topluluğunu oluşturan ülkeler enerji kaynaklarını özellikle petrolü dışardan ithal etmek zorundaydılar. Bu bağımlılık ilişkisi mevcut petrol krizini Avrupa'ya yansıyan etkilerinden kaynaklı, enerji talebini ve ihtiyacını AB olarak nasıl bir ekonomipolitika yürüngesinde belirleme ve denetleme ihtiyacını yeniden ortaya çıkarttı ve emperyalist sistemi etkisi altına alan, krize neo-liberal politikalar can simidi oldu. Bu neo-liberal politikalar sonucu özelleştirmenin önü açılarak, devletin üzerindeki yükler azaltıldı ve taşeronlaşma, esnek üretim ve teknolojinin hızla gelişmesiyle beraber, insan emeğinin üzerinde üretimde yer almasıyla, bu duruma bağlı olarak aşırı üretim furyası alabildiğine yoğunlaştı. Ve üretilen metaller tüketime dönüşmeyince, pazarların şişmesi ve alım gücünün düşmesiyle birlikte, yeniden mali bir kriz gündeme oturdu. Bu süreç hem yeni işsizler ordusunu, hem de mevcut dünyadaki enerji kaynaklarının tüketilmesini beraberinde getirdi.

Özellikle son yıllarda AB'nin girdiği enerji darboğazı nedeniyle "Avrupa Birliği için bir enerji politikası"na bağlı olarak yeni karar mekanizmalarını oluşturup mevcut geleceğini şekillendirmeye çalışmaktaydılar. Bu noktada 1995 yılında enerji politikası adı altında aldığı kararlar çerçevesinde, üç temel eksen üzerinde Avrupa Birliği Antlaşması'nda yer alan enerji politikası, AB'nin bütün mevcut yetkilerini

birleştirip, bu antlaşmaların yapılmasıyla birlikte Avrupa Birliği için ortak bir enerji politikası oluşturulmaya başlandı. Enerji talebinin garanti altına alınması, çevrenin korunması ve iç pazarın yeniden şekillenmesini sağlamak amacıyla, AB ortak enerji politikasının en önemli hedefleri olarak belirlendi. Buna paralel, sosyal ve ekonomik kaynaşma, yaşam kalitesi, istihdam yaratılması ve bölgeler arasında dayanışmanın geliştirilmesi de karar altına alındı.

Tüm bu anlaşmalar çerçevesinde bugün gelinen sonuç, Avrupa Birliği Komisyonu aldığı yeni kararlarla Avrupa'daki mevcut Maden Ocaklarını en geç 15 Ekim 2014'de yani 4 yıl içinde kapatma kararı alması, doğal olarak yüz binlerce maden işçisini de sokağa atacaktır. Şimdiye kadar, AB fonlarıyla maden ocaklarına yapılan ekonomik destek, AB enerji politikaları çerçevesinde 2014'de tamamen kesilecektir. Şimdiden kapatma kararı alan maden işletmeleri, kapatma tarihine kadar

üretimi azaltmak amacıyla, her 15 ayda bir %33 alınan fonlar kısılarak devam edilecektir. Bu uygulama çerçevesinde bu tarihe kadar kapanmayan maden işletmeleri, AB'nin aldığı karar gereğince ödenen fonlar geri ödemek zorunda bırakılacak. Ancak, Almanya Başbakanı Angela Merkel alınan bu karara göstermelik

de olsa itiraz edeceğini belirtse de durumu değiştirmeyeceği ortadadır. Alınan bu karara karşı Almanya hükümeti ve sendikaların tepki göstermesi bu konudaki iki yüzlülüklerini de ortaya koymaktadır. Çünkü böyle bir kararın varlığını Alman hükümeti daha önceden biliyordu ve ortak alınan bir karardır. Kararı AB içerisinde beraber belirleme yetkileri ve sorumlulukları söz konusudur.

AB komisyonu uygulamaya koyduğu karar doğrultusunda, ilk etapta aşamalı olarak önemli oranda maden ocaklarını kapatmış durumdadır. Geriye kalan 8 maden ocağını da 5'i 2012 ye kadar diğerleri ise, yani 3 maden ocağını ise, 2018 de kapatılacaktır. Mevcut hükümet ve sendikaların söylem ve tartışmalarına baktığımızda, alınan bu kapatma kararı 2012'de tekrar gözden geçirilecek ve durum değerlendirilip, kapatma operasyonu büyük bir olasılıkla daha erken bir tarihe alınabilecektir. 2007 yılında alınan kapatma kararıyla madende çalışan işçi sayısı 29.200 den 15.000'e ve çıkartılan kömür miktarı ise, 21 milyon tondan 12 milyon tona düşürülmesi planlar dahilindeydi. AB komisyonu açıkladığı bilgilere göre, AB de 100.000 kişi maden kömürü sektöründe çalışmaktadır. Üretimin %50'si Polonya'da gerçekleştirilmektedir. Kapatılmayla daha çok yüz yüze kalan maden ocakları, Almanya'nın Ruhr Bölgesi, İspanyanın Kuzeybatı ve Romanya'da bulunmaktadır. AB'nin taş-

kömürü üretimi, mevcut dünya taşkömürü üretiminin %2,5'ni oluşturmaktadır. Termik santrali için kullanılan kömürün %50 den fazlası Rusya, Amerika, Güney Afrika ve Kolombiya gibi ülkelerden ithal edilmektedir. Ayrıca Almanya'daki elektrik üretiminin %40'ı kömür madeninin yakılmasıyla elde edilmektedir.

Bu gelişmeler kapsamında, uzun bir dönemdir kapatma şantajı ve tehdidinden dolayı, maden işçileri işini kaybetme uğruna sıfır zamlarla çalışmak zorunda bırakılmıştır. Kapatılan maden ocaklarındaki işçileri başka bir sektörde istihdam edilmesi için yapılan antlaşmalar aldatmacandan öteye gitmemektedir. Diğer sektörlerde gönderilen maden işçileri, yapılan kısa süreli kontratlarla yeniden işsiz bırakılarak sokağa atılmışlardır.

Avrupa komisyonu, Almanya Hükümeti ve sendikaların ortaklaşa aldığı bu kararla birlikte 2018'e kadar, maden işçilerin tepkisini bastırarak planladıkları maden ocaklarını kapatma planı 4 yıl öne alınaca-

ğından, işçileri toplu işten çıkarmakla yüz yüze bırakacaklardır. AB'ye üye ülkelerdeki maden ocaklarının kapatılması, özellikle Romanya, İspanya ve Almanya'nın Ruhr Havzası'nı önemli oranda etkileyecektir. Zaten mali ve ekonomik kriz içerisinde debelenen bu ülkeler, maden sektörünün yok edilmesiyle, yeni işsizler ordusunu sokağa dökecektir.

Sonuç olarak; tüm bu politik gelişmelere bakıldığında, perde arkasında yatan önemli iki neden bulunmaktadır. Birincisi; AB ve diğer emperyalist bloklar arası rekabet ve pazar dalışımı neticesinde, AB mevcut madenlerini kritik dönemler için bir rezerv olarak bırakmaktadır. İkinci neden ise; dışardan getirilen madenleri daha ucuz iş gücüne mal ederek, tasarruf planlarını hayata geçirmektedirler. Emperyalist sistem doğası gereği, işçinin artı-değeri üzerinde kendi varlığını sürdürmektedir. Dünyadaki pazar kavgaları, rekabet ve sömürü düzenini daha da işlevli hale getirmek için, halktan kesilen vergilerin büyük bir bölümü askeri harcamalara, savaş politikalarına ve yeni silahlara bütçe olarak ayrılmaktadır. Bunun yanında uzun yıllar yeraltı tabutluklarda zor şartlarda çalışan maden işçileri yaşanan göçükler ve kazalar sonucu hayatını kaybeden, onlarcası sakat kalan maden emekçilerine ne bir gelecek vaat ediliyor, nede bugün içerisinde buldukları ortamda işini koruma güvencesi veriliyor.

30. Yılında 12 Eylül Askeri Faşist Cuntasını Lanetliyoruz!

30. Yılında Nedenleri Ve Sonuçlarıyla; 12 Eylül Askeri Faşist Cuntası

Bundan 30 yıl önce, 12 Eylül 1980 yılında Türkiye'de askeri faşist bir cunta yapıldı. 27 Mayıs 1960 darbesi ve 12 Mart 1971 askeri cuntasının ardından üçüncü defa gerçekleştirilen, askeri faşist darbe, en kanlı cunta olarak tarihe geçti. 12 Eylül cuntası, tüm toplum üzerinde yıllarca terör estirdi. Art arda yapılan idamlar, sınır tanımayan işkence ve zulüm hala tartışılmaktadır. Cunta iş başına gelir gelmez dönemin Demirel hükümetini görevden aldı, parlamentoyu feshetti. Mevcut tüm partileri kapatarak, yöneticilerini gözaltına aldı. Yürürlükteki tüm yasalar iptal edildi, devam eden grevler yasaklandı. DİSK'i kapatan cunta, mal varlıklarına el koydu, yöneticilerini tutukladı, 54 sendikacı hakkında idam talebiyle dava açtı. Cuntacılar, tüm demokratik kurumları kapattı. TÖB-DER ve Yazarlar Sendikası başta olmak üzere yöneticilerini tutuklayarak, haklarında davalar açtı. Basın ve yayın cuntanın denetimine alındı. İlerici ne kadar yazar, bilim insanı, öğretim görevlisi varsa soruşturmaya tabi tutuldu. Binlerce insanın işine son verildi. Kürt ulusu üzerinde görülmemiş bir terör estirildi. Köyler yakıldı, Kürt köylüleri sürgün edildi, işkenceden geçirildi.

12 Eylül faşist cuntası devrimci hareketi zorla ezdi. Devrimci hareket 12 Eylül'le birlikte önemli bir güç kaybına uğradı. 12 Eylül darbesi ufukta görüldüğünde, bu durumu devrimci hareket de tespit etti. Ancak, hiçbir karşı plan oluşturamayan devrimci hareket, beklemediği bir saldırıyla karşılaştı. Cunta, devrimci hareketin yönetici kadrolarını, üye ve taraftarlarının ağırlıklı bir bölümünü tutukladı. 17 devrimciyi 1980 ile 1984 yılları arasında idam etti. Onlarca devrimci işkencede katledildi. Cezaevleri birer işkencehaneye dönüştürüldü. 1980 askeri darbesiyle birlikte, bir çok örgüt kendisini fes ederken, önemli bir bölümü, düzenle barışık şekilde yeni yönlemlere girdi, Kemalistleşti, milliyetçilikten etkilendi. İhtilalci örgütler ise kendilerini 1990'larla birlikte ancak toparlayabildi.

12 Eylül Darbesinin Nedenleri

12 Eylül askeri faşist cuntası yükselen devrimci muhalefeti ezmek için iş başına geldi. 1980'de devrimci hareket güçlüydü. Bir güç olarak devleti zorluyordu. Sivil faşist harekete karşı büyük bir direniş gösterdi. Maraş katliamından sonra giderek genişleyen sıkıyönetim de, burjuvazi için çare olmaktan çıktı. İşçi grevleri giderek artmaya başladı. TARIŞ'de faşistlerin işe alınmasına karşı başlayan karşı koyuş, giderek işçilerin silahlı direnişine dönüştü ve devlet bu direniş karşısında geri adım atmamak zorunda kaldı. Keza, ülkenin bir çok ilinde, işçi direnişleri ve esnafın hükümetin aldığı 24 Ocak Kararlarına karşı günlerce kepenk kapatması hükümete oldukça zor günler yaşattı.

Hakim sınıflar artık bir yönetememe krizi yaşıyorlardı. Parlamento işlevsiz hale gelmiş, Cumhurbaşkanı 100. tur yapılmasına rağmen seçilemiyordu. AP, CHP, MSP, MHP kendi adayının seçilmesi için ısrarlı oluyor, kendi, aralarında anlaşamıyorlardı. Bürokrasi, bölüşülmüş ve her parti tuttu-

ğu mevkiyi diğerlerine karşı kullanıyordu. Komprador patronlar bundan oldukça rahatsız idiler. Demirel hükümeti, iş adamlarının, IMF ve emperyalist büyük tekelin emir ve direktifleri sonucu 24 Ocak kararları olarak bilinen yeni ekonomik kararlar aldı. 24 Ocak kararları çok kapsamlı ekonomik tedbirleri içeriyordu. İhracata yönelik bu ekonomik paketin içinde, işçilerin, memurların ve diğer çalışan emekçilerin haklarında kısıtlamayı içeren önemli başlıklar vardı. 24 Ocak kararları grevlere son verilmesi, sendikaların devre dışı bırakılması, toplu sözleşme ve tatil günlerinin yeniden düzenlenmesi, kamu harcamala-

rının kısıtlanması, döviz kurlarının yeniden düzenlenmesi gibi bir çok yeni kararlardan oluşuyordu. Fakat 24 Ocak kararları istenilen düzeyde ilerlemiyordu. Ekonomi tıkanmış, kuyruklar devam ediyor, enflasyon yüksek düzeyde seyrediyordu. Bu durum, NATO güney kanadının en önemli üyelerinden olan Türkiye'nin siyasi ve ekonomik krizi, ABD'nin Ortadoğu planları içinde bir istikrarsızlık oluşturuyordu. 1979 yılında İran'da gerçekleştirilen İslam Devrimi, ardından aynı yıl içinde Sovyet sosyal emperyalistlerinin Afganistan'ı işgal etmesi üzerine Türkiye'nin ABD politikaları için istikrarlı hale gelmesi önem kazandı. ABD, Türkiye'de askeri bir darbe için şartların uygun olduğunu biliyordu. Nitekim, 27 Aralık 1979'da Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülent Ulusu, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin Şahinkaya ile Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'un imzasını taşıyan, uyarı mektubu Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e gönderildi. Mektup da **"Türk Silahlı Kuvvetleri ülkemizin bugünkü hayati sorunları karşısında siyasi partilerimizin bir an önce, milli menfaatlerimizi ön plana alarak, anayasamızın ilkeleri doğrultusunda ve Atatürkçü bir görüşle bir araya gelerek anarşi, terör ve bölücülük gibi devleti çökertmeye yönelik her türlü hareketlere karşı bütün önlemleri müştereken almalarını ve diğer anayasal kuruluşların da bu yönde yardımcı olmalarını ısrarla istemektedir"** denilerek darbenin yasal dayanakları adım adım oluşturuldu. Ve 1 Ocak 1980'de Çankaya köşkünde Kenan Evren kuvvet komu-

tanlarıyla bir görüşme yaptı. Bu toplantıda alınan gizli kararlarla, 12 Eylül darbesinin planları çıkartıldı. Bu plan doğrultusunda gerçekleştirilen 12 Eylül 1980 darbesinin, ilk bildirisi de, darbe sabahı bizzat darbenin başı Kenan Evren tarafından radyo ve televizyonlardan okunarak tüm Türkiye'ye duyuruldu. Aynı gün durum ABD'ye de bildirilmiş ve dönemin ABD başkanı Jimmy Carter'a bir yetkili "bizim çocuklar işi bitirdi" bilgilendirmesi yapılarak operasyon tamamlandı.

12 Eylül Askeri Faşist Cuntasıyla Hesaplaşmak

12 Eylül AFC'sı 30 yıl önce gerçekleştirildi. 30 yıl önce beş generalin, emperyalist ağababalarının da desteğini alarak iktidara gelişlerinin üzerinden 30 yıl geçse de, 12 Eylül mağdurları, insan hakları savunucuları, işkence görenler, cezaevi yatanlar, 12 Eylül darbesini yapanlardan hesap sorulmasını istemekte, yaşayan generallerin yargılanarak cezalandırılmasını talep etmektedir. Cuntacıların yargılanmadığı ülke olarak Türkiye gösterilmekte, Yunanistan, Şili vb. ülkelerde cuntacıların yargılandıkları ve çeşitli cezalara çarptıldıkları örnek olarak verilmektedir.

Peki, Türkiye'de bu neden olmuyor? Neden yaşayan generaller ellerini kollarını sallayarak geziyorlar? Neden yargılanmıyorlar, neden televizyonlara çıkartılan Evren "idamları imzalarken elim titremedi" açıklaması yaptığında toplumda bir tepki oluşmuyor? Bu soruların cevabı toplumsal duyarlılık ve toplumsal bilinçle ilintilidir. Türkiye gibi ülkelerde toplumsal hafıza zayıftır. Din etkisinde kalan kitleler için yaşananlar zaten bir kadedirdir ve bunu değiştirmeye güçleri yetmemektedir. Türkiye gibi ülkelerde din toplumun üzerini bir karabulut gibi örtmüştür. Herkes öbür tarafta yaptıklarının hesabını vereceğine göre, bu dünyada kula fazla dokunmaya da gerek yoktur. Buda toplumsal duyarlılığı zayıflatmaktadır. Türkiye'de demokratik mücadele yürüten kurumların sayısı bir elin parmaklarını geçmeyecek sayıdadır. İHD ve birkaç kurumu işin dışında tuttuğumuzda güçlü bir sivil toplum hareketinden söz edemeyiz. 12 Eylül Cuntası gibi baskı dönemlerinin yargılanması talebi, bu hareketlerin birazda güçlü olmasından geçer. Güçlü bir toplumsal baskı oluşturmadıkça bu tür taleplerin sonuç getirmesi çok zordur. Yunanistan, Şili vb. ülkelerde eğer cuntacılar yargılandığıysa, kitle hareketinin güçlü olmasının sonucudur. Türkiye'de ne yazık ki, böyle bir kitlesel hareketten söz edemeyiz. Çok sınırlı ve dar bir çerçeveye sıkışmış 12 Eylül'cüler yargılsın talebi, şimdiye kadar bir sonuç vermemiştir. Buna hükümette olan partilerin yargılama ve hesap sorma ihtiyacı duymaması da eklendiğinde 12 Eylül cuntasını yapan generallerden hesap sorulması daha da zorlaşmaktadır.

Türkiye'de sorun sadece 12 Eylül'de

değildi. 12 Eylül sonrası yaşananlar da 12 Eylül'den farklı değildir. Tansu Çiller hükümeti, DSP, ANAP ve MHP hükümeti döneminde yapılanların hesabının sorulması en az 12 Eylül kadar önemlidir. 2000 yılına kadar, Türkiye Kürdistan'ında 5 milyon Kürt yerlerinden edilerek sürgün edilmiş, kaybedilen yüzlerce insanın cenazeleri bile ailelerine verilmiş değildir. Asit kuyularında kaç kişinin yakıldığı bilinmemektedir. Bunların hesabının sorulması en az 12 Eylül kadar önemlidir.

Bugün hesap sormak yine ilerici ve devrimcilere kalmaktadır. 12 Eylül'le birlikte önemli bir güç kaybına uğrayan devrimci hareket, uzun bir süre toparlanamadı. Örgütlü kadro ve taraftarlarının önemli bir ağırlığını kaybeden devrimci hareket, 12 Eylül'le yeterince bir hesaplaşma içine giremedi. Buna 12 Eylül darbesiyle birlikte, sağa savrulan, hesap sorma bilincini kaybetmiş yapılar da eklendiğinde beklenen hesaplaşma gerçekleşmemiştir. Hesap sorma düşüncesi sadece 12 Eylül'den 12 Eylül'le olmakta, her yıl dönümü sona erdiğinde ise normal hayat devam etmektedir.

12 Eylül darbecilerinden hesap sorulmalıdır. Yargılanacak olanların şahsında 12 Eylül'ün mahkum edilmesi elbette önemlidir. En azından yapılanların unutulmadığı anlamında önemlidir. Fakat bu yeterli olmayacaktır. Keza 12 Eylül'ü yapanların sadece beş generalle sınırlandırılması da sorunu darlaştırmış olacaktır. Elbetteki, beş generalin yaptıklarının hesabının sorulması, yargılanmaları ve mahkum edilmeleri önemlidir. Fakat sorun sadece cuntayı yapan beş general değildir. Baş suçlu bu beş general olsa da, en az onlar kadar suçlu olan, hesap sorulması gerekenlerde vardır. Cuntaya destek veren iş adamları, gazeteciler, diğer alt rütbeli subaylar, mahkemelerde tüm hukuk kurallarını hiçe sayan savcılar, yargıçlar, 17 yaşında Erdal Eren'i idama mahkum eden ve bu infazı gerçekleştirenler, işkence yapan polisler, onlarca insanı yargısız infazlarda katledenler, Türkiye Kürdistan'ını kana bulayanlar, ormanları ve ekinleri yakanlar, köyleri boşaltanlar, cuntayı destekleyen köşe yazarları, cuntanın ilk kurduğu hükümette görevli olarak yer alanlar, cuntanın akıl hocası ve bakanı Turgut Özal (ölmüş olsa da), başbakanlar, anayasayı hazırlayanlar, mecliste idam cezalarını onaylayanlar da en az bu beş general kadar suçludurlar. Yargılanacaksa 12 Eylül'ü yapan ve destekleyen herkes bu yargılama listesine dahil edilmelidir. Fakat bunun Türkiye'de şu anda olmasını istemek çok iyimser bir beklenti olacaktır. Bunu hiçbir hükümet yapmaz, yapamaz. Başa gelen her hükümetin 12 Eylül'ü gündemine alıp tartışmasını beklemek sadece bir hayaldir. Özal hükümetinden bu yana sayısız hükümet gelip geçti. Bunların hiç biri 12 Eylül'e dokunmadılar. 12 Eylül'ün hesabını devrimciler soracaklardır. Bu geçikmiş bir hesap sorma olsa da, devrimciler er yada geç 12 Eylül'ün hesabını soracaktır. 12 Eylül'le hesaplaşmak devletle hesaplaşmak demektir. Devletle hesaplaşmak, iktidarı alma mücadelesidir. İktidarın alındığı gün 12 Eylül'ünde hesabı sorulmuş olacaktır.

12 Eylül Cuntası 30. Yılında Lanetlenirken, Yılmaz Güney Bir Kez Daha Anıldı

Geniş bir halk demokrasisi örneği sergileyerek, devrimci-demokrat her siyasal eğilim ve görüşlere platform hazırlayan ATİK, Pazar günü Köln'de "30. Yılında nedenleri ve sonuçlarıyla 12 Eylül Askeri Faşist Cuntası" konulu bir sempozyum gerçekleştirdi. Yılmaz Güney'in de anıldığı etkinlikte birde kültürel bölüm gerçekleştirildi. 700 civarında Türkiyeli işçi ve emekçilerin katıldığı etkinlikte; PARTİZAN, TUYAB, ADHK, AvEG KON, YEK-KOM, BİR-KAR, Yaşanacak Dünya, MLPD enformasyon standları ile katılım sağladılar.

12 Eylül darbesinin 30. Yılı bağlamında, darbeden etkilenen Devrimcilerin, Kürtlerin, Hapishanelerin, Avrupa'da ki Türkiyeli göçmenlerin, Alevilerin durumu anlatıldı. Bunun yanı sıra Yılmaz Güney şahsında o dönemin sinemasında yapılan sunumlar arasındaydı.

Yapılan sempozyuma ATİK Başkanı

Batı Avrupa'ya çıktı. 1980 sonrası siyasi sığınmacı sayısı on dört bin. Dünya devrimci hareketlerinde de yenilgi dönemlerinde dışarı çıkış yaşanmıştır. Türkiye devrimcileri bu çıkışı bir plan dahilinde, sistemli yapamamıştır, dünya devrim tarihinden yeterli dersler çıkaramamıştır.

Gelen mültecilerin bir kısmı burada kariyer yaptı, bir kısmı geçim sorunuyla uğraştı, çok az bir kısmı devrim mücadelesinde devam etti.

Türkiye devrimci hareketi Avrupa'yı cephe gerisi olarak değerlendirdi, Enternasyonalizmi savunmalarına rağmen kendi içinde ciddi sıkıntılar barındırıyor. Süreci 'geçici' değerlendirip, bir süre sonra toparlanıp devam edileceğine ilişkin bir tespiti bu. Fakat bu toparlanma ancak 90'larda olabildi.

76-84 arası dönem ATİF üyelerinin önemli bir kesimi sendikacı, işçi temsilcisi iken, bu durum 84 sonrası gerilemiştir.

tek vermelidir" dedi.

Faik Yağız: "Başbakan hesap sormuyor, kafa bulandırıyor"

Konuşmasına etkinliği yapanlara ve belgeseli hazırlayanlara teşekkür ederek başlayan Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) temsilcisi **Faik Yağız**; "Belgeseli izlerken de bugün yürütülen mücadelenin ne haklı olduğunu anlıyoruz. Bozulmaya giden sistemin kurtarılması için yapılan 12 Eylül darbesini biz Kürtler yükselen Kürt mücadelesine karşı yapıldığını söyleriz, diğer arkadaşlar devrimcilerle karşı yapıldığını söyler, sendikacılar, her kesim kendilerine karşı yapıldığını söyler. Bunda haklılardır da. 12 Eylül tüm toplumsal dinamiklere karşı yapılmış bir darbedir. Ve geleceğe dönük, kendi devamını garantiye alan bir darbedir" dedi.

Yağız konuşmasında "12 Eylül sadece toplumsal dinamikleri yok etmekle kalmadı, geleceğimizi, varlığımızı tehdit altına aldı. Yani sadece ideolojik, siyasal değil Kürtlerin varlıklarına yönelik bir darbe oldu. Kürtçeyi, müziğimizi, Kürt edebiyatını yasakladı. Kürt halkına yönelik özellikle Kürtlerin ileri gelen sevilen şahsiyetlerine aşağılayıcı uygulamalar yapılarak Kürt halkına rencide edici yaklaşımlar yapıldı. Özellikle Kürt hareketine karşı Diyarbakır Cezaevinde yapılanları herkes biliyor. Yani Türkiye devrimci hareketine yapılanlardan farklı olarak ırkçı-şoven saldırılar oldu, bizim oralarda dağlara, tepelere milliyetçi sloganlar yazıldı. 12 Eylül diğer darbelerden farklı olarak bir sistem olarak kendini kurdu" dedi. Yapılan referanduma değinen BDP temsilcisi; "bazı maddeler değiştiriliyor, kendisi 12 Eylül'ün ürünü olan bir iktidar partisi, anayasayı değiştiremez, sadece kendi çıkarları doğrultusunda düzenlemeler yapmak istiyor. Biz ne 12 Eylül anayasasına sahip çıkarız, nede bu sahtekarlığı kabul ederiz. Erdoğan'ın uygulamaları 12 Eylül faşizminden farklı değil, bir kayıp ailesi, mağdur ailesi gibi konuşuyor. O zaman hesap sor, 8 yıldır başbakansın, sahtekarca yaklaşımlardan vazgeç" belirlemelerinde bulundu.

Mukaddes Çelik; "Kadınlar siyaset okulundan geçtiler"

Ezilenlerin Sosyalist Partisi temsilcisi **Mukaddes Çelik** 12 Eylül ve Kadın adlı sunumunda, "Bana bu konu başlığının verilmesini son dönem kadın mücadelesinin bir başarısı olarak görüyorum. Böylesi bir konuda kadınlara yer verdiğinden ATİK'e teşekkür ederim" dedi.

Mukaddes Çelik konuşmasını şöyle sürdürdü; "Aslında kadınlar ilk 70'li yıllarda hayatta yer aldılar, işçi, öğrenci, geçekond emekçisi, sanatçı olarak hayatın değiştirilme eylemine katıldılar, Cezaevlerine girdiler, yargılandılar, 74'lerde devrimci yükselişe kadınlar mücadeleye kitlesel olarak katıldılar, yine örgütlü saflarda yaygın olarak ör-

gütlendiler. Fakat karar verici süreçlerde çok az yer aldılar, yani geri hizmet, teknik hizmet şeklinde.

Mücadele geliştikçe 12 Eylül'e giden süreçte silahlı mücadele içinde yer aldılar. 12 Eylül toplumsal, siyasal gelişmeyi durdurmak için geldiğinde kadınlar bundan nasiplerini aldılar. Sorgulanmaları, tutuklanmaları binleri buldu, (o dönem toplam 600 bin insan sorgulandı)

En yaygın işkence türleri onlara da uygulandı, dayağa, tredmana karşı direndiler Cennet Değirmenci "Filistin Askısı"nda öldü. Pek çok kadına tecavüz edildi, Maraş'ta ağır işkence görmüş kadınların hemen hepsi tecavüze uğramıştır. Tecavüz işkencesini biz kadınlar feodal değer yargılarından dolayı ve cins bilincine sahip olmama sonucunda sakladık.

12 Eylülün kadın cinsine yaşattığı yıkım dışarıdaki kadınlar üzerinde de oldu. Ayakta kalmaya, yaşamını idame ettirmeye, çocukların bakımını üstlenmeye çalıştılar. Cezaevleri kapılarında 1. derecede bekçiler oldular, oralarda siyaset okulundan geçtiler,

Bu değişiklik paketinde çok tipik şeyler var. Kadını muhtaç olarak görüyor. Fakat kadın hareketi bütün (kota koyma vb) bunları dinamitleyerek yürüyo".

Sinan Demirci: "12 Eylül bir karşı-devrim operasyonudur"

Kızıl Bayrak temsilcisi **Sinan Demirci** 12 Eylül ve Hapishaneler konulu sunumunda, 12 Eylül bir karşı-devrimci operasyon olduğunu vurguladı. Konuşmasında "O beş general sadece tetikçiydi, darbeyi yaptıran teknelci burjuvaziydi. Cezaevlerinde devrimcileri politik kimliklerinden arındırmak için çok çeşitli yaptırımlar uygulandı. Diyarbakır'da hitler faşizmine zindanlarına rahmet okutan uygulamalar oldu. Tek tip uygulamaları vb karşı direnildi. Devrimci; "...tutsaklar bizlere paha biçilmez bir direniş mirası bıraktılar" sözlerine yer verdi.

Demirci devamla, "Türkiye burjuvazisi 12 Mart'ta istediklerini tam gerçekleştiremedi, 12 Eylül bunu tamamladı. 12 Eylül denince 24 Ocak kararları aklı geliyor, iktisadi planda özelleştirme vb saldırılarla kapitalizmle bütünleşme, İMF'nin memuru haline gelme gerçekleştirildi, devlet tahkim edildi. Üniversitelerden vakıflara kadar organik ilişkiler kuran, kendisini hissettiren ceberrut devlete geçti; klasik milliyetçilikten Türk-İslam sentezine dönüştü, Türkiye Cumhuriyetler üzerinden emperyal hayallerin depresmesiydi 12 Eylül. Aydınlar bu dönemde taş gibi Kemalistler haline geldiler, devrim sosyalizm düşmanlığı Kürt halkına karşı ırkçılık geliştirdi.

24 Ocak kararları orta sınıfın bir kesimini ezdi, ama başka bir rantiyeci orta sınıf yarattı. Din dersleri mecbur oldu, imam hatipler çoğaldı, dinsel gericilik

Musa Demir, BDP temsilcisi **Faik Yağız**, Kızıl Bayrak temsilcisi **Sinan Demirci**, Senarist ve Film yapımcısı **Önder Çakar**, sendika eğitmeni **Volkan Yaraşır**, yazar **Mukaddes Çelik Erdoğan**, Ankara Alevi Enstütüsü Başkanı **Prof. Cengiz Güleç**, avukat ve insan hakları savunucusu **Ercan Kanar** katıldı.

Musa Demir: "Avrupa işçi sınıfı Türkiye'de oluşturulan Boykot cephesine destek vermelidir"

12 Eylül darbesi ve Göçmenler temalı bir sunum gerçekleştiren ATİK Başkanı **Musa Demir** kısaca şöyle konuştu. "12 Eylül İMF'nin dayattığı ekonomik politikaların uygulanmasını sağlamak için uluslar arası alandaki istemler, İran devrimi ve Afganistan'ın işgali sonucunda ABD'nin daha istikrarlı bir Türkiye'ye ihtiyaç duyması gibi nedenlerle yapıldı. Türkiye devrimci hareketi darbeyi görmekle birlikte; karşı güçleri geliştirme, taktikler geliştirme noktasında başarılı olamadı. İlegal olmalarına rağmen ağır darbeler yediler, büyük oranda şehirlerde örgütlenmişlerdi, zayıf halka olan kırlarda gereken örgütlemeyi sağlayamamışlardı. Sonuçta birçok kadro

Avrupa işçi sınıfından kopukluk söz konusu olmuştur. Devrimciler buldukları her alanda işçi sınıfıyla bağ kurup onları harekete geçiren kişiler olmalıdır. Devrim mücadelesi ulusal bir bakışla sınırlandırılıp daraltılması ise bir olumsuzluktur."

Aynı gün yapılan referanduma değinen **Musa Demir**; "Bugünkü referandum egemen sistemi meşrulaştırmak için yapılmaktadır. Sermaye sahibi kliklerin iç kavgılarından kaynaklıdır. Türkiye halkı bir manüpülasyona uğratılmaktadır. Demokratik hakların, hak ve hürriyetlerin geliştirilmesine hizmet eden düzenlemelerden mahrumdur yeni anayasa. 'Hayır'ın amacında demokrasiye hizmet değildir. 'Evet' ve 'Hayır' devlet içinde varolan klik çatışmasının yansımasıdır. 12 Eylül anayasasının ruhu korunmaktadır. **Oluşturulan 'Boykot' cephesi halkın iradesi anlamında önemlidir. Faşist iktidara karşı demokratik hakların savunulması, Kürt ulusunun tam hak eşitliğinin yakalanması, emekten yana hakların elde edilmesi için bu cephe korunmalı ve geliştirilmelidir. Avrupa işçi sınıfı bu cepheye des-**

büyük bir güç haline geldi, bunlar AKP öncesi başladı. 12 Eylül küçük burjuva sınıfı yıkıma uğrattı, özellikle devrimci harekete sosyal sınıf temelini oluşturan kesimi ezdi, bu devrimcileri olumsuz etkiledi. Küçük burjuva devrimcilik artık pes etti, sona erdi. Fakat Kürt cephesi istisna olarak karşımızda durmaktadır. Kürt küçük burjuvazisi 12 Eylül sonrası sosyal sınıf temeli üzerinde bir Kürt patlaması gerçekleştirdi. İşçi sınıfı devrimciliği henüz kendini ortaya koyacak kadar gelişmemiştir, 71 devrimci hareketi küçük burjuva sınıftan taban almıştır, yeni dönem (bugün) eğer biz Marksist isek, sınıf devrimciliğidir” dedi.

Volkan Yaraşır: “Fabrika İşgallerinin Önemi Kavranmadı”

12 Eylül ve Sendikalar konusunda konuşan sendika eğitimci **Volkan Yaraşır**; “sadece Türkiye sınırları dahilinde değerlendirilmemesi gerekiyor. 12 Eylül emperyal bir konsept değişikliğidir. 64 Brezilya, 71 Bolivya, 73 Şili ve 80 Türkiye’de yaşanan darbeler geniş bir konseptin parçalarıdır. Kapitalist krizle ilişkilidir. Altmışlar sonrası gelişen kitle hareketliliğinde Vietnam direnişi ve ‘Emperyalizm kağıttan kaplandı!’ belirlemesi etkin olmuştur. Sisitemde yaşanan sorunlardan en önemlisi kar oranlarının düşmesi idi ve işçi sınıfı tüm yanlarıyla bertaraf edilmesi gerekiyordu. Devlet ise asli görevi olan sermaye bekçiliğine dönüştürülmesi zorunlu hale gelmişti. Bizde açık zor ardından ekonomik zoru getirmişti” dedi.

Volkan Yaraşır sunumda şunlara yer verdi: “24 Ocak kararları 12 Eylül faşist darbesinin ekonomi politikasıdır. Üçlü bir kari devrim mekanizması uygulanmıştır sınıfa karşı. İlk olarak işçi sınıfı bu süreçte bilinç ve kimliğini kaybetmiştir, o yüzden sosyal şovenizmin anaforunda hareket eder. İkinci olarak sınıf bir başka düzlemde cemaatleştirilmiştir. İşçi kesimi muhtaçlar, yoksullar yığınına dönüştürüldü. Özellikle AKP bunu çok iyi başardı. Üçüncü olarak sınıf onuru zedelenmiştir, Bugün asgari ücret Türkiye’de 575 lira iken açlık sınırı 800 üzerindedir bu insanı aşağılamaktan başka bir şey değildir, bir hiç gibi davranmaktır, ki asgari ücret tanımlaması bir hakareten başka bir şey değildir. Tüm bunlar sınıfın devrimci kimyasını bozmuştur. Burada sınıfsal antagonizmayla yola çıkmak gerekiyor artık.

70-2008 arası süreci, ekonomik anlamda bir ressesyon süreci olarak değerlendirebiliriz. 2008’de kriz patlama evresini gerçekleştirdi. Krizin bu ilk evresinde hareketlenmeler yaşandı Avrupa’da. Ufak çapta işgaller, rehin almalar oldu. Ancak fabrika işgalleri bugünün devrimci örgütleri tarafından hala anlaşılabilir değil. Model isimler öne çıktı; Emine Aslan gibi. Bu bir çıkıştı ve bu çıkış TEKEL direnişi ile taçlandı.

Kriz dalga dalga Dubai, Yunanistan, Fransa, İtalya, İspanya ve Portekiz’i vurdu. Bu dalgalanma Anadolu topraklarına yansır ne olur? Ancak burada eksik olan şey siyasal bir önderliktir. TEKEL direniş yayılamadı. CER-MER işgali ve UPS

direnişi bu anlamıyla önemliydi, çünkü oralarda işgal ve direniş vardı. Eğer bir fabrika işçileri tarafından işgal edilmişse, orada işçilerde bir bilinç sıçraması var demektir. Kapitalizmin kırılma noktaları açığa çıkarıldı.

12 Eylül’ü bir ağılama olarak algılamamız gerekiyor. Küçük burjuva popülist devrimci kültürü yok etti. Yalnızca sınıf temelli devrimciliğin geleceği kazanacağını gösterdi. 12 Eylül’ü aşmak için daha fazla CER-MER, daha fazla UPS gerekir”.

Önder Çakar: “12 Eylül, Sanat ve Yılmaz Güney”

12 Eylül’ün Kültür-Sanat Üzerindeki baskısı ve Yılmaz Güney konulu sunumu gerçekleştiren, Senarist ve Film Yapımcısı **Önder Çakar**, Yılmaz Güney’in 5 yıllık, komünizm propagandası yaptığı için aldığı ceza ile sanat hayatına başladığını söyledi. **Çakar** “Bir sanatçının her daim

örgütlü olmasına inandığından varolan devrimci mücadelede yer almasını bildi. Bir dönem çok popülerite elde etti. Gişe kaygısı taşıyan sinamacılarla, islamcı sinamacıların bol olduğu bir dönemde kendi bakış açısıyla oluşturduğu UMUT filmini gerçekleştirdi ki bu film sonraki dönemlerde bir çok yönetmene yol göstermiştir. 12 Eylül sonrası bir çok film yasaklandı. Doğu blok filmleri, sınıf mücadelesini anlatan filmler yasaklandı. 967 film yasaklandı. Bunlardan 105’i Yılmaz Güney filmi idi. Bu sayı o günün koşullarına yüksek bir rakamdır. Dünya ile iletişim koptu. Sinema açısından tama bir cehalet dönemi yaşandı” dedi.

Önder Çakar konuşmasında “Yılmaz Güney, bizlere hapisane koşullarında dahi film yapılabileceğini gösterdi. Dünyada bir başka örneği yoktur. Arabesk ve seks kültürü ile insanlar uyuşturulmaya çalışıldığı bir dönemdir o dönemler. Tüm bunlara Yılmaz Güney’in tepkisi sert oldu. Bunlara karşı mücadele yürüttü ve sanat ve kültür dergisi çıkardı. Sanat ve siyaseti buluşturuyordu bir anlamda.

12 Eylül’de, 12 Mart’tan daha az aydın kıyımı yaşandı diyebiliriz. Ancak Yılmaz Güney üzerinde çok duruluyordu, çünkü O muhalif bir kimliği ve sanatçıyı temsil ediyordu. O’nun sinmesi, geri çekilmesi için çok uğraşıldı. Biliindiği üzere

sonraki süreçlerde, film negatiflerini yanına alarak yurtdışına çıkmak durumunda kaldı.

Sıkıyönetim komutanı Haydar Saltık, ‘O bir efsane ve yıkılması gerekiyor’ demişti Yılmaz Güney için.

Hapishane koşullarında yaptığı YOL filmi yüzünden bir çok sanatçı ve o filmin yönetmenleri yargılandı, aşağılandı ve kötü muamele gördüler. Darbe sonrası yaşananlar bir korku dalgasıydı. Yılmaz Güney’in de talihsiz bir şekilde ölmesi bu korku dalgasına karşı olan dinamiği olumsuz yönde etkiledi. Sanat camiasında bir sinme yaşandı ve bu 90’ların ortasına kadar sürdü. Gelişen işçi, öğrenci, ulusal bazda ve kitle hareketlerine bağlı olarak sanat ve sinemada da gelişmeler yaşandı. Sinan Çetin ve onun temsil ettiği popüler kültürün etkisi dağılınca kitleler ve sinemanın gerçek emekçileri Yılmaz Güney’i tekrardan keşfettiler. Bu

kuşak Yılmaz Güney ile kendisini tekrardan var etti.

Yılmaz Güney çok şey öğretti. Hapis koşullarının sanatsal üretime engel olmayacağını öğretti. O dönemde hapis yatan genç devrimcileri bugünün devrimci yönetmenleri, film yapımcıları ve devrimci sanatı üretenler oldu” sözlerine yer verdi.

Prof. Cengiz Güleç: “Kimlik mücadelesi, emek mücadelesine entegre olabilir”

Alevi enstitüsü kurucusu ve Barış Meclisi üyesi Prof. **Cengiz Güleç**’in sunumunu yaptığı konu ise 12 Eylül ve Alevilik oldu. Alevi kesiminin önemli bir toplumsal kesim olduğunu beyan eden **Güleç**; “Türkiye’de sol mücadele birinci derecede sınıf eksenli olmalı, tabii ki asıl olan bu ikinci etnik kimlik üzerinden yürütülen haklı demokratik kimlik mücadelesi, etnik mücadele (Kürt mücadelesi), inanç kimliği (Aleviler) mücadelesi, kadın mücadelesi ve cins kimliği mücadelesi. Emek mücadelesini örgütleyen gruplar neredeyse kimlik sorunlarına duyarsız, Özellikle Kürtler yalnız bırakılıyor. İnanç ve Alevilerle ilgili olarak özellikle Madımak olayından sonra bir politizasyon yaşandı. Ama bu çok parçalı, en sağdan en sola geniş bir yelpaze. Birçoğu devletçi-Kemalist. Şeri-

at korkusu ve laiklik söylemiyle varlıklarını sürdürüyorlar, çok geri konumdalar, Aleviler önemli bir dinamik unsur ama taleplerinin bir çoğu geri.

Sınıf eksenli ve kimlik üzerinden mücadeleleri kaynaştırmak, birleştirmek önemlidir. Türkiyeli devrimciler kimlik sorunlarına uzak kalmışlardır. Kürtler, bu meselyi tek başına halledemiyoruz diyorlar. Bu noktada Türkiyeli devrimcilere demokratlara ihtiyaç var.

Tüm muhalif sınıfsal ve kimliksel toplum kaynakları birleştirilmelidir. Etnik ve kadın hareketleri, emek hareketi için çok önem verdiğimiz hareketlerdir” vurgusunu yaptı.

Ercan Kanar: “Herşeye rağmen umutluyuz”

12 Eylül ve hukuk konulu bölümde konuşan Avukat ve İnsan Hakları savunucusu **Ercan Kanar** konuşmasına “uzun yıllar 24 Ocak kararları, uluslar arası durum, toplumsal bilinç vb. ile açıklanmaya çalışıldı. Türkiye’de darbeler birer restorasyon hareketidir. Aslında bizde anayasalar askeri belgelerdir. Bizde anayasalar toplumsuz devlet belgeleridir. 61 anayasası da öyledir, birey çok kısmi olarak yer almıştır. 1924 anayasası bazı yönleriyle ileridir ama uygulanmamıştır. 1961 Ordu, Yargı, Üniversite, CHP ortaklığının yasasıdır. 1971 Ordu ve yargı, 1982 anayasası Ordu anayasasıdır. Yani ortaklar giderek azalmış ve tek zümreye düşmüştür” sözleri ile başladı.

Kanar konuşmasında “Bizde anayasa “kutsal Türk devleti ile başlar. Bu hiçbir anayasada yoktur. Tek bayrak, tek dil, şoven düzenlemedir. Oysa üniter devletlerde de iki resmi dil olabilir, örnekleri vardır, İrlanda gibi örneğin.

12 Eylülle birlikte devlet Hanefilik-sunnilik ile nikah tazelemiştir, osmanlılık ile .12 Eylül ruhunu koruyan RTÜK, din dersi zorunluluğu, YÖK, duruyor. Torba kanun şeklinde kararnameler çıkarılıyor. Bunları takip etmekte dahi çoğu zaman zorlanıyoruz. Yasama yürütmenin elinde kukla olmuştur.

Devletin hakkı olmamalı, görevi ve ödevi olmalı, eğer halka özgürlük tanıyorsa o anayasa iyidir. Yani özgürlükçü sosyalist bir anayasa, halkın yararına bir anayasadır. Halkın söz, yeti ve karar mekanizmalarında yer alması sağlanmalıdır. Bu ülkede yargıçlar, köklü devlet geleneğinin, sistemin koruyucusudurlar. Halktan yana değil, daima egemen rejimden yana kararlar alınmıştır. Ancak herşeye rağmen gelecek açısından umutluyuz” belirlemesinde bulundu.

Kültürel Bölüm

Yapılan Kültürel bölümde sahne alan Pınar Sağ, Nurettin Rençber ve Grup Haykırış türkü ve marşlarıyla dinleti sundular. Köln Özgün Halk Ekibi’nin sahne aldığı etkinlikte, Medine Akbaş tarafından oğulları katledilen, kayıp olan anaları konu alan bir tiyatro sunuldu.

Sloganları haykırıldığı etkinlikte Yılmaz Güney’in hayatını anlatan bir sinevizyon ve 12 Eylül belgeseli gösterildi.

ATİGF'ten '30. Yılında 12 Eylül Askeri Faşist Cuntasını Lanetliyoruz' panelleri sonuçlandı

10 Eylül Cuma günü Saat 18.30'de Viyana'da başlayan ve ATİGF tarafından organize edilen "30. Yılında 12 Eylül" paneller serisi 11 Eylül Cumartesi günü Linz'de ve 12 Eylül Pazar günü ise Innsbruck'ta sonuçlanması bekleniyor.

10 Eylül Cuma günü Viyana'da yapılan panele Türkiye'den, Araştırmacı yazar Prof. Haluk GERGER, Devrimci 78'liler federasyonu kurucusu ve yönetim kurulu üyesi ve aynı zamanda Samsun Devrimci 78'liler derneği başkanı olan Hayati BOZER ve Partizan temsilcisi katıldı. Katılımın yoğun olduğu, kitlenin ciddi ilgisiyle karşılanan etkinlik, katılımcı arkadaşların sunumları sonrası, Yeni Demokratik Gençlik'in katkılarıyla hazırlanan 12 Eylül belgeseli gösterildi.

Verilen aranın ardından Viyana 78'lililerin katkılarıyla yapılan ceza evinden gönderilen tutsak mektupları, resim sergisi ve panele katılan kitlelerin konuşma ve sorularıyla panel bir üst seviyeye çıktı.

Toparlama ve gelen sorulara verilen cevaplardan sonra, Saat 18.30'da başlayan etkinlik saat 23.00'te sona erdi.

Haluk GERGER: "Her köşe yazarı aydın değildir"

12 Eylül askeri faşist cuntanın sebep ve sonuçlarının tartışıldığı panelde, geçmişten günümüze "Aydın tavrı" konusunda Haluk Gerger önemli açılımlarda bulundu. Haluk Gerger konuşmasında 12 Eylül askeri faşist cun-

tasından günümüze 'Aydınların' tamamen sınıfta kaldığını, 'Aydın' kimlik ve tanımı konusunda ciddi kafa karışıklıklarının olduğunu, çok okuyup yazanların üniversiteye gidenlerin veya gazetecilik ve köşe yazarlığı yapan her kesin 'Aydın' olamayacağını, aydın olmanın kısaca önemli kıstasları olduğunu vurguladı. Gerger devamla 'Aydın olan kişinin gerçekleri olduğu gibi aktarması, siyasi iktidarla ilişkisinin bulunma-

ması, sosyal ve sınıfsal mücadelelerin bir parçası olması gibi sorumlulukları vardır. Ancak Türkiye'deki 'Aydın' tanımını buna uymamaktadır. Diğer yönüyle sözü edilen 'Aydın' tanımı resmi ideoloji ve hakim sınıf geleneğinden kopuş yaşamadığı için kimisi bilerek kimisi de istemeyerek sınıftan ve ulusal kurtuluş mücadelesinden kopup 12 Eylül askeri faşist cuntasının şaşaklığına soyunmuştur. Bu anlamıyla 'Aydın' ve

üniversite gençliği bu konuda üzerine düşen sorumluluğu yerine getirememiştir. Diğer yandan sosyalist ve devrimci örgütlemeler de bu süreçte ciddi yenilgiler aldığında ve kendilerini geliştiremediklerinden dolayı, kendi aydın ve sanat cephesini hala oluşturabilmiş değildir' dedi.

Hayati BOZER: "Direniş yaygınlaştırılmadı"

Hayati BOZER ise, 12 Eylül askeri faşist darbesinde, toplumsal ve sınıf hareketinin de devrimci ve sosyalist örgütler gibi hazırlıksız yakalandıklarını belirtti. Bozer konuşmasında '12 Eylül askeri faşist cunta öncesi işçi sınıfında, sınıf örgütlülüğü, sınıf bilinci tamamiyle oluş-

madığı için, işçi eylemlilikleri ve iş yeri işgallerinin cılız olması, yada bunun sadece Tarih ve benzeri gibi az sayıda iş yerlerinde vuku bulması, ülke genelinde sınıfın tümüne mal edilemedi. İlk dönemlerde DİSK üzerinden yapılan bu çalışmalar, daha sonra sendika bürokrasisinin sistemle içiçe girmesi zaten büyük bölümü örgütüz olan işçi sınıfı da hayal kırıklığı yaratarak maa-

veya geleneksel burjuvazinin peşine takılarak gitmektedir' belirlemesinde bulundu.

"Darbe zeminini bizzat devlet hazırladı"

Partizan temsilcisi ise, 12 Eylül askeri faşist cuntasının ABD emperyalizminin bir projesi olduğunu belirterek, "dünya ve Türkiye'de gelişmekte olan sınıf ve sosyal hareketlerinin önünü kesmek ve sosyalizme olan inancı korku ve şiddet politikalarıyla zaptı-rapt altına almaktı. Devrimci siyasi örgütlerin tecrübesizliği, sınıf hareketinin olgunlaşmaması ve halk muhalefetinin öncüsüz olmasından kaynaklanan bu süreci, kendileri senaryosunu yazdıkları Maraş katliamı ve benzeri olaylarla 12 Eylül askeri faşist cuntasının zeminini hazırlandı. Sivil ve resmi faşistler görevlendirilerek devrimci ve ilerici kesimlere özellikle de üniversitelerde olaylar yaratılarak sıkıyönetimlerin ve ardından malum 12 Eylül askeri faşist cuntanın zeminini hazırlandı" dedi.

Kısacası her yönüyle tartışılan 12 Eylül Askeri Faşist Cuntadan günümüzdeki referandum tezgahına kadar tartışılan ve hafızaların tazelenmesi bakımından verimli bir etkinlik gerçekleştirildiğini belirten ATİGF temsilcisi, '12 Eylül AFC'nin yaratmış olduğu tahribatların yığınlar üzerinden etkilerinin giderilmesi açısından DKÖ'lerin önemli sorumluluklarının olduğu bilince çıkarılmalıdır. Bu süreçte yaşanan en önemli tahribat devrimci, sosyalist ve ilerici örgütlemelerin hala bugün birlikte çalışma ve güç birliklerinin olmaması sorunudur' dedi.

Strasbourg'da 12 Eylül Paneli

Strazburg Mezopotamya Kültür Merkezi'nde "12 Eylül ve Sonuçları" konulu bir panel düzenlendi. 12 Eylül askeri darbesinin birçok cepheden tahribatlar yarattığının anlatıldığı panelde, bugün devrimci mücadelenin geldiği aşamada bu tahribatların büyük bir kısmının aşıldığı kaydedildi.

Paneli; Mezopotamya Kültür Merkezi (MKM), Avrupa Türkiyeli İşçiler Konfederasyonu (ATİK), Avrupa Demokratik Haklar Konfederasyonu (ADHK) ve Demokratik İşçi ve Gençlik Federasyonu (DİDF) düzenledi.

Mezopotamya Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen panelin moderatörlüğünü Haydar Ertaşoğlu yaptı. Panelistler CDK temsilcisi Hüseyin Kurtuluş, ATİK temsilcisi Mehmet Cihan, DİDF Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Balcı ve ADHK temsilcisi Yusuf Demir, "12 Eylül ve Emek Cephesi", "12 Eylül ve Cezaevi", "12 Eylül ve Göç", "12 Eylül ve Kürt Hareketi" başlıkları hakkında tartışma yürüttüler.

Panel Moderatör Haydar Ertaşoğlu'nun açılış konuşmasıyla başladı. 12 Eylül'ü yeniden hatırlatmak için böyle bir toplantı

düzenlediklerini belirten Ertaşoğlu, bugünün kara bir tarih olduğunu ve unutulmaması gerektiğini kaydetti.

Ertaşoğlu, ilk sözü "12 Eylül ve Emek Cephesi" konusunda görüşlerini belirtmek üzere ADHK temsilcisi Yusuf Demir'e verdi. 12 Eylül öncesi emek hareketinin durumunu bilmenin önemli olduğunu belirten Demir, dünyadaki 68 dalgasıyla Türkiye'de de hareketlenen emek cephesinin, 12 Mart 1971 askeri darbesiyle bastırıldığını kaydetti. İşçi sınıfındaki hareketliliğin diğer hareketlere de umut verdiğini vurgulayan Demir, bu nedenle 12 Eylül askeri darbesinin işçi sınıfına da yöneldiğini dile getirdi. Emek cephesinin saldırılar karşısında hazırlıklı olmadığını belirten Demir, 12 Eylül sonrasında da emek hareketinin kendisini toparlamaya çalıştığını kaydetti.

Demir'in ardından "12 Eylül ve Cezaevi" konusunda görüşlerini belirtmek üzere ATİK Temsilcisi Mehmet Cihan söz aldı. Sınıf mücadelesinin sadece dışarıdan örgütlenmediğini dile getiren Cihan, devrimcilerin dışarıdaki görevleri neyse aynı göreve cezaevlerinde de sahip olduklarını

belirtti. 12 Eylül'den sonra cezaevlerinin devrimci demokrat kişilerle doldurulduğunu kaydeden Cihan, bu kişilerin devrimci mücadeleyi içeride de sürdürdüğünü belirtti. Cezaevlerindeki devrimci direnişin dışarıdaki mücadeleye de güç verdiğini vurgulayan Cihan, bu nedenle bu direnişlerin kanla bastırıldığını belirtti.

"12 Eylül ve Göç" konusunu da DİDF Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Balcı ele aldı. Avrupa'ya, 80 öncesi, kapitalizmden kaynaklı doğal bir göçün olduğunu belirten Balcı, 12 Eylül'den sonra 30 binin üzerinde kişinin siyasi mülteci talebinde bulunduğunu kaydetti. 80 darbesiyle birlikte Türkiye'de bir anda her şeyin durduğunu dile getiren Balcı, Avrupa'ya gelen siyasi

mültecilerin burada da yeni bir cephe oluşturduğunu kaydetti. Balcı, politize olmuş göçmen hareketinin yönünü Avrupa'ya dönme ve buradaki emekçi hareketleriyle birleşme durumuna geldiğine dikkat çekti.

CDK Temsilcisi Hüseyin Kurtuluş da "12 Eylül ve Kürt Hareketi" konusunu ele aldı.

Kürtlerin 7 bin yıl önce Zerdeştliğe yapılan darbe ile düşüncede kaybettirildiğini belirten Kurtuluş, Kürtlerin 100 yıllık bir savaş geleneği olduğunu dile getirdi. Kürt hareketinin 12 Eylül askeri darbesini beklediğini kaydeden Kurtuluş, "12 Eylül'ü bekliyorduk. Haki Karer'in katledilmesi ve Maraş katliamı bunun işaretlerini vermişti. Hareketin önderliğini bunu gördü ve yurtdışına çıkışını yaptı" dedi. Kurtuluş, Mazlum Doğan, Hayri Durmuş gibi önder kadroların yakalanmasının da hareket için bir darbe olduğunu söyledi.

Panelin ikinci bölümünde dinleyicilerin soruları alındı ve soruların cevaplanmasının ardından panel sona erdi.

Hamburg'ta 12 Eylül Askeri Faşist Darbesi 30. Yılında Protesto Edildi!

Hamburg'da Demokratik Kitle Örgütleri tarafından yapılan etkinliklerle 12 Eylül Askeri faşist darbesi 30.yılında protesto edildi.

İlk olarak 11 Eylül'de Altona semtinde bir miting gerçekleştirildi. Çeşitli kurumlarında desteklediği etkinlikte, 12 Eylül'ün

kısaca nedenleri ve bilançosu Almanca ve Türkçe olarak yapılan konuşmalarla anıldı. Sık sık atılan sloganlarda 12 Eylül'de yaşamını yitiren devrim şehitleri bir kez daha anıldı. Yine miting sırasında hazırlanan Almanca bildiriler dağıtıldı. Yaklaşık 2 saat süren miting atılan sloganlar eşliğinde son buldu.

12 Eylül günü de yine aynı bileşenlerin örgütlediği bir toplantı Avrupa Karabalılar Derneği lokalinde gerçekleştirildi. Sinevizyon gösterimi ve 12 Eylül'ü bizzat yaşamış katılımcıların da söz aldığı bir sohbet toplantısı gerçekleştirildi. Çok sayıda katılımcı söz alarak 12 Eylül darbesinin neden ve sonuçları üzerine düşüncelerini belirttiği toplantı, akşam geç saatlere kadar devam etti.

İsviçre de "30. Yılında Askeri Faşist Cuntanın Nedenleri ve Sonuçları" Adlı Panel Gerçekleştirildi

11 Eylül 2010 Tarihinde İsviçre'nin Zürih kentinde Askeri Faşist Cuntasının 30. Yılında **İsviçre Türkiyeli İşçiler Federasyonu (İTİF)** olarak "30. Yılında Askeri Faşist Cuntanın Nedenleri ve Sonuçları" adlı panel gerçekleştirildi.

Federasyon temsilcisinin, katılımcıları selamlamasının ardından, 9 Eylül 1984 yılında bedenem aramızda ayrılan devrimci sanatçı Yılmaz Güney şahsında devrim ve demokrasi şehitleri için saygı duruşuyla başlanıldı.

Panele başlamadan önce İTİF temsilcisinin Türkiye de son dönemlerde ki hukuksuzluklara dikkat çekerek, özellikle tahamülsüz Faşist TC devleti sosyalist basın olan İşçi-Köylü gazetesinin bir ay kapatılmasına, referanduma bir gün kala 100 ün üzerinde "gereksiz" olarak insanların evleri basılarak gözaltına alınmaları, alınan bir çoğu ESP üyesi devrimciler olması ve yine eylemsizlik kararından yararlanarak 9 HPG gerillasını katleden zihniyetinin 12 Eylül'ün devamcıları olduğunun önemli bir kanıtı olarak ifade edilerek, Faşist devletin bu uygulamalarını protesto ediyor ve kınıyoruz denilerek, sözü panelistçi olan ve 12 Eylül Faşist Cuntasını Cezaevinde politik tutsak olarak karşılayan, araştırmacı- Yazar **Yusuf Köse'** ye bırakıldı.

Köse, 80 öncesi Türk hâkim sınıflar

parlamentoları dâhil tüm kurumlarıyla yönetememe ve ayrıca dalga, dalga gelişen ve büyüyen devrimci halk muhalefeti bastırmak ve yok etmek için kanlı bir cuntaya ihtiyaç duyulması üzerine askeri faşist cuntayı devreye konularak tarihin en kanlı cuntasını gerçekleştirmiş oldular. Politik bazı çevreler tarafından görülmesine rağmen ciddi bir önlem alınmadığı için tüm direnmelere karşı devrimcileri ve işçi sınıfını zorla ezerek başarı sağlamış oldular. Faşist TC devleti yeni bir döneme (Neo-Liberal Politikaya) geçebilmesi için böylesi kanlı cunta mutlaka yapılmalıydı ve 12 Eylül 1980 tarihinde top yekûn düğmeğe basılmıştı. Katliamın sonucu oldukça ağırdı. Fiili olarak 9 yıl süren faşist cuntanın bilançosunda 50 idam olmak üzere yüzlerce işkence tezgâhlarında, yol ortasında, çatışmalarda öldürüldü yüz binin üzerinde devrimci-demokrat ve halktan insanlar örgüt üyesi olmaktan yargılandı ve birçoğunu kişisizleştirildi, halkların üzerine çok ciddi baskı oluşturarak korku dünya yaratıldı. Konuşmasının sonunda **Köse,** dönemin ağır bilançosunu detaylı aktararak 12 Eylül'ün vahşetine dikkat çekerek sonuçlandırdı.

Akabinde katılımcılara söz hakkı verilerek gelen soru ve düşünceler alınarak 3 saat süren paneli katılımcılara teşekkür edilerek sonuçlandırıldı.

İsviçre'de Boykot Paneli Gerçekleştirildi!

12 Eylül Tarihinde Türkiye de yapılacak olan referanduma yönelik İsviçre deki Türkiyeli Devrimci - Demokrat Göçmen kurumlardan İsviçre Türkiyeli İşçiler Federasyonu (İTİF), Kürt Kültür Dernekleri Federasyonu (FEKAR), İsviçre Demokratik Haklar Federasyonu ve İsviçre Göçmen İşçiler Federasyonları bir araya gelerek önce kamuoyuna yönelik Türkiye'de oluşturulan Ezilenlerin ve Emekçilerin Boykot Cephesinin taleplerini desteklediklerini ilan ederek bir bildiri yayınladılar. Akabinde İsviçre merkezli **29 Ağustos 2010**

tarihinde Zürih Kürt Kültür Derneğinde Boykot paneli örgütlendi. Panele katılımının iyi olması ve katılımcıların yoğun soru ve düşüncelerinin aktarılması paneli zenginleştirmiş oldu.

Tüm kurum temsilcilerinin ortak olduğu ana tema; faşist TC devletin kendini yeniden dizayn etmesi için yapmak istediği yasa değişikliğine hizmet etmeyeceklerini, ayrıca emekçi halkın ve ezilen-yok sayılan Kürt halkın çıkarına olmayan bu referandum paketini boykot edeceklerini ifade edilerek, panel başarıyla sonuçlandırıldı.

Dortmund'da Nazilere Geçit Verilmedi! No Pasaran!

Neonazilerin „Dortmund bizim şehrimiz kimseye vermeyiz“ söylemleri yanlarına kaldı. Sabah erken saatlerinde önceden planlanmış olan Dortmund ana garın bloke etme eylemi yaklaşık iki saat sürdü. Bu eylemde Nazilerin gelecekteki peronlar yaklaşık 200 eylemci tarafından oturma eylemi yapılarak bloke edildi. Polislin agresif tutumu şiddet kullanması ve tutuklamalar sonucu bu eylem iki saat sonra bitirildi. Çemberler; şiddet, tutuklamalara rağmen Alman faşistlerinin miting yapmayı planladığı sokağın başına kadar gelmeyi başaran eylemciler kararlılıklarıyla Nazileri engellemeyi başardılar. Dortmund'un kuzeyinde bir

da Türkçe ve Almanca sloganları haykırdılar. Sendika ve reformist çevrelerin gerçekleştirdikleri miting alanına varan gruplar, burada bir süre kalarak ajitasyon çalışması yaptılar.

Dortmund'un faşistlerin yuvası olmaya başladığı bu yıllarda göçmenlere karşı artan saldırılarla ve bazı semtlerin nazilerin semtleri ilan edilmesinin ardından bu tür bir eylemlikle ve duruşumuzla onlara gereken cevabı verildiği kanısındayız.

ATİK-YDG, bu eylemliğe ÜGK'nın kararı doğrultusunda Almanya merkezi katılım sağladı. Ayrıca eylemliliğe ilişkin bildiriler yoğun bir şekilde dağıtıldı. Bu tür eylemlilere merkezi katılım sağlamanın önemini ve bunun kazandırdığı tecrübeler önemli yerde durmaktadır.

Eylem e ATİK-YDG'nin yanı sıra ATİF, ADGH, Anadolu Federasyonu gibi demokratik kitle örgütleri ve Dev-Genç, MKLP, MLPD, REBELL gibi

yürüyüş, ardından bir miting yapmayı planlayan Naziler, sabah saatlerinde izin alabildikleri yürüyüşü mitinge çevirmek zorunda kaldılar. Dortmundun merkezinden başlayıp kuzeyine yürümeyi planlayan Naziler, şehrin dışında bir parkta miting yapma fikrini çok cazip bulmamış olacaklar ki miting alanını henüz miting sona ermeden gruplar halinde terk ettiler.

ATİK YDG'nin de içinde yer aldığı gruplar, şehrin kuyezine geçerken, Türkiyelilerin yoğun olduğu sokaklar-

devrimci kurumları katıldı.

Ruhr bölgesi olarak bilinen Dortmund, Duisburg, Essen ve çevresi bir süredir Alman faşistlerinin ilgi alanına girmiş durumdaydı. Mücadeleci bir tarihe sahip olan bu bölge, Almanya sınıf mücadelesi tarihi bakımından önemli bir yere sahiptir. Egemenler burada gelişebilecek herhangi bir hareketi baltalamak için Neonazileri kullanmaktadırlar. Ancak bunun çokta kolay olmayacağı 4 Eylül'de ortaya çıkmıştır.

Alman Devletinin yeni saldırısı: Tasarruf (soygun) paketi

Amerika'da başlayan ve dünyayı bir ah-tapot kolları gibi saran mali-ekonomik krizin etkilerinin, her geçen gün daha fazla hissedildiğinin somut göstergesi olarak alınan sözde önlem paketleri vs ile çok daha yakından haşır neşir olduğumuzu söyleyebiliriz. Sözde uzmanların olumlu ekonomik tahminlerine yada piyasaları rahatlatma adına yapılan birbirini ardına açıklamalara rağmen, gelişmelerin sosyal yaşam pratiğinde hiçte böyle olmadığını somut olguları ile beraber yaşıyoruz. Alınan önlem paketlerinin piyasaya daha doğrusu sermayenin rahatı ve bekası için olduğu kuşku götürmez bir gerçek olarak ortada duruyor. Oysa fatura ve kararnamelerin acı reçetesinin acı tadını denemenin ve içmenin yine başta düşük ücretle yaşam mücadelesi veren kesime ve esasta da göçmen emekçilere nasip olduğunu anlıyoruz. Gerek AGENDA 2010, sosyal ve eğitim kısıtlamaları yine anti terör yasaları altında 129 a ve b gibi toplumsal hareketliliği ve bu hareketliliği oluşturabilecek kesimleri cendere altında tutmak için alınan yada kamuoyunda yaratılan sahte korku heyulasının boşuna oluşturulmadığını bu kararın ardından yapılan uygulamalardan sonra çok daha yakından tanık olduk. Göçmen kurumlarını hedef alan bu uygulamalardan kurumumuz ATİF de tıpkı diğer kurumlar (Anadolu federasyonu ve Kürt kurum ve şahsiyetleri vs) gibi, nasibini aldığı biliyoruz. Çıkarılan tüm bu baskı yasa ve paketlerinin akabinde toplumsal öfkenin de büyümesini yada büyüme tehlikesi karşısında idari tedbirlerin alınması ve göçmenlere yönelmesinin tesadüfü olmadığını altını kalın çizgilerle çizmekte fayda vardır. Ve tüm bunlara paralel gelişen ve geliştirilen ırkçı saldırılar ve ırkçı anlayışların hayatımızdaki psikolojik etkisini unutmamak da fayda olduğunu hatırlatmak gerekir.

Aslında Avrupa gündemi yada Almanya gündemi çok kabarık, çünkü

hangi yerinden tutarsan tut yazacak yada anlatacak bir düzine konu var. Ama yine son günlerde esasen göçmenleri yakından ilgilendiren yeni bir paket Alman hükümeti tarafından sevgili halkına müjdelendi. Bu paketçinin adı: **TASARRUF PAKETİ**.

Evet CDU/CSU ve FDP Almanya tarihinin en kapsamlı ve ağır tasarrufu olarak bilinen ve onlarca kararı içeren paketi onayladı. Yaşanan krizden sıyrılmak için Alman hükümeti 2014 yılına kadar 80 milyar Euro tasarruf edecek. Bu tasarrufun önemli bir kısmını sosyal alanlarda yapacağı kısıtlamalardan sağlayacağını belirtmekten hiç bir kaygı duymadan kamuoyuna yansıtılar. Bu pakette 2011 yılına kadar 11.1 milyar euro tasarruf yapılması planlanıyor. Normal gibi görünen yada yansıtılan bu paketin içeriği açıldıkça kokusu daha fazla çıkıyor orta yere. Sendikaların ve muhalif kesimin protestoları olmasına karşın Haziran ayının ortalarında bu yasa onaylanarak yürürlüğe girdi. Buna göre kamuda on bin kişiye çıkış verilecek. İşsizlik parası ve Hartz IV da tasarrufa gidilecek yani işsizlik ve sosyal yardım parasından kısıtla-

malar yapılacak. Almanya'da 'havalarda küresel ısınmadan nasibini aldığından' dolayı ısınma parası yada gider yardımı ödenmeyecek, yetmedi; daha ebevyen parası net maaşın yüzde 65 olarak ödenecek, bunun dışında konut yapı pirimi kalkacak, ayrıca personel sayısının düşürülmesi için on bin işyeri kapatılacak. Oysa tasarruf, zenginleri kapsamıyor, çünkü onlar zaten 'yardıma muhtaç' öyle ki Hristiyan Sosyal Birlik Partisi genel başkanı Seehofer "vergilerin artırılması söz konusu olmaz biz buna hep karşı çıktık" diyerek zengin sermayenin yardıma muhtaç halini ortaya seriyordu. Oysa bu gerçeklik açıkça gösteriyor ki 'Tasarruf Paketi' olarak adlandırılan ve Bakanlar Kurulu'nda onaylanan kararlar, esasen emekçileri kapsayan ve yaşam standartlarını daha aşağılara çeken ka-

oranı yüzde 40 buluyor. Dar gelirliyi etkileyecek bu paketten dolayısıyla bu kesim fazlasıyla etkilenecektir.

Adı 'Tasarruf Paketi' aslında, tasarruf kelime anlamı ihtiyacını karşılayıp lükse ve sefahate yada israfa kaçmadan ölçülü harcama yapmak ve geleceğini düşünmek anlamına gelir. Öyle ya Merkel sosyal yardımla zor koşullarda hayat mücadelesi veren milyonlarca insana lükse kaçmayın diyor ve önlem alıyor, diğer yandan zenginleri sefalet içinden kurtarmak adına yarınlara düşünüyor, el insaf yani el insaf.....

Sonuç olarak her zaman diliminde yeni saldırı dalgasıyla karşı karşıya kalıyoruz. Hartz IV, sosyal hak gaspları, anti-terör yasaları, öğrenci harçlarına yapılan zamlar, işçi haklarına yönelik kısıtlamalar vs vs ardından şimdi de Tasarruf paketi adı altında yeni bir soygun paketi. Bundan sonrası ise yine sermayenin çıkarlarını esas alacak olan düzenlemeler ve kalan son kırıntı hakların temizlenmesiyle sonuçlanacak saldırıları yaşayacağımızı söylemek hiçte kehanet sahibi olmayı gerektirmeyecek kadar açık duruyor. Onun için esasta tasarruf paketine karşı sendikaların protesto etkinlikleri mevcut, bunun yanı sıra bazı kurum ve partilerin tepkisi de var. Bu tepki karşısında sesiz kalmamak önemli bir görevdir. Alanlar en geniş platformlar oluşturmaya çalışmalı, özellikle sendikalarda bu yönlü adım atıcı yönelime girmelidirler. Basın açıklamaları yapılmalı, standlar açılmalıdır. Konuyla ilgili toplantı ve seminerler düzenlenilip kendi kamuoyumuz bilgilendirilmelidir. Çok çeşitli yöntemler kullanılarak tepkileri bir merkezde toplamak önemlidir. Tatil rehabetini aşmanın yolu da bundan geçer...

SARRAZIN' E KARŞI ÖFKE BÜYÜYOR

Alman Federal Merkez Bankası yönetim Kurulu ve SPD üyesi T. Sarrazin ırkçı açıklamalarına karşı öfke büyürken, bir açıklama ATİF ve gençlik kurumlarından geldi. Yapılan açıklamalarda Sarrazin'in açıklamalarının toplumda ayrımcılığa kapı araladığı ve Sarrazin'in bu açıklamaları bilinçli yaptığı vurgulandı.

ATİF: 'Göçmenlik 50. Yılında İken İrkçılığa Karşı Daha Ciddi Mücadele'

Almanya'da kurulan ilk göçmen kurumu olan Almanya Türkiyeli İşçiler Federasyonu (ATİF) yazılı açıklama ile Sarrazin'in ırkçı yaklaşımlarını kınadığının duyurdu. ATİF tarafından yapılan basın açıklamasında, Sarrazin'in yayınladığı 'Almanya Kendisini Yıkıyor' başlıklı kitabına atıfta bulunularak, "Bu başlık bilinçli seçilmiştir. Toplum içinde gelecekte varolma yönünde endişeleri olanlara yazılmıştır bu kitap." Buna bağlı olarak Sarrazin'in toplumda 'düşman', 'dost' ve 'iyi', 'kötü' kavramları temelinde ikilik yarattığı ve bu durumun Alman faşizmi dönemlerini hatırlattığı vurgulandı.

Siyasal partilerin de eleştirildiği açıklamada, Sarrazin'in ırkçı açıklamalarına ciddiyetle yaklaşılmadığı, yapılanın sadece partiden ihraç etme yada görevine son verilmesi çalışmalarlarıyla sınırlandırıldığı vurgulandı. 50 yıllık göçmen tarihine değinilen açıklamada, ırkçılığa gayri ciddi yaklaşıldığı, daha öncede buna benzer açıklamaların Roland Koch tarafından gündeme geldiği ve belli aralıklarla bu türden açıklamaların yapılmasının hiçte şaşırtıcı olmadığı vurgulandı.

YDG ve REBELL'den Ortak Tavır

Yeni Demokratik Gençlik ve REBELL gençlik örgütleri tarafından ortak basın açıklamasında ise Sarrazin'in ırkçılığı körüklediği vurgulandı. Yapılan açıklamada "kapitalist sistem içinde işçi sınıfının çocukları için 'kültürel ve sivil bir denge' zaten düşünülemez. Bilakis sadece kapitalistler tarafından işçi sınıfına yapılan baskı ve özgürlük için verilen meşru bir mücadele! Sarrazin'in provakasyonu tamda faşist yapılanmalara karşı kitlesel direnişlerin olduğu bir zamana denk gel-

mektedir. Elbetteki bir başka tesadüf olmayan durum ise O'nun kışkırtmalarına maruz kalan göçmenlerin geldikleri ülkelerin büyük bir bölümünde Alman ordusu konuşlanmıştır. Böylece O, savaş amaçlı askeri sevkiyatları aklarken, aynı zamanda örneğin meşru bir direniş gösteren afgan hal-

kını 'terörist' olarak damgalanmaktadır" denildi.

T. Sarrazin hakkında cezai işlemlerin başlatılması talep eden gençlik kurumları, ırkçılığa ve faşizme karşı enternasyonal mücadelenin önemine değiniliyor.

İsviçre'de İrkçı ve Gerici Yasa Tasarıları, Hız kesmeden devam ediyor!

İsviçre'de ırkçı ve gerici Parti SVP'nin Eylül ayında meclis gündemine sunması beklenen "Yurtdışı Edilme Yasa" tasarısı direkt göçmen işçi ve emekçilerin en temel hak ve özgürlüklerini yok etmeye yönelik bir tasarıdır.

Bugün İsviçre'de sistemin içinde bulunduğu siyasal ve ekonomik krizin faturasını göçmen emekçilere ödetmek ve suskun köleler haline getirmek için, adeta yarış yaparcasına, neredeyse her gün ırkçı ve gerici yasaları tartışmaya ve kabul ettirmeye yönelik çok yönlü çalışmalar yürütmektedirler. Çıkarılmak istenilen yurtdışı yasa tasarısı kapsamında, göçmen emekçilerin statülerine bakmaksızın bir 'suç' işlenmesi durumunda yurtdışı edilmeyi tasarlamaktadırlar. SVP'nin bu önerisine karşı hükümet ise 'suçu' iki sefer işlemesi halinde yurt-

dışı edilmeyi kabul edeceğini ifade ediyor. Şimdilik 'suç' kapsamı belirsizliğini korurken, asıl güdülen amacın başında özellikle politik 'suçlu' mültecileri büyük oranda kapsayacağı kesin gözle bakılmaktadır.

Diğer bir gelişme ise 'sosyal devlet' olarak bilinen İsviçre, ekonomik krizin etkilerini hala atmış değil. Buna paralel olarak, özellikle dünyalaşan ekonomik krizle birlikte ücretlerin kısıtlanması, işten çıkarılmalar hat safhaya ulaşmışken, şimdiden "İşsizlik paraların kısıtlanması" için, hükümet ve gerici partiler devreye konularak, tasarının Ekim veya Kasım aylarında meclise taşınacağı biliniyor.

Farklı kültür ve milliyetlerden insanların bir arada yaşadıkları İsviçre'de, devletin uzun zamandır izlediği

bu politikalarının bir sonucu olarak, göçmen işçi ve emekçiler olarak bizler, günlük yaşamımızda hiç hak etmediğimiz uygulamalara maruz kalmaktayız. Son yıllarda artarak devam eden ırkçı ve gerici yasalar, sermayenin yerli ve göçmen emekçilerini karşı karşıya getirmeye çalışmaktadır. Sistem sürekli "Böl ve Yönet" "Yerli ve Göçmen" ayrımcılığı yaparak varlıklarını devam ettirmeye çalışmaktadırlar.

Tüm bu gelişmeler ışığında bizler de, demokrasi mücadelesinin ilerletilmesine hizmet edecek tarzda, mücadele ve taktik politikada yoğunlaşmak, yerli ve göçmen kurumlarla birlikte sokağa çıkmak zorundayız.

Eşit, Sosyal ve Siyasal Haklar İçin, Yerli ve Göçmen Emekçilerle Birlikte Mücadeleyi Yükseltelim!

Tutsak çocukları Sahiplenelim, Direnişi geliştirelim

“Anne bir daha seni öpüp yanında kalamayacak mıyım? Anne canım çok acıyor, yapamıyorum, buraya alışamıyorum. Ben devlete ne yaptım. Burada sanki ölüyorum”

280 gündür Diyarbakır E – Tipi cezaevinde tutuklu bulunan Berivan’ın çığlıklarını anlatıyor bu satırlar. Hapishane koşulları ve yapılan muamele Berivan’ın sağlığının bozulmasına ve travma geçirmesine neden oldu.

TC Devleti ayakları üzerinden yükseldiği baskı, imha, inkâr türünden faşizan politikalarına son yıllarda çocuk haklarını ihlal ederek devam ediyor. Doksan yıldır, Türkiye halkını sömüren, farklı milliyetleri yadsıyarak asimile politikalarında ısrar eden TC devleti, özellikle Kürt ulusu üzerinde ki imha politikalarına hız vermiş durumdadır.

Son yıllarda sıkça rastlanan, 18 yaşından küçük çocukların tutuklanması, uluslararası standartlara aykırı bir biçimde yargılamadan geçirilmeleri, yüzlerce yıllık hapis cezaları ile yargılanmaları, TC devletinin içine düştüğü durumu yani acizliğini gözler önüne sermektedir. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi’ni, tüm dünyanın gözleri önünde ve alenen ihlal eden TC devleti, bununla da yetinmeyerek, tutsak çocukların durumunu ailelerine ve Kürt halkına karşı şantaj malzemesi yapmaktadır.

Faşist TC devletinin Kürt ulusuna dediği şudur. ‘Ya mücadeleden vazgeçer, imha ve inkâr politikamıza boyun eğersiniz, ya da çocuklarınız en ağır bedelleri öderler.’ Devletin bu tavrı Kürt ulusunun meşru direnişi ve sosyal kurtuluş mücadelesi karşısında takınılan en riyakâr tavrıdır.

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi ihlal edilerek, çocukların ‘özel yetkili’ mahkemelerde yargılanmaları bunun en somut göstergesidir. Sadece faşizan uygulamalara direndikleri ve mücadele ettikleri için örgüte üyeliklerden yargılanabilmektedirler.

Bu ihlallerin en önemli ayağı ise, herhangi bir gösteride, mitingde taş attığı kanısına varılan her çocuk yargılanma sürecinde tutuklu kalmalarının sağlanması olmuştur.

Tutsak çocuklar en temel insan hakkı olan eğitim hakkından yararlanamamakta, gelecekleri karartılmaktadır. Bu politika devletin ‘asmayalım da besleyelim mi!’ politikasının başka bir biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Tutsaklık sürecinden 18 yaşını dolduran gençler, yetişkinler statüsünde yargılanmalarına devam edilmektedir. Hapishane cehennemine girmekten kurtulanlar ise, dışarıda kovuşturmalara ve fişlenmelere tabii tutulmaktadır.

AKP hükümetinin Türkiye halkına reva gördüğü bu uygulamalar 2006’dan bu yana yasa düzenindedir. Kapsamı genişletilen terörle mücadele yasası çerçevesinde 4000’e yakın çocuk baskılara, yargılanmalara, işkencelere maruz kalmıştır. 1500’ün üzerinde çocuk aylardır hapishane tutulmaktadır. Travma yaşayan Berivan’ın durumu basına yansdığından kamuoyu tarafından bilinmektedir. Bu durumda olan onlarca tutuklu çocuk vardır. Ulucanlar , 19 Aralık katliamı vb. katliamlarla tutsakları kamuoyunun gözleri önünde imha eden TC devletinin tutsak çocuklara karşı tavrının demokratik çerçevede olacağını beklemek, boş bir hayalden öteye gitmemektedir.

Yapılan son tartışmalar ve yasa değişiklikleri geçici önlemler olmaktan öteye gitmemektedir ki hükümet bu yasa tasarısını dahi mecliste gündeme almama noktasında bir hayli direnmiştir. Kalıcı, çocuk haklarının ve masumluk ilkesinin gözetildiği bir yasa tasarısından bahsetmek zaten mümkün değildir. Yeni yasa ile çocukların örgüt üyeliklerinden yargılanmaları devam edecektir. Çocukların ‘tutuklanmama’ gibi en insani hakları ihlal edilmeye devam edecektir. Bu da sağlıklı yaşam ve eğitim hakkı ihlalinin devamı demektir. Devlet şantajcı mantığını bu yeni yasa tasarısı ile yeniden göstermektedir. Gösterilere birden fazla katılımı yasak etmekte, buna uymayanları ise hapishanelerle tehdit etmektedir. Bu ve benzeri sözüm ona yasa değişiklikleri, başta Kürt ulusu olmak üzere, çeşitli milliyetlerden ve etnik gruptan Türkiye halkının sömürülmesinin, imha ve inkârının devamı demektir.

Katledilen on binlerce Kürt insanı, yakılan yüzlerce köy, zoraki asimilasyona dayalı eğitim modeli ve ırkçı politikaların yarattığı toplumsal ayrışma, TC devletinin en temel politikası olagelmıştır. Bu politikalar üzerinden inşa olan TC devletinin, halkın ve tutsak çocukların haklarını gözetmesi beklenemez. Bu hakların gözetilmesi, çocukların bir an önce serbest bırakılması, en asgari düzeyde Kürt ulusunun en demokratik haklarının anayasal teminat altına alınması, ancak devletin faşizan politikalarına karşı mücadelesiyle kazanılabilir. Bu noktada en genel prensip olan ‘hak

verilmez, alınır!’ şiarımızdır.

Tüm devrimci-demokrat kurum, kuruluş ve bireyleri, tutsak TMK mağduru çocukları sahiplenmeye, yarattıkları direnişi büyütme, TC devletinin faşizan politikalarını teşhir etmeye ve serbest kalmaları için tüm olanakları seferber etmeye çağırıyoruz. Vicdanımızın sesi, yükselteceğimiz direnişlerde yankılanacaktır.

- TMK Mağduru Çocuklar Derhal Serbest Bırakılsın!
- Kahrolsun TC Devletinin imha, inkâr ve asimilasyon politikası!
- Hapishanelerdeki işkenceler son!

BASINA VE KAMUOYUNA

Eşit ve yaşanılır bir dünya yaratma uğruna mücadele yürüten devrimci ve demokratlara yönelik saldırılar karşı(t) cepheden olağan hızıyla devam ettiriliyor. Dünya halklarının mevcut sistem içerisinde izole edilerek, kâr etme uğruna her türlü yola başvuran sermaye sahiplerinin böylesi bir yola da başvurusu elbetteki şaşırtıcı bir durum değildir. Son dönemlerde ise devrimci basına yönelik artan saldırıların ardı arkası kesilmemektedir.

Bunun en son örneklerinden birine geçtiğimiz haftalar içerisinde İşçi-Köylü gazetesinin toplatılmasında tanık olduk. Yine en son 29 Haziran sabah saatlerinde 1’i İstanbul’dan 7’si Mersin’den 8 Yeni Demokrat Gençlik dergisi okurlarından apar topar götürülerek gözaltına alındı ve bunlardan 5’i tutuklandı.

Türkiye’de bir yandan açılım tartışmaları sürerken bir yandan devrimci-demokrat-yurtsever kişi ve kurumlara yönelik saldırılar ciddi boyutlarda yükseltiyor. Son dönemlerde komik denebilecek gerekçelerle çeşitli muhalif güçlere karşı yönelik operasyonlar hızlandırılmaktadır. Haklı ve meşru zeminde var olduklarını bildiğimiz bu kurumlar,

ülke gerçekliklerine uygun en iyi geleceği yaratma mücadelesi vermekteler. Fakat, Türkiye Cumhuriyeti faşist karakterine uygun biçimiyle, buna engel olmak, var olan dinamikleri sindirmek uğruna her daim baskın ve saldırılarla var olmuştur. En son İstanbul ve Mersin’de YDG okurlarının polis baskını sonucu tutuklanmaları bunun ciddi bir kanıtıdır.

ATİK – YDG olarak dünyanın çeşitli coğrafyalarında direnen halkların bu ile-

rici dinamiklerini susturmak isteyenlere karşı öfkemizi büyüttüğümüz bilinmelidir. Bu sebeple son olmayacağını bildiğimiz bu durumu şiddetle kınıyor, protesto ediyor ve tutuklananların derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz.

20. Dönem YDG Merkezi Yönetim Kurulu

“Örgütlü Mücadeleyi Güçlendirelim!”

“Mücadelenin 20. yılında; YDG’nin siyasal, örgütsel ve eylemsel iradesini daha fazla güçlendirelim!”

YDG, kuruluşundan beri genç yığınların ve özellikle göçmen gençlerin ekonomik, politik, sosyal, kültürel, akademik sorunlarına sahip çıkmaktadır. Ve bu doğrultuda halk gençliğinin taleplerine tercüman olma çerçevesinde 20 yıllık bir deneyime ve sürekliliğe sahiptir.

Dünyanın adeta alt-üst olduğu 1990’lı yılların ideolojik-politik kaosu içinde cürca ayağa dikilen bir demokratik gençlik örgütü olarak YDG örgütü göçmen gençlik mücadelesinde tarihsel bir çıkıştır.

YDG Türkiyeli ve T. Kürdistanlı göçmen gençlerin bir örgütü olarak doğsa da, tüzüğündeki, programındaki ve pratiğindeki duruşuyla enternasyonal bir örgüttür. Dünya halklarının ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi ile dayanışma içinde olmak daima temel politik çizgimizin bir parçası olmuştur.

Gençlerin çalışma hakkı, fırsatlara erişim hakkı, eğitim hakkı, örgütlenme hakkı gibi konularda geleneğimiz onlarca kampanyaya ve yüzlerce eyleme şahittir.

Genç kuşakların devrimci kültür-sanat çalışmasına kazanılması ve teşvik edilmesi doğrultusunda 20 yıldır büyük azimler sayesinde organize edilen Gençlik Kültür-Sanat Festivali (GKSF) önemli bir gelenek yaratmıştır.

20 yıllık Yeni Demokratik Gençlik mücadelesi politik, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif alanlardaki zengin mücadele yöntemleriyle ilerici göçmen gençliğin ilgi alanında olmuştur.

20 yıllık devrimci, demokratik mücadele seyri içinde başka örgütlere onlarca

kadro yetiştirmiştir. Türkiye’deki ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesine, demokrasi mücadelesine çok ciddi katkılar sunmuştur.

YDG saflarında yetiştikten sonra tericilerini daha ileri düzeyde yaparak mücadeleyi zorlu koşullar altında devam ettiren ve sonrasında şehit olan onlarca devrimci genç yoldaşlarımız saflarımızda daima anılmaktadır.

YDG Cenova, Rostock, Münih, Strassburg’taki anti-empyalist mücadelelerinde en ön saflarda yer alarak militarizme karşı tarihsel direniş örnekleri sergilemiş bir örgüttür.

YDG uluslararası gençlik mücadelesi içinde örgütlediği etkinlikler ve sergilediği mücadele pratiği açısından dost güçler tarafından dikkate alınan bir gençlik örgütüdür.

Bütün bunlar YDG’mizi gelecek yıllarda da daha ileri seviyelere taşımak için bir vesiledir. 20 yılın deneyimleri, birikimleri, kazanımları ve başarıları ortadadır. Yanlış, eksik ve hatalı şekillenişlerden dolayı başaramadıklarımız da bilinmektedir.

Öyleyse dündeki doğruları ve yanlışları, gündeki gerçekleri ve umutları, yarına yönelik beklentileri ve vizyonları doğru tanımlayarak ilerleyelim. Örgütlü mücadelemizi gerçekler ve erişilebilir hedefler üzerine inşa edelim. Bunu başarmak elimizdedir ve mümkündür. Demokratik, kitlesel, atılgan, militan ve daha örgütlü YDG yaratmak için haydi hep birlikte görev başına.

20. Mücadele yılında şan olsun YDG’ye!

LATİN AMERİKA'NIN CEPHE ÜLKESİ BREZİLYA

Brezilya'nın ismi söylendiği zaman, ilk aklımıza gelen pembe dizileri, Rio karnavalı, futbol ve Copacabana sahili-dir. Küçüklükten itibaren hemen hemen dünyanın her yerinde böyle bir imaj yaratılmaktadır. Tabii ki, bu sadece Brezilya tarafından tek başına verilmiyor aynı zamanda emperyalistler bu imajını vermektedir. Özellikle II. EPS sonrası soğuk savaş sırasında ve Küba'ya karşı bir alternatif olarak kullanılıyordu, unutulmaması gerekiyor ki; Küba devrim öncesi ABD'nin 'cenneti' ve gazino ülkesi olarak tanınan Küba yoktu artık, doğal olarak yeni kaynaklar aranıyordu. Bunlardan biri Brezilya idi, diğeri ise Arjantin.

Brezilya'nın geleneksel karnavalı ön plana çıkartarak ve aynı zamanda deyim yerindeyse 'yozaştırarak' emperyalist ülkelerde tek yanlı bir propaganda yapıyordu. Rio karnavalının tarihi yada genel olarak karnaval tarihi eskiye dayanan ve sadece Latin Amerika veya Brezilya ile sınırlı değildir. Ki karnaval tarihi ilk olarak Mısır'da ve Habeşistan'da nam-ı diğer Ethopya olarak adlandırılan ülkede ortaya çıktı. O dönemlerde bölgedeki yaşayan halkları kendi zengin kültürleri ve müzikleri birleştiriyordu, sonradan Portekizlerin Mısır'dan ve Ethopya'dan Brezilya'ya köleler götürdüğünde ve Brezilya topraklarında yaşayan halkların zengin kültürlerle beraber Karnaval ortaya çıktı.

Sonradan daha çok Rio'da genel olarak yoksul halk kesimi sokaklarda dans ederek kültür zenginliklerini sergiledi. İlk ortaya çıkışından bugüne kadar büyük bir dejenerasyona uğramış elbette. Bir çok Samba okulu özellikle 'Vahelma' diye adlandırılan gecekonudulardaki okulları halkın kültürünü korumaya çalışıyor. Saten samba müziği ülkenin en önemli dans ritimlerinden bir tanesidir ve köle döneminde ortaya çıkan bir dans türüdür. Buna rağmen denilebilir ki, samba bütün Latin Amerika danslarından en az 'dejenerasyon'a uğramış müziğidir. 1912'e kadar Samba daha çok Brezilya ismiyle olan Maxixe olarak biliniyordu.

Büyük devlet samba okulları tabii ki devlet politikalarına uygun olarak ders vermektedir ve asıl samba hareketlerini değiştirmişlerdir. Şimdi böyle bir çerçevede içerisinde devletin iki yönü ağır basmaktadır: Birincisi; dışa yönelik sanki çok gelişmiş bir kültür zenginliğini korumaya çalışıyor gibi, insanların turizm sektörü için ilgisini çekmeye çalışarak devletin emperyalizmle olan siyasi anlaşmalarını hayata geçirmek istemesidir. İkincisi; kendi sınırları içinde yaşa-

yan halkları ezmek ve onların dillerini, kültürlerini ve onların tarihlerini inkar etmek ve ezmektir.¹

23-27 Kasım 1935 yılında komünist bir ayaklanma gerçekleşti; nam-ı diğer İntentona Comunista. Antal, Recife ve Rio'da bu ayaklanma hızlı bir şekilde büyüdü. Bu ayaklanmaya Alianza Libe-

sabıklarındandır.²

1986'da seçimler yapıldı ancak yeni hükümet 1988'de kurulabildi. Darbe döneminde işçilerden alınan hakların çoğu geri verildi ancak devlet emperyalizmden kopamadı. 90'lı yıllarda emperyalizmin neo-liberal politikaları Brezilya'da da hayat buldu ve özelleştirme programları yürürlüğe girmeye başladı. Bu politikaların sonuçları geniş emekçi yığınlara daha fazla yoksulluk, açlık ve sefalet olarak yansıdı. Bu durum ülkede önemli bir güce sahip olan İşçi Partisi'nin (İP) halkçı söylemleriyle birleşerek 2002 yılında seçimleri kazanmasını beraberinde getirdi. O dönemden başlayarak Latin Amerika'da birçok 'sol maskeli' hükümet kurulmaktadır. Fakat Brezilya'nın bunlardan farkı ise; direkt emperyalizmin desteğiyle ve onların uşaklığını yapan bir hükümet olmasıdır. İP dönemi, Brezilya tarihinde IMF ile en çok anlaşmaların imzalandığı dönemdir. En son Bush'un ziyaretinde kararlaştırılan "Şeker Üretim Projesi" bugün şeker üretiminin yoğun olduğu yerlerde yapılmaktadır. Neden şeker? Etanol üretimi için zira son 8 ay içerisinde Çin'in Dışişleri Bakanı da Brezilya'ya gittikten sonra soya ve şeker üretimi konusunda büyük 'tarihsel' anlaşmalar imzalandı.

Ülkenin tarihi

Brezilya'nın tarihi işgallerle, savaşlarla ve sömürgeci politikalarla dolu bir tarihtir. Ülke 15. yüzyıldan itibaren Portekiz'in sömürgesidir. 1888 yılı, köleciliğin sözde tamamen ortadan kaldırıldığı yıl olarak bilinmektedir ve nitekim anayasasında da artık köleciliğin yasak olduğu yazılmaktadır. 1889 yılında Brezilya Cumhuriyeti resmi olarak ilan edilmiştir.

1930 yılında Brezilya'da "oligarşiye" karşı bir ayaklanma gerçekleşmiştir. Bu ayaklanma ordu içinde çıkmıştır ve bu ayaklanmanın adı "1930 hareketi" olarak tarihin sayfalarına geçmiştir. Bundan kaynaklı, bazı sol ve reformist güçler Vargas Getulio'nun ülkedeki toprak devrimini gerçekleştirdiğini ve anti-emperyalist olduğunu savunmaktadır, benzeri şekilde Türkiye'de bazı çevrelerin Mustafa Kemal'i değerlendirdiği gibi. Zaten Getulio sonradan UKH'nin en önde gelen isimleri olan Luis Carlos Prestes ve Olga Benario tutuklandığında ve ardından Benario'yu "Adolf Hitler'e "benden bir hediye" diye Nazi Almanyasına gönderdiğinde Getulio ne kadar "anti-emperyalist" olduğunu göstermişti.

1 Rob Hawell the history of my people

razao Nacional (Ulusal Kurtuluş Birliği) tarafından önderlik edildi.

Birçok ülkede olduğu gibi II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan sonra ABD emperyalizmin ülkedeki etkisi giderek arttı. Ondan önce İngiltere çok güçlüydü ancak savaşta aldığı kayıplardan kaynaklı bir çok ülkeden geri çekilmek zorunda kaldı, Brezilya bu ülkelerden bir tanesiydi. 1945 yılında seçimler gerçekleştirildi. O seçimlerde aynı zamanda komünistlerde yer alıyordu. 1950'li yıllarda başkanlık seçimleri yapıldı ve ulusalcı Vargas Getulio seçimleri kazanarak tekrardan iktidara geldi. O seçimlerle birlikte ABD emperyalizmi ülkedeki etkisini hakim kıldı. 1964'te askeri faşist darbe gerçekleşti. Bu darbeye birlikte 30 yıllık diktatörlük başlamış oluyordu. Yüzlerce demokrat, aydın, ilerici, devrimci ve komünist hunharca katledildi.

CIA destekli 1964 darbesi Brezilya'nın tarihindeki en kanlı olaylardandır. Üç-dört yıl içerisinde cuntanın ABD ile işbirliği yaparak kurduğu "ölüm filoları" iki binden fazla kişinin katledilmesine neden oldu. 1968'de efsanevi gerilla önderi Carlos Marighella'nın öldürülmesi de Brezilya "oligarşisinin"

Brezilya'nın isyan ve ayaklanmalar tarihi

Stratejik ve jeo-politik olarak çok önemli bir ülke olan Brezilya, Güney Amerika'nın cephe ülkesidir. Bunun nedenleri de hem zengin bir ülke olmasıdır hem de Şili ve Ekvator'un dışında bütün Güney Amerika ülkeleriyle komşudur. Ülkede en çok üretilen ürünler; kahve, kakao, demir ve soya fasulyesidir. Brezilya'nın sosyo-ekonomik yapısı yarı-sömürge, yarı-feodaldır. 1960'lı yıllarda nüfusun % 70'i kırsalda istihdam edilirken, geri kalan % 30'luk nüfusu şehirlerdeydi. Ancak son yıllarda bu konuda ciddi değişimler söz konusudur. Bu değişimler en fazla 1986-1990 yılları arasında gerçekleşti. Buna göre kırsaldaki nüfusu azalmıştır ve şehirlerde nüfus artışı söz konusudur. Bu değişimin en büyük nedeni kırsal alandaki askeri yığınlar ve köylülerin topraksız kalmasından kaynaklı büyük toprak ağaları (Latifundista) ile yaşadıkları çatışmalardır. Bunun sonucunda birçok aile şehirlerde iş bulma umudu ve arzusuyla şehirlere göç etti. Tüm bunlara rağmen, bugün insanların geri dönüşleri söz konusudur. Özellikle kuzey-doğu bölgesindeki yoksul ve topraksız köy-

2 Latin Amerika İsyân hep vardı-Sibel Özbudun, Kaldıraç Yayinevi, S:106

LYA'DAN SINIF MÜCADELESİ DENEYİMLERİ

lüler, şehirlerin köylerden pek te farklı olmadığını gördüklerinde geri dönmek istemekteydiler ve büyük şirketler adına çalışan tarım işçisi olarak kırsal alana doğru geri dönüşler yaşanmaktadır. Ülkedeki tarım ve toprak/topraksızlık sorunu hiçbir zaman çözülmemiştir ve ülkenin en ağır sorunlarından biridir.

Tüm bunlardan kaynaklı, Brezilya'da sadece köylülerin isyanı değil, aynı zamanda topraksız halk kitlelerinin isyanları da vardır ve bunların bazıları çok ünlüdür.

³Brezilya'nın 1822 yılında Portekiz sömürgesi olmaktan çıktığını ve sözde bağımsızlığına kavuştuğunu yukarıda ifade ettik, ancak ülke hiçbir zaman gerçek bağımsızlığa ulaşamadı. Feodalizminin tasfiyesi de gerçekleşemedi ve ülke yarı-feodalleşti. Bugün hala kırsal kesimde en önemli güç olan büyük toprak ağaları, emperyalistlerin ülke içindeki esas dayanaklarından birini oluşturmaktadır. Bir zamanlar Brezilya'da 3 milyon yerli yaşıyordu, bugün bu sayı resmi rakamlara göre sadece 80.888'dir. Yani yüz bin bile değil ki, onların çoğu ormanlık bölgelerde yada Amazonas'ta yaşamaktadır. Geçmişte yaşanan isyanlardan kaynaklı kırsal alanlarda isyanlar geleneği yüksektir. İlk olarak köleci isyanları vardı, toplumun en alt tabakası olan köleler bu isyanlarda, genelde köle sahibinin evini basıp öldürdükten sonra ormana çekiliyorlardı. İsyancıların ardından bazı köleler özgürlüğüne kavuşurken, bazıları sonradan devlet tarafından katledilmiştir.

Daha sonraları ve bugün de devam eden birçok isyan ve direniş mücadelesi köylülerin bu mücadele ve direniş geleneğinden gelmiş olmasının etkisi büyüktür; mesela toprak mücadelesi gibi. En iyi tanınan direniş Oyilamboya direnişidir. Bu direniş çok uzun sürmüştür ve kanla bastırılmıştır. Diğer önemli bir direniş ise, Mina Conjuraçau isyanıdır. Bu isyan 1789 yılında ordu subayı Joaquin Jose da Silva de Xavier önderliğinde gerçekleşmiştir. O direniş başarıya ulaşmadan Xavier devlet tarafından idam edildi. Diğer önemli bir direniş de Tiradentes direnişidir. Bu direnişe esas olarak köylüler önderlik etmişti. Bu hareketlerin büyük bir kısmı kuzey- doğu ve güney bölgelerinde gerçekleşmiştir. Bu bölgeler hala bugün bu tarz isyan ve direniş geleneklerini korumaktadır. Bu bölgeler sosyal kurtuluş mücadeleleri için elverişli bölgelerdir. Tüm bu hareketler 1896 yılında bir din adamının önderliği altına giriyor. Bunlar belli bölgelere yerleşiyorlar, yaklaşık

5 binin üzerine aile ile birlikte toprak ağalarına ve sisteme karşı savaşıyorlar. Bu sözü edilen iki direniş çok önemlidir; çünkü, bunlar ilk kez silahlı mücadeleyle sürdürülmüştür. Din adamının inisiyatifi altında oluşturulan bölgeler önceleri tamamen kollektif bir üretim içinde oluyorlar. Sonradan bunlar diğer halk kesimlerden kopuyorlar, ve tecrit oluyorlar. Bunun başlıca nedenleri teorik-pratik, cezalandırmalar da söz konusudur. Bu nedenle daha sonraları bu oluşum dağılıyor.

Gerçek halk hareketlerinin gelişmesiyle ve özellikle de bağımsızlık ve anti-emperyalist karakter taşıyan ve silahlı mücadeleyi önemseyen hareketlerin gündeme gelmesiyle birlikte, devletin saldırıları daha da artıyor. Bu durum sadece Brezilya için geçerli değildi. Örneğin Uruguay'da bağımsızlık hareketleri ve halk hareketleri hızla gelişmeye başlamıştı.

Luis Carlos Prestes

Bu gelişmeler İngiliz emperyalizmini rahatsız etmeye başladı ve üçlü bir ittifak oluşturuldu. Miplice Aliança olarak adlandırılan bu üçlü ittifak, Arjantin, Paraguay ve Brezilya ordularından oluşuyordu. Hemen ardından Uruguay'da uzun süren bir jenosit (soykırım) başladı ve binlerce insan hunharca katledildi.

Bilinen sınıf hareketleri; genel anlamda Brezilya'nın sınıf mücadelesi için önemli bir tarihtir. En iyi tanınan veya uluslararası çapta bilinen Luis Carlos

Prestes ve Olga Benario'dur.

L. C. Prestes yada Tenetino hareketi: Bu hareket 1922/24/26 yıllarında en yüksek dönemlerini yaşamıştır. L. C. Prestes o harekete sosyalist bir lider olarak önderlik etmiştir. Ancak Prestes'in siyasi saptamalarda ciddi hataları vardı, bunun esas nedeni ideolojik olarak yeteri donanıma sahip olmamasıydı. Örneğin, **"ordu içerisindeki subayların devrimi başlatacağını ve geniş yığınların bu şekilde harekete geçecekleri"** tezi, pratikte görüldüğü gibi büyük bir yenilgiyle sonuçlandı zira kendisi ve Olga Benario da tutuklandı. Ama bu hareket ülkenin ilk gerçek ilerici silahlı mücadele hareketi olarak değerlendirilebilir. Biraz önce değinildiği gibi program ve çizgi konusunda çok net değildi. Hareket bir yürüyüş başlattı ve toplam 24.000 km yürünüldü. Yürüyüş Brezilya-Bolivya sınırına ulaştığında ise dağıldı.⁵

L. C. Prestes aynı zamanda Brezilya

Komünist Partisi üyesidir ve BKP'ye 1922 yılında üye olmuştur.⁶ Prestes Brezilya için önemli bir kişiliktir, çünkü o işçi sınıfı hareketini ayaklandırmış ve silahlı mücadele geleneğini yaratmıştır.

..ve Komünist Partinin tarihi

Brezilya Komünist Partisi uzun yıllar mücadele vermiştir ve önemli bir prestije sahiptir. BKP'nin resmi kuruluş tarihi 1922'dir. Kuruluş tarihinde yaklaşık ikiyüzbin üyesi vardı. Brezilya Komünist Partisi'nin tarihi ve yaşadığı süreçleri üç döneme ayırmak gerekmektedir. Ayrıca şunu da belirtmek gerekiyor ki, Brezilya'daki hareket asıl olarak hep KP'nin inşası üzerine yürümüştür.

BKP'nin 1. dönemi 1922- 1930, 2. dönemi 1930-1960 yıllar arası, 3. dönemi ise 1960-2004'e kadarki süredir.

1. Dönem: BKP kurulmadan önce

4 Luis Carlos Prestes seçme yazılar İngilizce baskın

5

6 1922 BKP'nin resmi kuruluş tarihidir

ya da işçi sınıfı hareketinin genelinde oturmuş bir sosyalist gelenek yoktu. Avrupa'dan gelen işçiler ve onların bazı veya belli örgütleri anarşist ideolojiyi getirdiler. Özellikle İtalya'dan gelenler. Ancak 1917 Ekim Devriminden, birçok anarşist kesim etkilendi ve anarşist çizgiyi terk etti ve böylece işçi sınıfı hareketinin mücadelesi doğdu denebilir.

2. Dönem: 1930-1960 yıllar arası kapsamaktadır. O dönem aynı zamanda 'demokratikleşme süreci' olarak ta bilinmektedir. Yani seçimlerle iktidara gelmek mantığı hakimdi. Zira bugün hala bu eğilim ülkede birçok hareket içinde mevcuttur. O dönemde onun esas temsilcisi Earl Browder'dir. Browder oportünist-revilyonist bir kişiliktir. 1948 yılında alınan kararlar ve uygulamalar konusunda özeleştirilmiştir. 1956'da SBKP'nin 20.kongresi gerçekleşti. 1960'da da BKP'nin 4. Kongresi gerçekleşti ve MK içinde sol görüşe sahip olanlar yine MK içinde ortaya çıkan revizyonistler tarafından MK'dan tasfiye edildiler. 1960 yılında Güney Amerika'da Kongre düzenlendi. Bu Kongre'de Çin Devrimi resmi olarak kabul ediliyor ve sempati duyuluyordu. Bu Kongre ileri bir kongredir ve Kongre'de Brezilya'nın yarı- sömürge ve yarı- feodal bir ülke olduğu açıklanmıştır. Hemen akabinde Ulusal Kurtuluş Birliği kuruluyor. O dönemdeki en ciddi eksikliklerden bir tanesi kır-şehir kavramının yeteri kadar oturtulmamış olmasıdır. Mesela, L. C. Prestes vd. kırsalda olumlu bir çizgi izlediler ve silahlı mücadele konusunda başarılı askeri eylemler gerçekleştirdiler. Ancak tüm bunlara rağmen olması gereken sıçramayı yaratamadılar.

1962 yeniden inşa sürecidir. O dönemde KOMİTERN partinin isminin BKP değil KPB olması gerektiğini söyledi. Çünkü böylelikle kendilerini revizyonist süreçten ayırt etmek istiyorlardı. Diğer bir nedeni ise partideki komünist isminin önce, ülkenin ise sonra gelmesi gerektiği düşüncesiydi. Partido Comunista do Brasil doğru bir hat izledi ve aynı zamanda Mao Zedung düşüncesi benimsedi. Maurizio Grabios yazdığı bir mektupta Stalin'i savunuyor ve revizyonist Kruşçev kliğini eleştiriyordu.

3. Dönem: Bu dönem, 1960-bugüne kadarki sürecini kapsıyor. 1966'da 5. Kongre'si gerçekleştirildi. Kongre'den hemen sonra iki çizgi mücadelesi dönemi başlamaktadır. Silahlı mücadeleyi savunmak veya savunmamak konusu esas olarak gündemdedir. Genel olarak bu dönem 1964 askeri faşist darbesiyle birlikte zor ve kritik bir dönemdir. Devletin baskı ve saldırıları

ülkenin dört bir yanına yayılmaktadır. İdeolojik açıdan o dönemde ülkede "Castronizm" yaygınlaşmıştır. KPB'nin Merkez Komitesi 1964 yılında Sao Paulo de Lapa'da bir toplantı düzenliyor. Ancak bir hainin ihbarı üzerine toplantı basılıyor ve üç MK üyesinden Pedro Pomar ve Angelo Arroyo olay yerinde şehit düşürken, Joao Batista Prumond ise yaralı olarak düşmanın eline geçiyor. 17 gün işkencede direniyor ve düşman ondan sonuç alamayınca onu da katliyor. Aynı dönem silahlı mücadelenin yoğunlaştığı bir dönemdir. Parti tam da o dönemde yürüttüğü iki çizgi mücadelesi sonucunda ikiye ayrılıyor.

Ayrılığın arkasından tekrardan bir yeniden inşa süreci başlamaktadır ve parti önemli bir bölge olarak belirlediği Mato Grosso Aripuana Bölgesine 60 militan, kadro ve parti üyesi göndermiştir. Askeri eylemler başlamıştır ve 1970-1972 yılları arasında eylemler devam etmiştir. Ardından devlet bölgede operasyon başlatıyor ve katliam gerçekleştiriyor. Halk üzerinde acımasız bir terör estiriyor ve katliamda partinin en değerli kadro ve üyeleri şehit düşüyor. 1980'li yıllarda askeri darbe ortadan kaldırılıyor daha doğrusu olağanüstü hal ve darbe sırasında uygulanan anayasası kaldırılıyor, sonra ülke sözde bağımsızlığına kavuşuyor. 1984'ün hemen arkasından seçimlere gidiliyor.

1990'lı yıllarda bazı fraksiyon ve hareketler 8 Ekim Hareketi oluşturuyorlar. Ancak bu daha çok simgesel bir şeydir; çünkü 8 Ekim Ernesto Che Guevara'nın şehit düşüşü tarihtir.

1995 yılında örgütlenme dönemi ve 1998 yılında bir kez daha yeniden inşa süreci başlatılıyor. Parti ve devrim konusunda Peru Komünist Partisi ve başkan Gonzalo örnek olarak almaktadır, ancak Parti 'Gonzalo düşüncesi'ni aynı zamanda eleştirmektedir. Gerçekleştirilen Konferans'la birlikte ülkede uzun vadeli halk savaşının geçerli olduğu söylenmiştir ve karar olarak ülkenin esas savaş stratejisi izlemesi gerektiği belirtilmiştir.

.....toprak sorunu

Daha önce yukarıda ifade edildiği gibi, Brezilya'nın en yakıcı sorunların-

dan bir tanesi tarım ve toprak sorunudur. Dünyanın beşinci en büyük ülkesidir Brezilya ve ülkenin keşfinden önce orada beş milyondan fazla yerli yani Amerindianlar yaşıyordu. O toprağın asıl sahiplerine ne oldu? Avrupa'dan gelen sömürgeciler milyonlarca insanı imha ederek katlettiler yada köleleştirdiler. O ülkeye el koydular. Geri kalanlar ise, Amazonas Bölgesinde yerleşti. 1997'deki sayımında yaklaşık olarak 100.000 yerli yaşadığı açıklandı, ki binlerce Amerindian'lı ve siyahi toprak için verdikleri mücadele için öldürüldü.

Yazının girişinde belirtildiği gibi 1822'de Brezilya sözde bağımsızlığını ilan ediyor. Aynı yılda, küçük çiftçiler belli bir süre için toprak işgal etme ve işletme hakkını yasallaştırıyorlardı. Yasada öngörülen gerçeklik hükümetin belli bir süreden sonra o toprağı genel olarak verip vermemesidir. Ancak 1850 yılında büyük toprak ağaları özellikle kahve arazi sahipleri 'toprak yasası'nı yürürlüğe koydular. Yasaya göre "tüm toprak arazileri açık artırma yöntemiyle satılmalıdır, ödemeler naktile olmalıdır ve parayı sadece Avrupa'dan işçiler çiftliklerde çalıştırmak için kullanılmalıdır" şeklindedir. Tabii böyle bir durumda, küçük toprak sahipleri toprağını satın alamayınca büyük toprak sahiplerine vermek zorunda kaldılar yada onlardan ödünç alarak toprağın neredeyse bütün gelirlerini büyük toprak sahiplerine vermek zorunda kaldılar. Köylülerin çoğunu Avrupa'dan gelenler değil yerli kökenliler oluşturmaktadırlar. Özellikle Amazonas bölgelerinde yaşayanlar hem köylüdür hemde yerli kökenlidir. Bunun içindir ki toprak sorunu aynı zamanda etnik kimlik sorununu da içermektedir.

1920'lerden 1950'li yıllara kadar, özellikle güneydeki Parana Eyaleti'ndeki ve Sao Paulo'nun batı bölgesinde büyük şirketlerin kahve üretimini ve ihracatı ele geçirmeye dönük yoğunlaşmaları söz konusudur. Bu yoğunlaşmanın sonucunda küçük çiftçiler tarım işçisi haline getirilmiştir. 1970-1980 yılları arasında bu durum daha çok kötüleşti. Milyonlarca tarım işçisi işten çıkartıldı. Bunların çoğunluğu da şehirlere göç etti, esas olarak göç ettikleri yerler Minas Gerais eyaletindeki Belo Horizonte ve Sao Paulo kentleridir. Her iki kent de

ülkenin en önemli sanayii kentleridir. Orada gecekondu kurarak yerleşmeye başladılar.

"Toprak reformu" tartışması 40'lı yılların sonlarında başlamaktadır. En çokta ülkenin Kuzey-doğusundaki tarım işçisi Köylü Liga adı verilen sendikada örgütlenmeye başladılar. 1956'da topraksız köylülerin ilk modern toprak işgali gerçekleşti. İşgal eylemi büyük bir başarıyla sonuçlandı. Pernambuco Eyaletinde bulunan Engenllo Galilea çiftliği "sahipleri" atıldı ve toprak köylüler arasında dağıtıldı. Ardından sayısız direnişler gerçekleşti ve yüzlerce köylü katledildi. Zira kırsal bölgelerde çatışma sayısı çoğaldı, mesela, 1991'de 453 olay yaşanırken ve olaylarda 54 kişi hayatını kaybederken, 1995 yılında olayların sayısı 555'e ve ölenlerin sayısı ise 91 idi. Villa Corumbiara katliamı en iyi bilinenidir, keza uluslararası kamuoyunda yankı buldu. Corumbiara katliamında 13 kişi öldürülürken onlarca yaralı ve iki kişi kayıptır. Yine 17 Nisan 1996'da Para Eyaletindeki Eldorado dos Carajás katliamında da, 19 kişi hayatını kaybetti.

Kırsal kesimdeki en geniş köylü hareketlerinden bir tanesi MST- Topraksız Köylü Hareketidir. MST, 1984 yılında kuruldu. Her ne kadar da çok dinamik ve militan eylemler yapmış olsa da özellikle geçmişte onun önderliği oportünist ve reformistti. Bu anlamda yapılan eylem konsepti genel olarak klasik simgesel işgal eylemlerine benzer. Mesela, bir toprak işgal edilir, günlerce hatta haftalarca sokak kenarlarında MST önderliği topraksız köylüleri bekletir, sonrasında toprak ağalarıyla uzlaşır. MST yönetimi grevleri yumuşatıyordu. 1996 yılında Pama'da bir grev gerçekleşti ve bu greve yönelik devlet bir katliam yaptı ve 8 kişi öldürüldü. O dönemdeki MST içindeki İşçi Partisi (İP) kesiminin devletle işbirliği yaptığı bilinmektedir. Ayrıca 1998'de yapılan bir başka grev esnasında yine köylüler öldürüldü ve İP bu katliamı salt kendi propagandası için kullandı. Fakat şuda bir gerçektir ki; MST içinde çok önemli güçler ve kitleler bulunmaktadır. Brezilya'da şu anda silahlı bir mücadele yoktur ama topraksız ve yoksul köylüler ile devlet arasındaki

çelişkiler gittikçe derinleşmektedir. Bu nedenle de köylüler genelde silah veya tüfek taşımaktadır.

Ve İşçi Partisi'nin iktidara gelmesi

Lula'nın iktidara gelmesinin ardından ülkede herhangi bir şey değişmedi. Bu dönem IMF ile en çok anlaşmalar imzalandığı dönem olmuştur. Eski devlet başkanı, 11 Eylül olaylarından sonra, ABD'yi desteklemek ve aynı zamanda bazı anlaşmalar imzalamak gerektiğini söylemekteydi. İşte, bu anlaşmalara ilk imza atan kişi Lula'nın ta kendisidir. Mesela, tarımla ilgili çıkartılan yasalar vb. Lula Brezilya'ya bağımsızlık getirmemiş, tam tersine daha da bağımlı hale getirmiştir. Lula ve onun benzeri hükümetler AB ve ABD emperyalizmi açısından Latin Amerika kıtasında önemli bir rol oynamaktadır. Elbette Chavez'i Lula ile kıyaslamak doğru değildir; ama bugünlerde çokça yapılan "Alternatif Latin Amerika Zirveleri"nde Lula en belirleyici rol oynamaktadır ve bunun asıl nedeni de gelişen hareketlerin militan karakterini yumuşatmaktır. Bugüne kadar tüm 'anti-emperyalist' ve 'sosyalist' söylemlere rağmen dünya egemenleri özellikle Çin, ABD ve AB emperyalizmi bu hükümetlerden pek rahatsız değildir. Venezüella-ABD gerginliğinin ardından Chavez ve Obama el ele gezdikten sonra anti-emperyalist mücadeleye elveda denildi. Lula'nın farkı başından itibaren uşak olmasıdır, büyük toprak ağalarının ve komprador kapitalizmin temsilcisidir. Brezilya devleti, özellikle de kırsal bölgelerde ve bunun yanı sıra da Amazonas bölgesinde ABD emperyalizminin askeri yerleşimini sağlamaktadır. Keza bugün iyi bilinen köylü ve diğer kitle örgütlerinin liderleri burjuva basın ve medya tarafından saldırıya uğramaktadır.

Bugün Amazon bölgesinde tüm orman sınırları kuşatılmış durumdadır. Dolayısıyla emperyalizmin ve onların yerli uşaklarının, gelişebilecek militan bir halk hareketinden ne kadar korktukları görünmektedir. Devrim bir kez daha Latin Amerika ülkelerinin kapılarını çalıyor. Böylesi bir durum tüm emperyalistler ve gericiler için bir kabus teşkil etmektedir.

Aliyah Elisabet Brunner

HOLLANDA'DA 2010 PARLAMENTO SEÇİMLERİ VE HÜKÜMET KURMA ÇABALARI

Hollanda'da geçmiş dönem hükümeti oluşturan koalisyon partilerinden CDA (Hristiyan Demokratlar) ve PvdA (İşçi Partisi) arasında çıkan çatlağın –yani; Afganistan'daki askerlerin geri çekilme meselesinin giderilememesi- üzerine düşmüştü. Aslında hükümetin düşmesine neden olan daha bir gerçekçi yorum, çoğu burjuva partilerin yaşadığı kitleler nezdindeki güven yitimi olsa gerek. Hükümetin düşmesinin akabinde 9 Haziran'da seçimlerin yapılacağı açıklanmıştı. Ve bu seçimler aşğıdaki tablodaki sonuçları verdi.

Bu tablo sonucunda birkaç şey dikkat çekiyor; öncelikle istisnasız geçmiş dönem hükümetinin tüm koalisyon partileri oy kaybı yaşamış. Bu, halk kitlelerinin geçmiş dönem politikalarından memnun olmadığı ve değişim istediği anlamına gelmektedir.

Partiler	2006 secimleri (sandalye)	2010 seçimleri (sandalye)	2006 oy oranları (%)	2010 oy oranları (%)
CDA (Hristiyan demokratlar)	41	21 (-20)	26.5	14
PvdA (İşçi Partisi)	33	30 (-3)	21.2	19.6
SP (Sosyalist Parti)	25	15 (-10)	16.6	9.8
VVD (Halk için Özgürlük ve Dem. P.)	22	31 (+9)	14.7	20.5
PVV (Özgürlük Partisi)	9	24 (+15)	5.9	15.4
GL (Yeşil Sol)	7	10 (+3)	4.6	6.7
CU (Hristiyanlar Birliği)	6	5 (-1)	4.0	3.2
D66 (66' Demokratlar)	3	10 (+7)	2.0	6.9
PvdD (Hayvanlar için Parti)	2	2 (0)	1.8	1.3
SGP (Devletsel Reformist Parti)	2	2 (0)	1.6	1.7
Diğerleri			1.2	1.1
Toplam seçmen 2006 yılı 12.264.503	Toplam oy kullanımı 2006 seçimleri %80 (9.838.683)			
Toplam seçmen 2010 yılı 12.524.152	Toplam oy kullanımı 2010 seçimleri %75 (9.416.001)			

Özellikle koalisyonun büyük partisi CDA en büyük oy kaybını yaşadı. Bu daha önceki başbakanın partisidir ve seçim akabindeki yaşanan hüsrana parti liderliğinden çekilmesine neden oldu. Diğer dikkat çeken husus ise oy kullanma oranındaki 5 puanlık düşüştür, yani 2006 yılında %80 olan oy kullanımı bu yıl %75'e gerilemiştir. Bu demektir ki oy kullanmayanların oy oranı (25%) hemen hemen en çok oy alan partiye (%26.5) eşittir. Diğer dikkat çeken gelişme ise aşırı sağ (PVV) ve merkez sağ olarak tabir edilen partilerin (hükümette yer alanlar dışında) oylarındaki artıştır.

Seçim öncesi sürece kısaca değinmek gerekirse: Seçim programları hemen hemen istisnasız Merkezi Planlama Bürosunun (CPB) 2010 yılında yaptığı açıklamayı referans alarak oluşturuldu denilebilir. Neydi bu açıklama; 2015 yılı itibarıyla her yıl 29 milyar Euro bütçe açığı oluşacağı ve devlet borçlarının tavan yapacağı, 380.000 lere fırlayacağı ve insanların ömürlerinin uzamasından kaynaklı sağlık giderlerinin % 4 artacağı. Bunun üzerine tüm partiler en azı yolda 4 milyar Euro (SGP) olmak üzere yolda 20 milyara (VVD) varan kısıntılara gideceklerini seçim programlarına koydular. Diğer önemli nokta ise emeklilik yaşının (AOW) yükseltilmesiydi. SP, PVV ve TON hariç diğerleri 65 olan emeklilik yaşının kademeli veya aniden 67'ye yükseltilmesinden yanaydı. Sağlık primleri konusunda ise gelire göre ödemeyi savunanlar (SP,PvdA,CU) ol-

duğu gibi risk paylarının (yani örneğin ilk 300 Euroyu kendi rizikosunu kendisinin ödemesi) yükseltilmesini savunanlar vardı.

Seçim sonrası durum; Hollanda'da resmi olarak Kral(çe) 1. ve 2. meclis başkanlarına, "Raad van Staten" başkanına (bir çeşit anayasa mahkemesi) ve parlamentodaki parti fraksiyon (grup) başkanlarına danışarak bir veya bir kaç informatörden (bir çeşit danışman) kabinenin hangi parti/koalisyon şeklinde kurulabileceğini araştırmasını ister. Ve yapılan araştırma sonucu ilerde başbakan olacağı düşünülen parti liderine kabineyi kurması görevi (formatör) verilir. İlk olarak CDA,VVD ve PVV'den oluşan (aşırı ve merkez sağ) koalisyonu için çalışmalar başladı ve kurulamayacağı ortaya çıktı. Bunda PVV'nin aşırı söylemlerinin yanı sıra sandalye toplam sayısının (76) et-

kisi de olabilir. Parlamento 150 sandalyeden oluşmaktadır. Daha sonra "Paarsplus" (VVD+PvdA+D66+GL) ve "Merkez koalisyon" (VVD+PvdA+CDA) kombinasyonu için çalışmalar yürütüldü ve başarılı olunamadı. Bunda PvdA ve VVD'nin seçim sürecindeki "karşıtlık söylemlerinin de etkisi oldu. Ve bir çok kombinasyonlar denendi ancak bir türlü kabine kurulamadı. En son; PVV destekli (VVD+CDA) azınlık hükümeti kurulmasına karar verildi. Yani yeniden başa döndü denilebilir. Yapılan bazı anketlerde %52 lik bir kitlenin bu koalisyonu desteklediği belirtiliyor. Bunda çok da şaşılası bir durum olmasa gerek, insanlar şu partinin mi ya da bu partinin mi hükümete kurması gerektiği "bilgisiyle" sürekli medyaya aracılığıyla bombardımana uğradılar. En sonunda kurulsun da kim kurarsa kursun anlayışı gelişti. Şimdi en fazla kısıntı yapacaklarını beyan eden sağ partilerden oluşan bu kombinasyonun önü açıldı ve burjuvazinin politikalarının icrası bu kombinasyona verildi. Şimdi emeklilik yaşından, sağlık sigorta primlerinin yükseltilmesine ve öğrenci burslarının vs kesilmesine başlanacaktır. Bu anlamda önümüzdeki süreç federasyonumuza ve diğer demokratik kurumlara sosyal yıkıma karşı mücadele için daha fazla görevler yüklemektedir. Önümüzdeki süreçte başta federasyonumuz ve alanlarımız nasıl daha sağlıklı bir çalışma ve kimlerle yürütülebilir sorusunu kendisine sormalı ve göçmenler politikasını geliştirmelidirler.

Egemenlerin yenilgisi ve toplumsal bölünmüşlüğün tescili

Murat Çakır

Yarıdan itibaren bugün yapılan referandumun değerlendirmelerini ve manipülatif haberciliğin örneklerini devamlı görmek olanaklı olacak. Muhakkak ki yaygın medyada yer alacak olan yorumlar, egemen cephenin hangi tarafında konumlandıysa, ona göre biçimlenecektir. Hatta şimdiden hangi cephenin, hangi yorumda bulunabileceğini de, televizyonlardaki haber programlarına katılanların söylediklerinden çıkartmak olanaklıdır.

Bu yazının kaleme alındığı saatte (Türkiye saati ile 21:45) Anayasa değişiklik paketi için yapılan halkoylamasında, seçmenlerin yaklaşık yüzde 58'i evet, yüzde 42'si de hayır oyunu kullandı. Katılım ise yüzde 70'in üzerinde oldu. Ancak salt bu sonuçlar, referandumun doğru okunabilmesi için yeterli değildir, çünkü Kürt hareketinin boykot kampanyası da değerlendirme içerisine alınmalıdır. **Boykota bilinçli katılımın büyük olması, genelinde Kürt hareketi, özelinde siyasî parti olarak BDP için büyük bir başarı olarak görülmelidir.**

Peki bütünsel olarak bakıldığında, referandumun sonuçları nasıl değerlendirilebilir? Öncelikle küçük bir farkla evet oylarının kazanması, **özünde egemen cephenin her iki tarafı içinde bir yenilgi olarak değerlendirilmelidir.** Yani Türkiye'deki karar vericilerin ne AKP ile uzlaşan ve bütünleşen kesimleri, ne de CHP-MHP ekseninde birleşen kesimleri istedikleri sonuçları elde edebilmişlerdir. Yüksek oranlı evet oyununun çıkmaması, AKP'nin oyun alanını daraltmış, Kılıçdaroğlu liderliğindeki cephenin de tasfiyesini engellemiştir.

Sonuç itibarıyla yarıdan itibaren hem AKP'nin Kürt karşıtı çizgisi zayıflayacak, hem de egemen cephenin diğer tarafındaki CHP'de Kılıçdaroğlu çizgisi güçlenecek ve böylelikle, sadece söylem temelinde dahi olsa, demokratikleşmenin gerekliliğine uygun vurgulamalar güçlenecektir. **Bu da radikal demokratlara daha geniş hareket olanakları yaratacaktır.** Seçmen nezdinde 12 Eylül Anayasa'sı saygınlığını yitirmiş ve yeni bir demokratik anayasanın gerekli olduğu gerçeği meşrulaşmıştır. Bu durum, egemen cephenin taktik değişimine gitmesini zorlayacak ve bunun sonucunda da Kürt hareketine ve Kürt hareketi ile önkoşulsuz bütünleşmesini kanıtlayan radikal demokrat akımlara yeni mevzilerin kazanılmasına yarayan bir toplumsal iklimi oluşturma olanağı yaratacaktır.

Referandum sonuçları, egemen cephenin her iki kanadının yenilgisinin yanısıra, Türkiye'deki sol ve sosyalist hareketin kimi çevreleri için de ciddi bir yenilgi anlamını taşımaktadır. Kürt hareketini kimi zaman otoriter, kimi zaman küçümseyici, ama her seferinde »efendici« bir dille »evet«, »yetmez, ama evet« veya »hayır« pozisyonuna çekmek isteyen sol ve sosyalist güçlerin, egemen cepheye eklenmiş oldukları ve bu şekilde önemli bir demokrasi sınavında yetersiz not aldıkları tespiti vicdansız olmayacaktır. Maalesef bu güçler **esas olan ile talî olan, yani ezilenlerin ve emekçilerin gücünü katlama konusunda siyasî rüştlerini kanıtlayamamışlardır.** Sol ve sosyalist güçlerin bu kesimleri aldıkları pozisyonlarla, Kürt coğrafyasında milyonların katıldığı bir demokrasi hareketinden kendi kendilerini dışlamışlardır. Referandum sonuçlarını doğru tahlil edip, şimdiki radikal demokrasi cephesini kurmada üstelenecekleri roller üzerine düşünceleri için 13 Eylül ve sonrası iyi bir fırsat verecektir. Ancak bunun içinde sadece bir haftaları kalmıştır, çünkü barış ve savaş sorusu 20 Eylül'den itibaren gündeme oturacaktır.

Referandumun, eğer galibiyetten söz edecek olursak, tek galibi Kürt halkıdır. Kürt halkı ve kurumları, bu referandumda siyasî öngörülerini, taktikleri ve halka dayanan mücadele biçimleriyle haklılıklarını kanıtlamışlardır. **Mehmet Altan** gibi akıllı başında bir bilim adamının dahi, henüz sonuçlar tam olarak gelmeden **»Diyarbakır'da tüm tehditlere, baskılara ve yıldırımlara rağmen seçmenin yüzde 35'inin sandığa gitmesi, Güneydoğu'da bir kırılmaya işaret eder«** biçimindeki yorumu, yarıdan itibaren Kürt hareketine ve BDP'ne yönelik manipülatif demagojik saldırıların düzeyinin ne denli olacağını göstermektedir. Mehmet Altan'ın, ateşkes döneminde yapılan operasyonlara, bölgedeki tutuklamalara, baskı ve polis şiddetine, topyekün medyatik saldırılara rağmen, BDP'nin başarısını küçümsemeye çalışması, liberal kesimin basiretsizliğine ve vicdansızlığına işaret etmektedir. **Liberal kesimin sözcüleri, ülkenin demokratikleşmesi ve barışın tesis edilmesi konusunda güvenilecek aktör olma konularını yitirmişlerdir.**

Her ne kadar referandum sonrasında demokratikleşme çabaları için daha uygun bir ortamın oluşması söz konusu olsa da, gene ciddi bir toplumsal tehlike söz konusudur. Aynen son yerel seçimlerde görüldüğü gibi, bu referandum da Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde yaşayan toplumun üçe bölünmüşlüğünü tescil etmiştir. Neredeyse yarı yarıya olan »evet« ve »hayır« oylarıyla Kürt halkının başarılı boykotu, toplumun üçe bölünmüşlüğünün ülke geleceği açısından taşıdığı tehdit unsurlarının küçümsememesi gerektiğini göstermektedir.

Boykot ile birlikte Kürt coğrafyasındaki demokratik özerklik hareketi güç kazanmıştır. Egemenler, siyaseten başarı kazanan Kürt hareketinin bundan sonra atacağı her adıma bir biçimde karşılık vermek zorunda kalacaklardır. **Boykot, »muhatap« sorusunu yanıtlamış, Kürtlerin ezici çoğunluğunu temsil eden BDP'ni, Kürt halkı adına parlamenter düzeyde konuşma hakkına sahip tek parti konumuna getirmiştir.** Şimdi Fırat'ın Batı'sındaki demokrasi güçleri için şapkayı önüne koyup düşünme zamanı gelmiştir. **Ya, tüm ülke için demokratik özerklikle Demokratik Cumhuriyet mücadelesinin saflarında yer alınacaktır, ya da egemen cephenin taraflarından birisinin politik sularının girdabına katılacaktır. Referandum sonrasında üçüncü bir yol kalmamıştır.**

Referandum, halka dayanan, halk kitleleri ile birlikte ve onların doğrudan kontrolü altında olan hareketlerin, devlet aygıtının, uluslararası güçlerin ve ayırıcı, ırkçı, milliyetçi saldırıların tüm baskısına rağmen başarılı olabileceğini kanıtlamıştır. Demokratik Cumhuriyet treni artık yola koyulmuştur. Treni kaçırınlar, tarih sayfalarında nasıl anılacakları düşünerek bundan sonraki adımlarını atmalıdırlar.

Fırat'ın Batısı nihai kararını vermeli, güneşin Doğu'dan doğduğu gerçeğine artık gözlerini kapatmamalıdır.

KADINLAR VE SENDİKALAR

Avrupa'da toplumun tüm kesimlerinde temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasına devam edilmektedir. Üretimden, ekonomiye, karar mekanizmalarında yer almaktan kültüre, bilimden medyaya bir çok alan daha fazla sermayenin boyunduruğuna sokulmaya başlandı. Burjuva demokrasisi de olsa, onun gereklerine kısmen uygun hareket etmek durumunda kalan devletler, başta Almanya olmak üzere, demokratik, sosyal hak ve özgürlükleri her gün daha da budayarak, 'sosyal devlet' işlevini yitirdi. Uluslararası rekabete katılabilmek, bu rekabette kendisini koruyabilmek için, ülke sınırları içindeki sermayelerini ya da genel kaynaklarını da buralarda kullanmaya ağırlık verir hale geldiler. Özellikle de özelleştirme politikaları ve esnekleştirme durumlarından en fazla etkilenen kesim de haliyle sendikal alan yani sendikal hareket oldu. Bunlara direnemeyen, direnmeyen sendikalar, kan kaybetmeye, daha da ötesi politik etkileri de kırılmaya başladı.

Öyle ki, bir zamanların en güçlü işçi örgütlenmesi ve sermayenin kolay dize getiremediği Almanya Sendikal hareketinin bu süreçten etkilenmesi daha hissedilir oldu. 70'deki krizle beraber erezyonuna hız veren sendikal hareket, 91'lerde artık neredeyse işçilerin ve toplumun genel hak ve özgürlüklerini ilgilendiren noktalarda havlu atmış duruma getirilmiştir. İşçilerin en basit ve doğal olan ücretlerinin artırılması ya da çalışma koşullarının iyileştirilmesi talepleri dahi dil ucuyla telaffuz edilir hale gelmiştir. 91 yılında 11,8 milyon üyesi olan DGB Avrupa'nın en güçlü ve büyük konfederasyonuydu. Yüzde 50'i bulan üye sayısının 2000'lerde %18'e düştüğünü, 2005'te de üye sayısının 6,7 milyona gerilediğini istatistik verilerde görebiliyoruz.

Sendikalarda bu kan kaybının nedenlerini uzunca aktarmak niyetinde değiliz. Sendikaların farklı bir alanını irdelemeyi düşünüyoruz ama bir kaç noktaya vurgu yapmadan da geçmek olmaz.

Sendikal faaliyet içinde olanlar bilirler ki, alttan yukarıya, günümüz sendikaların yönetici mevkilerinde, sermayenin savunucusu durumunda olanlar da yer alır ve hatta ağırlıklıdır. Sermayenin yöreğinde, sermayenin çıkarlarına denk düşecek şekilde hareket etme özelliklerini yıllardır koruduklarından, işçi örgütlenmeleri olmalarından dolayıdır ki, 'sarı sendika' tabirini de kullanırız. Neoliberal politikaların destekleyicileri, önemli finans şirketlerinin sahiplenicileri konumunda olmaları, işçilerle bir arada ve onların temsilcileri gibi görülmesine neden olsa da, işçilere en fazla ihanet yapanlar konumdadırlar. Bu sendikalara göre neoliberal politikalar tek geçerli yöntemdir ve kar yapan şirketler desteklenmelidir.

Oysa artık biliyoruz ki, neoliberal(esnekleşme) politikaları toplu iş sözleşmelerini zayıflattı, özelleştirmelere hız vererek başta kadınlar olmak üzere işsizlik sayısının artmasına neden oldu, pahalılık aldı başını gitti, insanların alım güçleri düştü, sağlık, emeklilik, öğrenim hakkı, ulaşım ve kamu hizmetleri dumura uğradı, çalışma alanlarındaki gelişmelere yönelik katılım hakkı önemli oranda daraltılarak, kararlarda söz hakkı kısıtlandı. Yetmiyor gibi, sendika üyeleri, adeta, sendikaların her ay aidatları düzenli alınan müşterileri konumuna indirgendiler. Öyle bir duruma gelindi ki, bırakalım yeni hakların elde edilme mücadelesini, var olan hakların korunabilmesi noktasına razı olma durumunda bırakıldı işçiler ve memurlar.

Sendikalar, sadece üretim ve iş ilişkilerinin ele alındığı örgütlenmeler olmaktan öte, üretimden gelen bu emeğin örgütlü gücünün politik konularda da müdahaleci olma özellikleri de vardır. Ki, bu özellikler de dejenere edilmiştir. Politik mücadelenin olmadığı bir alanda da sınıf sendikacılığından bahsedebilmek oldukça güçtür. İşsizlerin sorunlarına yönelmeyen, göçmenlerin sorunlarına duyarlı olmayan, kadınların cinsiyetinden dolayı sendikalar içinde dahi ayrımcılığa uğradığının bilinciyle hareket etmeyen, gençliğe öncelik tanımayan, yoksulluğun-yolsuzluğun önünde politik bir duruş sergileyemeyen, ırkçılığa 'Dur' diyemeyen, militarizme(silahlanmaya) karşı durmayan, kısacası, günümüz konjoktüründeki sistem politikalarına 'Hayır' duruşu sergileyemeyen bir sendika

emekçi ve işçilerin çıkarlarını esas alamaz. Var olan politikaların yedeğine takılıp-gider ve ama kendi içindeki kan kaybını da önleyemez.

Peki, böyle olumsuz bir tablo içinde bizlere düşen görev ne olmalıdır? İşçi katmanların yoğun olduğu bu alanları, 'Buralardan bir şey çıkmaz, zaten sendikalarda sarı sendika, sonuç alınamaz.' deyiş, olumsuzluklara lakayt mı kalacağız? Yoksa, demokrasi, adalet, eşitlik ve kardeşlik ilkeleri çerçevesinde buralardaki işçilerle el ele verip mücadeleye devam mı diyeceğiz? Bizlerin tartışması gereken, ikinci yöntemi uygulamaya sokmak olmalıdır.

Unutulmamalıdır ki, olumsuzluğun seyircisi olmak ya da salt politik söylemlerle soruna yaklaşmak, sınıf mücadelesini kavramamak, zorun zorla alt edileceğinin bilincinde olmamaktır ki, kaybımız büyük olur. ATİK camiasında bunun sancısını hissedilir şekilde yaşamaktayız. İşçi olan ama sendika üyesi dahi olmayan üyelerimizin sayısı azımsanmayacak çoğunluktadır. Daha da doğrusu sendika üyesi olup ta, sendikal faaliyetler içinde olan arkadaşlarımız, halkımızın tabiriyle, parmakların sayısını geçmeyecek durumdadır. Bu

tersine çevrilmeli. Günümüz emperyalist saldırıların bir ayağı olan sosyal hak gasplarına, demokratik hak ve özgürlüklere yönelik politikalara karşı buraları da araç olarak kullanmasını bilmeliyiz.

1 Mayıs gibi, emekçilerin Birlik-Mücadele Ve Dayanışma Günleri, bugün elimizden alınmaya çalışılıyor. Bu günler ödenen ağır bedellerin sonucunda elde edildi. Bunlara sahip çıkmak, hak ve özgürlükler mücadelemizin sınırlarını genişletmek görevimiz olmalıdır. Hakların kolay elde edilmediği bir kez daha hatırlanırken, elde edilecek haklarımızın da bedeller ödenerek elde edileceği bilinciyle hareket edilmelidir. Bu bilince belki de en fazla ihtiyacı, tarihsel değişim süreçlerinde en fazla bedeller ödemek zorunda bırakılmış biz kadınlar duymalıyız.

Çünkü kadınlar, sınıfsal-ulusal baskılamaların yanında, toplumsal cinsiyetinden dolayı da en fazla baskı ve sömürüyü yaşayanlardır. Emek pazarında da emeği en çok değersizleştirilip, hiçleştirilmeye çalışanlar da kadınlar olmaktadır. Emeğin yeniden üretimi noktasındaki verdikleri emekleri yok sayılan kadınlar, dünyadaki işlerin 2/3'nü yapmalarına rağmen, politik karar mekanizmalarında oldukça az oranda temsil edilmektedirler. Bugün dünyadaki 1.250 milyar yoksulun %70'ni kadınların oluşturuyor olması tesadüfi değildir. Oysa, 1 Mayıs gibi günlerin ve elde edilmiş onca hakların kazanımı her toplumsal cinsiyetten emekçilerin mücadelesi sonucunda elde edilmiş. Kadınlar da erkekler kadar ve hatta belli dönemlerde erkeklerden daha fazla bedeller ödemek zorunda kalmışlardır. Ki, bu bedel genelde canları olmuştur. Cezaevleri dahi lüks görülmüştür kadınlar. Fakat emeğin temsilcileri olması gereken sendikalardaki durumda, diğer örgütlenme alanlarında olduğu gibi, kadının katılımından uzak, politik yaklaşım olarak da eril durumdadır. Bir zamanlar kadınları sendikalara kabul etmeyen mantık, bugün çok az bir değişim olmakla birlikte özünü korumaya adeta devam etmektedir. Bu durum işçi kadınların

bu alanlarda daha da öne çıkmasını zorunlu kılmaktadır. Üretim sürecine katılan kadın, istihdam politikalarının yaratılmasından ve uygulamasına, eğitimden sağlığa, sosyal güvenlik haklarından onurlu ve insanca yaşamın koşullarının uygulandığı, tüm hak ve özgürlüklerden yararlanabileceği, cinsiyetinden, etnik kökeninden, dilinden, dininden dolayı ayrımcılığa uğramadığı demokratik haklar için sendikal çalışma alanlarında da yerini almalıdır. Aynı işi yapsa da, erkekle aynı ücreti alamayan kadının, genel olarak işyerlerinde kıdem yükseltilmeme, emeklilik, sosyal haklardan yararlanamama, doğum sonrası işini kaybetme korkusu, ücretli doğum izni, mesleki eğitim, cinsel taciz, toplu sözleşmelere dahil edilmeme vb. gibi bir çok sorunları vardır. Bir çok sendikada göstermelik kadın sekreterlikleri veya komiteleri olmasına rağmen, kadın-erkek eşitliği, sınıfsal-cinsiyetçi bakış açısı, sendikaların eğitim programları olmadığından, olsa da bunlar yer almadığından dolayı, üretime katılsalar da kadınlar, bir çok hak ve imtiyazlardan uzak durumdadırlar.

Bizler bu yazımızda özellikle en fazla göçmenin

kısa süre sonra geriye dönecekleri düşünüldüğünden dolayı, uzun vadeli bir politikaya sahip değillerdir. Zamanla kalıcılık olgusu gündeme gelince 'yabancı işçilere' Alman toplumu içinde eşit haklar tanınmasını savunan talepleri gündeme getirdiler. 'Yabancı işçiler' istihdamını 'yabancı işçilere' de eşit ücret ödenerek, aynı hukuki düzenlemeler dahilinde çalıştırılmalarını şart koyarak, 'Alman işçilerin iş ve ücret koşullarının kötüleştirilmesinde 'yabancı' işçilerin baskı aracı olarak kullanılmasını önleme' şartını devletle pazarlık yapan sendika, 80'li yıllarda CDU-CSU ve FDP partileri koalisyonu iş başına gelmesinden sonra, resmi devlet politikasıyla arasına mesafe koymuştu. Koalisyon hükümeti 'yabancılar' yönelik ağır baskı politikalarını uygulamaya başlamıştır artık. Belki çoğumuz bilmeyiz ama 'yabancı' işçilere yerel seçimlerde seçme-seçilme hakkının tanınması talebini DGB, daha 1987 yılındaki kongresinde karar altına almıştı. Oysa bugün aynı DGB ve ona bağlı sendikalar, aradan 50 yıl geçmesine rağmen, Almanya'nın bir göçmen ülkesi olduğunu kabullenmekten uzaktırlar. Politik kararlara katılmalarının önü kesilen 'yabancılar' için sendikalarda örgütlenerek haklarını savunmaları önemlilik arz ediyordu. Bu durum, gün geçtikçe sendikalara üye olan 'yabancıların' artmasına da neden oluyordu. Ve üyelerinin küçümsenmeyecek bölümü 'yabancılar'dan oluşan sendikalar, bu kesimin haklarını savunma durumunda kalıyorlardı.

Sendikaların hiyerarşisine bakıldığında, alttan üste yönetici-yönlendirici veya temsilci kademelelerinde genelde erkeklerin, daha doğrusu kalifiye erkek işçilerin olduğu görülmektedir. Göçmenlerin ve kadınların buralarda yer alması gerektiği öneri ve taleplerine bu mevkilerde bulunanlar, değişik gerekçeler altında direnç göstermektedirler. Ve hatta 'eşit işe eşit ücret' ödeme, işten ilk çıkartılanlar olan göçmenlerin sorunlarına eğilme yönünde de çaba sarfetmemektedirler. Günümüz sendikaları, geçmişte kadının üretime katılmalarına karşı çıktıkları gibi, bugünde ağırlıklı olarak kalifiye erkek işçilerin temsilciliğini yapar durumdadır. Araştırıldığında görülecektir ki, düşük ücret gruplarında en düşük ücreti alan kadınlar ve kadınlar arasında ise göçmen kadınların sayısı fazla olmasına rağmen, düşük ücret gruplarının kaldırılmasına yönelik kararların alınım mekanizmaları olan toplu sözleşme komisyonlarında hemen hiç kadın yoktur. (Pinl, Claudia; Arbeitnehmerpatriarchat)

İşçi temsilciliklerinde geçmişe nazaran daha fazla kadınlar yer almasına rağmen, iş yerlerinde yapılan anlaşmalar nedeniyle, kadınların sorunlarına yönelik ya da son yaşanan krizde de yaşandığı gibi işten çıkartılanların öncelikli olarak kadınların olmasından ötürü ve bunların engellenmesine dair kadın işçilerin eğitilmesi gibi durumlar nadir rastlanır haldedir. Kadın hak ve özgürlükleri noktasında çok laf eden sendikalar, işletmeler düzeyinde hiç bir girişimde bulunmamaktadırlar.

Çünkü, kadına yönelik bakış açısı sendikalarda da hala 'Kadının çalışması aileye ek kazanç sağlamak içindir. Özgür ve bağımsız birey olup, kendi yaşamlarından sorumlu kişiler olarak çalışma yaşamında ve örgütlü yapılanmalar içinde yer almaları onların asıl görevi olan annelik ve ev kadınlığını olumsuz etkileyecektir.' şeklinde devam ettirilmektedir. Bu bakış açısı da sendikal çalışma ve örgütlenmesi içinde kadının önünde önemli bir engel durumundadır. Ev işleri bugün Avrupa toplumunda da kadına biçilen bir roldür. Bu cinsiyetçi ev içi iş bölümü kadınlar tarafından da kabullendiğinden, meşruoluğu hala devam etmektedir. Yani erkeğin egemenliği kadın tarafından da kabul edildiğinden, sendikal faaliyet de erkekler için alan olarak görülmüş ve hatta kadın birlikte yaşadığı erkek izin verirse, bu alan faaliyetine girebilir duruma gelmiştir. Tersi bir durum, yani evdeki ve iş yerindeki sorumluluklarını paralel götürebilen ve sendikal faaliyetlere de katılım sağlayabilen kadın ise zaten toplumun ona biçmiş olduğu kadınlık rollerinin dışına çıkmaya başlamış ya da çıkmış durumdadır. Ki, bunların sayısı da çok fazla değildir. Bu kesim toplumun bir çok alanında cinsiyetçi iş bölümünden, gerici aile ideolojisinden ve ataerkil egemenliği reddeden

bir durumda olduklarından dolayı sayıları azınlıkta kalmaktadır.

GÖÇMEN KADINLARIN SENDİKAL ÖRGÜTLENMELERE VE EYLEMLERE KATILIMI

Yazı içinde de belirtildiği gibi, Türkiyeli işçiler güvensiz yasal durumlarından kaynaklı, 70'li yılların ortalarından sonra hızla sendikalara üye olmaya başlamışlardır. Bilinir ki, sendika üyeliği işten çıkarılma da belli bir hukuki destek sağlayabilmektedir. 80'li yılların sonuna gelindiğinde DGB'e bağlı sendikaların bulunduğu iş kollarında çalışan Türkiyelilerin sendikalaşma oranı %49'u gösterirken, bu oranın yarıya yakını da IG Metal üyesi işçilerdir. %53 oranında kadın da sendika üyesidir. Durum böyle iken karar alıcı yönetici organlardaki göçmen sayısı oldukça azdır. Kadınlarda ise hemen hiç yoktur.

Sendikalara sadece, 'Yarın işim tehlikeye girer, işten çıkarılırsam sendika yanımda olur.' yaklaşımıyla üye olmak, sendikanın işlerliğini kavramaktan uzak bir anlayıştır. Fakat işten çıkartılmalarına, özelleştirmelere, ücretlerin arttırılmasına ya da iş yeri çalışma koşullarının düzeltilmesine yönelik yapılan bir çok grevde kadınların da erkekler gibi katılmaya sevimliliği ve olumlu bir gelişimdir. Yine bir çok iş kolundaki işçi temsilciliklerinde kadınların sayısının artmaya başlaması da kadınların sorunlarının ciddiye alınabilmesi için önemlilik arz etmektedir. Geçmiş sendika eylemliliklerinde kadınların önemli roller oynadığını görebilmekteyiz. Örneğin, 70'li yıllarda Pierburg-Neuss grevinin başını Türkiyeli, Yunanlı, İtalyan ve Yugoslav kadınlar çekmiş, işçi ve sendika temsilciliğinin de desteğini alarak, 5 günlük grev sonunda, ücret gruplarını yükseltmek için yaptıkları bu eylemlerini, taleplerini elde ederek başarıyla sonuçlandırmışlardır.

Yine 77'de Essen'de yapılan bir grevle Alman ve göçmen kadınlar, işten çıkartılan bir arkadaşlarının işe alınmasını sağlamışlardır.

İş yerlerinde gerçekleştirilen işçi temsilcilikleri seçimlerinde, iş veren yanlısı üyelere karşı çıkartılan alternatif listelerde göçmen kadınlar da yer almışlar veya bu listelerin kazanması için yoğun çaba sarfetmişlerdir. Çünkü bu listeler genelde ilerici Alman işçiler tarafından oluşturulurken, programlarında da özellikle niteliksiz işlerde çalışanların ve dolayısıyla (kadınlara özel maddeler olmasa da), 'yabancıların' ele alınmayan sorunlarını koyuyorlardı. Bu durum sendika üyesi olan 'yabancıların' oylarını daha da önemli kıldığından, sendikalar, 'Yabancı' işçilere yönelerek, onları da listelerine koymaya zorluyordu.

Göçmen kadınların günümüzde neden hala sendikal çalışmalara yeterli önemi vermedikleri, temsilciliklerde Türkiyeli kadınların neden az olduğunu anlayabilmek için sanırım iki noktayı iyi irdelemek gerekmektedir. Birincisi; göçmen kadının sendikal faaliyetlere katılmasının sendikalarca teşvik edilmesi olurken, ikincisi; toplumsal cinsiyete dayalı rol belirleme ve iş bölümünden kaynaklı, kadının eş ve anne olmasının görülmesidir.

Sendikal çalışmalarda Türkiyeli kadının aktifleşmeye başladığını görüyoruz fakat yeterli değildir. Diğer göçmen kadınlarla, yani, İspanyol, Polonyalı, İtalyan, Yunanlı, Yugoslav kadınlarla kıyaslandığında geri durumda kaldıkları veya azınlıkta oldukları görülmektedir. Bunda gelmiş oldukları toplumun sindirilmiş-bastırılmış kadın kimliğinin etkisiyle atılgan olamaması ve özgüvenini geliştirememiş olması etkili olmakta, dil sorunu da işin içine girince edilgen bir Türkiyeli kadın profili ortaya çıkmaktadır.

Ama genel olarak bakıldığında, işletmelerde sendika ve işçi temsilcilikleri göçmen kadınları sendikal faaliyete çekmek, ek sözleşmeler aracılığıyla onların sorunlarını dile getirme gibi çabalar sarfetmemektedir. Bu da göçmen kadınların ilgisizliğini-bilgisizliğini pekiştirmektedir. Ön yargılar, 'yabancı' düşmanlığı vb. durumlar, göçmen kadınların ve bunlar içinde de Türkiyelilerin daha fazla kabuklarına çekilmelerine neden olabilmektedir. İş kollarında bölüm ustaları ya da şeflerin kadınlar üzerindeki baskıları, işsizlik korkusu düşünülürse, korkular ve sineye çekmeler daha büyütmekte, çalışmalara katılmalarının önüne setler çekmekte, cesaretlerini kırabilmektedir.

İkinci neden de; Türkiyeli kadın için daha da ön planda olmaya devam etmektedir. Sendikalarda değişik katmanlardan kadınlar üye olmasına rağmen, öne çıkabilenleri genelde kadın olduğu ve emeği gasp

edildiği için rahatsızlıklarını sergilemesi gerektiğinin o veya bu şekilde farkına varmış olan kadınlardır. Oysa, önemli bir bölümü aile bütçesine 'katkı' yapmak için çalıştığını kabule kanıksatılmış kadınlardır. Ekonomik şartların çalışmaya zorladığı bu kadınlar, grevlere ya da sendikal eylemlere katılmayı görevleri arasında görmemekte, yer de almamaktadırlar. Ki, eşleri zaten buna izin de vermez. Baba-kardeş karşı çıkar. Bugün iş yerinde baş kaldıran, yarın evin dört duvarını dar bularak isyan bayrağını kaldırabilir çünkü.

Sendikal faaliyetler erkekler için özgü alanlar görülmeye devam ediyor demistik. Bu geleneksel düşünüş tarzının dışına çıkabilme cesareti ve atılımı göstermiş olan kadınlar da ev içi iş bölümünde yalnız kaldıklarından ve eşleri tarafından değişik engellemelerle karşılaşabildiklerinden, zaman sıkıntısı çekebilme ve geri durumda kalabilmektedirler. Bekar annelerin, çocukları büyüyen kadınların veya evli olmayanların faaliyetlerde daha atılgan olduğu durumlar daha rastlanılır durumdur. Ki, bu geçmişte de böyle idi.

Türkiye'den buralara gelmiş kadınlar, ailelerine bunu kabul ettirebilmek için önemli çabalar vermişlerdir. Bu mücadeleciler yanları, buraya geldiklerinde bir şekilde devam etmiş ve çalıştıkları iş kollarındaki sendikal etkinliklerde bu mücadeleciler yanlarını daha pekiştirmişlerdir. Alman kadınların yapmayı kabul etmediği işler onlara verilir, onların kaytarmalarına, sohbet etmelerine vb. göz yumulurken, Türkiyeli kadınların tuvalette gitmeleri dahi kontrol altında tutuldu. Sıkça tuvalette gitmek ya da tuvalette uzun kalmak ihtar gerekçesi olabiliirdi. Hastalık durumlarında rapor almak Türkiyeli kadınlar için hem daha zorlu ve hem de zaten iş yerini kaybetme korkusuyla az rastlanır bir durumdur. Uzun süre raporlu olmak, işten çıkarılma nedeni olabiliyordu. Kadınların çalıştığı bölgelerde genelde erkekler çalıştırılmaz. Düşük ücret grubunda çalıştıkları için erkekler daha başından buralarda çalışmayı reddederler. Çalışanlar ise kalifiye erkek işçilerdir. Ve bu 'sabr' işverenlerin erkeklerden çok kadınları tercih etmesinin bir nedeniydi. Bugün bir çok iş koluna baktığımızda, bu durumun öz itibarıyla değişmediği görülecektir.

Göçmen kadınların temsil edildiği bir temsilcilik, sendikalara uzak bir yaklaşımdır. Seçimler liste usulü yapıldığından dolayı da, listelere girip-seçilebilmek oldukça zorlu. Kadınların çıkartacağı ayrı bir liste, kadın işçiler arasındaki korku ve doğacak olan sorunlarla uğraşacak kapasite olmamasından ve kadınların ne ölçüde destek alacağı kestirilemediğinden baş vurulan bir yöntem olmamıştır. Çıkartılan listelere girmeye çalışarak veya o listeleri destekleyerek sorunlarının çözümü noktasında, cılız da olsa dayatıcı olmaya çalışmışlardır.

Sonuca giderken; kadınlar yaşamı ilmi ilmi üretiyorlar. Toplumsal yaşamın her alanında emekleri göz ardı ediliyor. Bu anlamda kendi örgütlülüklerini yaratmalarının önemi çok büyüktür. Bunun yanı sıra sendika, dernekler, partiler vb içinde örgütlenmeleri de önemlilik arz etmektedir. Politik bir güç olabilmeleri için buldukları alandaki sevgi ve idare mekanizmalarına girmek hedefleri arasında olmak zorundadır. Buralarda yer alabilmek için de, kurumsal düzeyde kota, pozitif ayrımcılık, kadınlara yönelik programların hazırlanması vb. gibi kolaylaştırıcı önlem ve yöntemlerin alınması-uygulanması talepleri her daim dillendirilmeli ve pratikte yaşam hakkı bulmasına çalışılmalıdır. Değişik iş kollarında küçümsemeyecek sayımız varsa, üretiyorsak, yönetici kademelerde en fazla yer alma hakkına sahip olabilmeliyiz. Bu da yetmez, işyerlerinde, kadın işçi komiteleri oluşturmaya çalışarak, kadınların dayanışmasına ve birlikte mücadele yürütebilmenin zeminlerini yaratmaya önem vermeli, ortak olan sorunlarımızın çözümü ne işverende ne de sendikada olmadığı için kendi hücre örgütlemelerimizle, dayatıcı güç olmayı pekiştirmeliyiz.

Yasalar üzerinde 'Eşit işe eşit ücret' yazmasına rağmen kadınlar Almanya'da erkeklerden %25 daha az ücret alıyorsa, bizim kadınlar olarak sendikal alanda aktif olmamız için bir çok nedenimiz bulunmaktadır. Kadına yönelik şiddetin en önemli ayaklarından bir tanesi olan ekonomik şiddet, bizzat devlet tarafından uygulanıp-uygulatılmaktadır. Bir çok kadın ve erkek, eşit işe eşit ücret ödenmediğinin bilincinde değildir. 'Aynı işi yapıyorsa, aynı ücreti alırlar. Kadın-erkek eşitliği var.' yalanı, genel emekçiler arasında yerleştirilmiş ve kabul görmüştür. Sistemin yer-

leştiği bu yalan ters-yüz edilmelidir. ATİK-Kadınlar Komisyonu olarak başlatacağımız 'Eşit işe eşit ücret' kampanyamız, bu eşitsizliğin teşhirini de içerecektir. Bu kampanya sürecinde özellikle değişik iş kollarındaki arkadaşlara önemli sorumluluklar düşmektedir. Buldukları iş kollarındaki işçi kadınlara bu kampanyamız en geniş şekilde anlatılmaya-kavratılmaya çalışılmalı, bu eşitsizliğin farkına varmalarına önayak olunmalıdır. İlk olarak Sovyet Rusyası'nda karar alınmasına rağmen orada dahi zamanında pratik uygulamasında zorluk yaşanan 'Eşit işe, eşit ücret' uygulamasının, hele hele böylesi bir sistemde mümkün olmayacağına bilincindeyiz. Ama sistemin yalanlarının deşifre edilmesi, kadınların bu sistem tarafından iktisadi yönden de nasıl sömürüldüklerinin altının çizilmesi noktasında bu kampanyamız önemlilik arz etmektedir. Değişik kadın gruplarıyla da, ortaklaşa sürdürebileceğimiz bu kampanyamızın daha geniş bir kesime hitap edebilmesi için, her türlü araç ve yöntem kullanılmalıdır. Eylül ayında başlatılacak olan bu kampanyamız, gönderilecek materyallerin geniş dağıtımından, bilgilendirme masalarının açılmasına, değişik kurum, sendika, parti vb. oluşumlara taleplerimizin de yer aldığı dosyaların sunumundan, miting ve seminerlere, panel ve imza toplama, bunların gerekli yerlere iletilmesine kadar ciddi bir şekilde ele alınmalı, kolektif gücümüz harekete geçirilerek, kadının ekonomik şiddete uğramasına karşı duruşumuzu sergilemeliyiz. Sendikalara üye olan arkadaşlar, üye oldukları sendikalara hazırlanan dosyaları sunmalı, hazırlanacak imza metinlerini imzalamaları talebinde bulunmalıdırlar. Kampanyamız 25 Kasım Kadına Yönelik Her Türlü Şiddete Hayır etkinliği çerçevesinde seminer ya da panellerle, belirlenen alanlarda gerçekleştirilerek sonlandırılacaktır.

Bu ve benzeri etkinliklerimizin, işçi kadınlara ulaşabilmesi için iş yerlerinde çalışmalar yürütmek önemlidir. Sendikalara üye olmak ve ama yönetici kademelerde, temsilciliklerde görevler almak avantajımızdır. Buralarda yer almak hedef olurken, kadınlar için eğitim çalışmalarında, kadın ve erkek birlikteliği yönetme kültürünün oluşturulmasına yönelik, toplum-

sal cinsiyet ve eşitlik konularına ağırlık verilmesinin çabasını vermeliyiz. Çıkartılan sendikal yayınlarda kadın sayfalarının olmasına yönelik taleplerimizde ısrarcı olmalı, bu sayfaları kadınların sorunlarının dile getirildiği ve çözülmesi yönündeki taleplerinin işlendiği araçlar olarak kullanmaya zorlamalıyız. Değişik milliyetlerden kadınlarla birlik ve beraberliği-dayanışmayı geliştirici sosyal ve kültürel etkinliklerin gerçekleştirilmesine yönelik talepler sunulmalı, kadınlara yönelik kitap, arşiv vb. oluşturulmasını istemeliyiz. Kadınların ev içi sorumluluklarının teşhir edilmesine yönelik eğitim ve örgütlenme politikaları geliştirilmesi için bulunulan alandaki sendikaya dayatıcı olunmalı. Sendikalarda temsiliyet düzeyindeki eşitsizliğin aşılması için tüzüksel de olsa, sağlık-sosyal-eğitim-güvenlik vb. noktalardaki hizmetlere kadınların ücretsiz ulaşabilmesinin yolunu açacak taleplerde ısrarcı olmak gibi hedefleri daha da geliştirebiliriz. Fakat bunların hedefe konulması sınıf bilinçli kadınlar tarafından gerçekleştirilmek durumundayken, örgütlenmeyi ve kafaların açık olmasını zorunlu kılmaktadır. Kadın çalışmalarımız içinde, önemli bir çoğunlukta olan işçi arkadaşlarımızın ne yazık ki ezici çoğunluğu sendika üyesi dahi değiller. Sendikalar içinde çalışmaların, işçi sınıfı içinde çalışmanın en önemli araçlarından bir tanesi olarak düşünüldüğünde, işçi sınıfının yarısının da kadınlardan olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu alanın bizim için çalışmalarımız ve kadın örgütümüz için önemli bir kez daha anlaşılacaktır. Bu kesime ulaşamadığımız, ilişkiye geçemediğimiz ve bu kesimden yeni kanlar kazanamadığımız müddetçe, marjinallikten ve sürekli kendini tekrarlamaktan kurtulamayız. İyi-güzeli, doğruyu bulmak ve yakalamak, eski yanlarımıza vurup, yeniyi yeşertilemek, bir kadın kitle örgütü olarak kadın bilincini daha bir yerleştirebilmek, sistemden kaynaklı olan tüm tabulara karşı bağımsız bir duruşa geçebilmek; kısacası, dünü unutmadan ama bugünün özgünlüğünü gören ve ona göre hareket eden yeni demokrasinin kültürünü savunan yeni kadının, Kadınların Kurtuluşu Hareketinin daha da ayakları üzerine basmasını sağlamak hepimizin görevi olmak zorundadır.

Kanada'da Uluslararası Kadınlar Konferansı Gerçekleştirildi

13-16 Ağustos tarihleri arası düzenlenen Montreal Enternasyonal Kadınlar Konferansı 30 ülkeden 300'ü aşkın kadın delegenin katılımıyla coşkuyla devam etmekte.

Konferans, buldukları alanlarda, dünya anti-emperyalist mücadeleye aktif katılan kadınları bir araya getirmeyi hedef almıştır. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar gününün ilan edilmesinin 100. yıl dönümünü kısa bir süre önce geride bıraktığımız şu günlerde örgütlenen bu konferans, dünya çapında kadın hareketinin sosyal, ekonomik ve demokratik haklar mücadelesindeki kazanım ve başarılarını değerlendiren, Enternasyonal Kadınlar Birliğini kurmayı tarihsel bir görev bilip önüne hedef koymuştur.

Konferans 14 Ağustos'ta genel oturum ve Liza Maza, Gabriela Kadın Partisinin, '21. Yüzyılda Militan Dünya Kadın Hareketine Doğru' konulu konuşmasıyla başladı. Konferansın amaç ve hedefleri üzerine konuşmalarla genel oturum kapatıldıktan sonra, çalışma gruplarıyla programa zengin tartışmalar yaratıp, ortak tecrübelerin aktarımı sağlamıştır. Çalışma grupları pazar günü 15 Ağustos'ta tekrar geniş katılımla sürdürülüp, dünya ekonomik durumu ve emperyalizmin kadınlar üzerindeki etkisini ele almıştır.

Kadın Çalışma gruplarının konuları; günümüzde özellikle emekçi kadınların sorunlarına parmak basmaktaydı.

a) Kadın işçiler, b) Kadın ve göç, c) Irkçılığa ve Ayrımcılığa karşı mücadelede kadınlar, d) Emperyalist saldırganlık savaşlarına karşı

direnen kadınlar, e) Öz halklardan olan kadınların mücadelesi, f) Kadın ve sağlık, g) Kadına yönelik şiddet, h) Sosyalizm ve Ulusal kurtuluş hareketlerinde kadınlar.

Akşam saatlerinde yapılan kültürel paylaşım gecesiyle program tamamlanmıştır.

Çalışma gruplarından çıkan bildirgeler arasında ATİK – Kadınlar Komisyonu delegesinin sunduğu, bildirge önerileri genel oturum tarafından onaylanmış ve kabul edilmiştir. Kadınlar Komisyonu delegesinin talepleri;

1- İlerici basın mensubu kadın gazeteci Suzan Zengin'in tutuklanmasını şiddetle kınanıp, serbest bırakılması;

2- Hindistan Chattisgarh hükümetinin, yazar ve gazeteci Arundhati Roy'a yönelik saldırılarının durdurulması;

3- Hindistan'da ilerici aktivistleri ve yoğunlaşan halk hareketini hedef alan Operation Green Hunt – Yeşil Av Operasyonu'nun kınanması ve durdurulması.

Konferans programı Pazartesi 16 Ağustos'ta Enternasyonal Kadınlar Birliği'nin kurulması ile sonuçlandı.

ÖLÜMÜNÜN 26. YILINDA BÜYÜK DEVRİMCİ SANATÇI YILMAZ GÜNEY'İ SAYGIYLA ANIYORUYUZ

12 Eylül AFC, kültür alında ilerici olan her şeye saldırdı. Devrimci içerikli filmler toplatıldı. Yönetmenleri ve oyuncularını hakkında davalar açıldı. Faşist cunta tam 937 filmi sakıncalı bulduğu için yasakladı. Bu filmler içinde Yılmaz Güney'in oynadığı veya yönetmenliğini yaptığı toplam 105 film el konuldu ve yasaklandı. Cunta, darbe sonrası tüm ilerici kültür sanat dergilerini, ilerici gazeteleri yasaklayarak yöneticileri hakkında yüzlerce yıl cezalar verdi. Cunta 133 bin kitabı toplatarak yaktı, Marksist kitapların okunmasını, bulundurulmasını yasakladı.

12 Eylül cuntasının hedef aldığı kültür emekçilerinden biri de Yılmaz Güney'di. 1974 yılında faşist Yumurtalık savcısını öldürmekten 18 yıl hapis cezasına çarptırılan Yılmaz Güney, cuntanın kendisine karşı kurduğu komployu biliyordu. Hasta olduğu halde her seferinde sağlam raporu verilen bu büyük devrimci sanatçı, tedavisinin engellenmesi ve cuntanın kendisine karşı yeni komploların peşinde olduğunu bildiğinden, 1981 yılında Isparta cezaevinden izinli çıktıktan sonra bir daha cezaevine dönmeyerek yurtdışına çıkmak zorunda kaldı. Ve 9 Eylül 1984 yılında kanser hastalığına yenik düşerek aramızdan ayrıldı.

Ölümünün 26. yılında büyük devrimci sanatçı Yılmaz Güney ve tüm devrimci ve ilerici sanatçıları bir kez daha anıyoruz. Yılmaz Güney, Nazım Hikmet ve Ahmet Kaya sürgünde hayata gözlerini yumdular. 12 Eylül'ün en karanlık günlerinde tedavisi faşist cuntacılar tarafından engellenen Ruhi Su gibi değerli sanatçılarımız ise ölümüne terk edildi. Enver Gökçe, Hasan Hüseyin, Ahmet Arif, Kemal Tahir'ler ömürlerinin çoğunu zindanlarda geçirdiler. Türkiye'de sanatçı olmak, her türlü baskıya maruz kalmak, Sivas'ta olduğu gibi yakılmak demektir. Ülkemizde ikinci bir baskıya maruz kalan Kürt sanatçı ve araştırmacılarına ise hiç bir hayat hakkı tanınmamaktadır. Değerli Kürt araştırmacı Musa Anter ise bizzat faşizm tarafından katledilirken, Turan Dursun gibi araştırmacılara hayat hakkının tanınmadığı Türkiye'de, sırf Ermeni olduğu için öldürülen gazeteci Hrant Dink'ler varken, Türkiye'de sanat ve bilimsel araştırmacılarıktan söz edilmesi mümkün değildir. Faşizmin istediği sanatçı ve araştırmacı tipi devletin yanında olan ve halkı uyutan kişiler olmasıdır. İşte Yılmaz Güney tüm bu yaklaşımları ret ederek safını

ezilenlerden yana koymuş büyük bir devrimci sanatçıydı. O sürgündeyken bile hiçbir zaman umutlarını yitirmemiş devrimci bir sanatçı olarak faşizme meydan okurken şöyle diyordu **"Baylar, korkunuzu, telaşınızı, anlıyoruz. Bugün otlandığınız toprakları, fabrikaları madenleri korumak için her türlü vahşete hazırsınız. Ama bilmelisiniz ki, korkunun ecele faydası yoktur ve hiç hiçbir vahşet bizi haklı davamızdan caydıramayacaktır. Sizi, kendi yarattığınız sosyal – siyasal çelişmeler içinde, döktüğünüz ve dökeceğiniz kanlar içinde boğacağız. Bizim ülkemize dönme hem de zaferle dönme umudumuz ve güvenimiz vardır. Ama sizler bir gün kaçacak ve bir daha dönemeyeceksiniz. Beyaz Ruslara bakın, Kral Faruk'a Şah'a, Somoza'ya bakın ve halkın geleceğini görün "** diyordu. İşte faşizmi korkutan da buydu. Evet o fiziki olarak ülkeye geri dönemedi. Ancak onun fikirleri ve sanata bakışı, eserleri halkın elinde bir meşale gibi yanmaya devam ediyor.

Yılmaz Güney'in en büyük özelliği sanatı siyasetle birleştiren yönüydü. O bir çok burjuva sanatçının yada

populistin yaptığı gibi sanatı sınıflar üstü görmemiş, aksine sanatın sınıfsal yönünü sürekli olarak öne çıkarmış devrimci bir sanat ve siyaset adamıydı. Tüm yazılarında sanata sınıfsal bir bakış açısı getiren Yılmaz Güney, sanatın halkın hizmetinde, sınıf mücadelesinde bir silah olarak kullanılmasını savunan devrimci bir kişiydi. Ve o, bu bakış açısını Duvar filminde yaptığı konuşmada şu sözlerle dile getirmişti **"Devrim, tek başına silahların çözeceği bir sorun değildir. Belirleyici olmasına karşın, hayatın her alanında sürdürmemiz gereken kültürel, sanatsal ve bir dizi diğer çalışmalarla birleşmesi gerekir. İşte filmimiz ve yaratacağı siyasal sonuçlar, bu anlamda mücadelenin bir parçası olacaktır."** derken bir başka konuşmasında ise **"Benim halkım, sadece silahlarla değil, şiirlerle ve şarkılarla da dövüşür. Nazım Hikmet'in şiirleri, en kalın, en acımasız taş duvarları delmeyi başardı. Yüreklerle ve bilinçlere ulaştı. Osmanlı despotizmine karşı mücadele eden Pir Sultan, hala türkülerimizde ve mücadelemizde yaşıyor. Büyük Kürt şairi Cigerxun bu kavga'nın bir**

parçasıdır. Eğer ben, bu mücadele geleneğine yeni bir halka eklersem, ne mutlu bana" diyerek sanatın sınıf mücadelesiyle olan sıkı bağlarını ortaya koyuyor ve son nefesinde bile tarihe adlarını yazdıran Paris Komünarlarının yanına gömülmek istediğini belirterek sınıfa ve halka bağlılığını tarihe altın harflerle yazdırıyordu.

Yılmaz Güney'in tüm filmleri halkın acılarını ve özlemlerini dile getirmiştir. O, en sıradan filmlerinde bile düzene çatmış ve sosyal dengesizliklerin yaratılmasında sorumlu olanın devlet olduğunu belirtmekten çekinmemiştir. Arkadaş, Sürü, Duvar gibi filmlerindeki mesajlarıyla feodalizmi ve Komprador Kapitalizmi açıktan hedef almıştır. O, bu özelliğiyle Türkiye'de başta bir sanatçı olarak halka film yoluyla gerçekleri gösteren halktan bir sanatçı olmuştur.

Faşizm, varolan bu özellikleri nedeniyle Yılmaz Güney'i sürekli kendi hedefleri arasında tutmuştur. Her fırsatta zindana atılan Yılmaz Güney içerde de devrimci bir sanatçıya yakışan bir tutum ve yaşamla örnek olmuş ve zindan yıllarında da hep üretici olmayı başarmıştır.

Faşizmin Yılmaz Güney'i neden bu kadar hedef aldığını bu gerçekler ışığında ele aldığımızda anlayabiliriz ancak. Bugün de Türkiye'de devlet, halkın yanında olan, sanat ve bilim insanlarına düşmandır. Bir çok sanatçı, bilim insanı, gazeteci ve şair sadece düşüncelerini açıkladığı için zindanlarda çürüyor.

Ülkemizde faşizm kendisine muhalif olan herkese düşmandır. Emperyalizme uşaklıkta yeminli Türk hakim sınıfları, ülkeyi emperyalizmin politikalarına denk gelen bir iktidarla yönetiyorlar. IMF ve Dünya Bankası ekonomiye yön veren kurumlar olarak ülkemizi her yönüyle ellerinde tutuyorlar. Halkı yoksulluğa sürükleyen, aç ve işsiz bırakan, tarımı ortadan kaldıran, özelleştirmelerle büyük tekellere peşkeş çekilen sanayiyle ülkemiz ezilenleri uçuruma sürüklenmektedirler. Ezilen Kürt ulusu her türlü zulüm ve yasaklamalarla baskı altında tutulmaya devam ediliyor.

Yılmaz Güney şahsında ülkemizin tüm devrimci, ilerici aydın ve sanatçılarıyla birlikte, Enternasyonal bilinç ve ruhla Gorki'ler, Brecht'ler, Çarlı'lar ve Neruda'lar gibi devrimci sanatçıları da saygıyla anıyoruz.

GRUP HAYKIRIŞ'TAN DERSİM İZLENİMLERİ

Dersim'e yönelik baskıların ve saldırıların gün geçtikçe arttığı bir dönemde yaşamaktayız. Seyit Rıza'dan günümüze Dersim mücadelesi dolu bir tarihle anılmaktadır. Burjuvazi Dersim'in mücadelecisi ve direngen ruhunu kırma amaçlı her türlü manevralar denemektedir. Köy boşaltmalar ve operasyonlar yaşanırken aynı zamanda adım başı karakollar yapılmaktadır. Bir taraftan barajlarla Munzur'un eşsiz doğa güzelliği katledilirken, diğer taraftan Dersim halkı cinsel istismar, taciz olaylarıyla,

uyuşturucu ve fuhuş merkezlerinin açılmasıyla yozlaştırılmak istenmektedir. Kısaca değinmeye çalıştığımız bütün bu gelişmelerin gölgesinde 29 Temmuz – 01 Ağustos arası gerçekleşen 10. Munzur Doğa ve Kültür Festivalinde yer aldık.

Yaşadığımız Avrupa ülkesindeki siyasal gelişmeleri takip ettiğimiz gibi, bizi Avrupa topraklarında yaşamak zorunda bırakan TC'nin , gerek siyasal gerek toplumsal gelişmelerini yakından takip etmekteyiz. Yıllarca ülkenin sorunlarını, halkın acılarını ve mücadelesini ezgilerimizle seslendirmeye çalıştık. Ve özellikle Dersim'e yönelik baskıları, Dersim halkının isyanını marşlarımızla, türkülerimizle dillendirdik. Bundan dolayı Dersim festivalinde bulunmak ve Dersim halkıyla buluşmak sanatsal çalışmalarımız ve mücadelemiz açısından oldukça önemli bir deneyim olmuştur.

Avrupa'nın birçok yerinde konser verme ve binlerce kitleye hitap etme olanağımız oldu. Dersim'de ilk gün stadyumda festival açılış konserine katıldığımızda alışkın olduğumuz konserlerden farklı bir konser olacağını biliyorduk. Festivalin açılış konserinde stadyumda yaklaşık 30 bin insanın karşısına çıktığımızda, 13 saatlik yolculuk yorgunluğumuzu anında attığımızı hissettik. Binlerce insanın marşlarımıza ve ezgilerimize eşlik etmesi kelimelerle ifade edilemeyecek kadar güzel bir coşku oluşturdu. Bu coşku festival boyunca verdiğimiz konserlerde de devam etti.

Başta stadyum konseri olmak üzere, Mercan Vadisi'nde düzenlenen, Mercan Hidro Elektrik Santraline (HES) ve Tunceli'deki barajlara tepki eyleminin ardından verilen konserde, Ovacık merkezde ve Hozat merkezde verdiğimiz konserlerde coşku en doruk noktada yaşanmaktaydı. Bu coşku elbette bizi önemli derecede heyecanlandırmıştı, ancak konserler dışında bizi aynı derecede heyecanlandıran ise Dersim halkının ilerici, devrimci ve direniş kültürüne sahip çıkmasıdır.

Türkiye'de burjuva partilerinin Dersim'38 katliamını gündemde tutmaları ve Dersim'i

siyasal malzeme olarak kullanmak istemeleri, burjuvazi açısından Dersim'in ne kadar önemli bir coğrafya olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla Dersim'in devrimci, mücadelecisi ve sorgulayıcı kültürünü yok etme amaçlı, sistemin yoz ve çürümüş kültürünü Dersim halkına aşlamak istemektedir. Bu saldırılara karşı örgütlü mücadele Dersim halkı için bir zorunluluk olduğunu çok rahatlıkla görebilmekteyiz.

Dikkatimizi çeken başka bir durum ise; Dersim halkının devrimci mücadele tarihine sahip çıkmasıdır. Dersim tarihinde önemli bir yeri olan devrimci mücadele geleneğinin son yıllarda tekrardan canlanması, halkın büyük bir bölümünde sahiplenme ve heyecana neden olmuştur. Bu durum katıldığımız tüm ilçelerde ve köy ziyaretlerinde görülmekteydi. Özellikle Dersim'de tohum saçan mücadele geleneğine olan özlem ve beklentiler, birçok yerde hissedilmekteydi. Dersim halkının Munzur'un özgür akacağı ve dağlarda çiğdemlerin yeniden yeşereceğine olan inancının azalmadığını görmek, bizi oldukça heyecanlandırmıştır.

Tüm bu olumlu izlenimler dışında, Festival'de olumsuz olarak göze çarpan durum, merkezi bir planlamanın olmamasıydı. Birçok ilçe kendi festivalini düzenledi ve bu nedendir ki ilçeler birbirinden kopuk hareket etmek zorunda kaldılar. Dolayısıyla programların çakışmasından kaynaklı, festivale katılan binlerce insan tercih yapmak zorunda bırakıldı. Bu dağınıklığın; istenilen ve arzu edilen birlik ve beraberliği zedelediğini düşünüyoruz. Bu tür festivallerin başlıca misyonu; Dersim özgülünde Dersim kültürünü bir bütün olarak görmek, ezgileriyle, diliyle, kamlarıyla, halaylarıyla, deyiş ve semahlarıyla ilerici halk kültürünü yaşatmak ve yaratılan ortak değerlerin bir üst aşamaya sıçramasına vesile oluşturmalarıdır.

Sonuç olarak izlenimlerimizi sizlerle paylaşırken, festivalde ve Dersim'de gözlemlediklerimizden bir özet sunmak istedik. Elbette orada yaşanan duyguları kelimelerle ifade etmek kolay değildir. Bu açıdan Dersim'i, Dersim'de yaşamak gerektiğini düşünüyoruz.

Özgür geleceği yaratma mücadelemizde, Dersim'in oldukça büyük bir önemi vardır. Bu anlamda Dersim halkıyla bütünleşmek,

Dersim'in sorunlarını paylaşmak ve Munzur'un sesine ses katmak gerektiğine olan inancımızı bir kez daha haykırıyoruz.

Sanatsal yaşantımıza bu deneyimi kazanmamızda vesile olan başta yoldaşlarımıza ve Dersim halkına çok teşekkür ederiz!!!!

GRUP HAYKIRIŞ

Gerçekler inatçıdır

PAN-TÜRKİZM DOKTRİNİ VE KÜRT ULUSAL SORUNU

Kürt ulusal sorunu yeni bir sorun değildir. Daha geçmiş yüz yılda gündeme gelmiş sisteme tekabül eden tarihsel bir sorundur.

Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde ulusal vasıflara sahip olma sürecine önce Balkan halkları girerler. 19. yüzyıl başlarında Balkanlarda oluşan ulusal karakter, tarihsel olarak toplumsal yapılarının oluşması sonucu sonraları toplumun diğer halklarına da yansır. Nitekim 19. yüzyıl sonu, 20. yüzyıl başlarından itibaren Kürtler de uluslaşmanın iktisadi ve sosyal koşullarının oluşması ile giderek bu tarihsel sürece girerler.

Ulusal kimliklerine kavuşan Kürtler, topraklarını fetheden Osmanlı imparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti devletlerinin baskı ve tahakkümü altında kalırlar. Ulusal zulüm beraberinde tepki ve direniş getirir. Tarihsel materyalizmin bu yasağı mazlum Kürt ulusunda da kendisini göstermiştir.

Birçok Kürt isyanları olmuştur. Bu isyanlar bastırıldıktan sonra, Kürt halkı üzerindeki ulusal baskı iyice katmerleşerek devam etmiştir. Giderek daha da kronikleşmiş ve derinleşmiştir. Lakin bu baskı ve eziyet başkaldırının koşulları olarak varlığını devam ettirmiştir. Nitekim bunun sonucudur ki günümüzdeki başkaldırıyla, Kürtler tarihlerinin en kitlesel direniş içerisinde yer alırlar.

Kürtler kendi içlerinde en etkili irade birliğini bu mücadele içerisinde sağlamışlardır. PKK önderliğindeki bu direniş önceki Kürt direnişlerine kıyasla, daha geniş alanlara yayılmış ve daha merkezi düzeyde yürütülmektedir. Kürtlerin topraklarını, dolayısıyla pazarlarını ilhak eden ve varlıklarını reddederek ulusal tahakküm altına alan devletin, bu pratiğine kumanda eden Pan-Türkizm doktrindir.

Pan-Türkizm TC devletinin ideolojik sacayaklarından biridir. Diğer ideolojik sacayağı tarihsel olarak Osmanlı İmparatorluğu'nun ümmetçi döneminde oluşturulan Pan-İslamizm'dir.

Devamı oldukları İttihat ve Terakki Cemiyeti'nden devraldıkları iktidarı devam ettiren Kemalistler, hareket ettikleri Türkçü doktrinle, topraklarını işgal altında tuttıkları Kürtlerin ulusal varlıklarını inkar etmişlerdir. Bu inkar tüm milliyetleri olduğu gibi Kürt ulusunun da Türkleştirilmesini içerir. Bunun sonucudur ki, Kürtlerin ulusal varlıkları devletin ideolojik-politik hattıyla çelişki içindedir.

Kürtleri ezen de bu resmi hattır. Tüm bu baskı ve katliamlara karşın, artık Kürtlere iyice kitleselleşen ulusal kimlikleri reddettirilemez. Kürtlerin gösterdiği direniş karşısında devlet şuurunu kaybetmiştir. Bunun sonucu Kürtlerin azınlıkta olduğu bazı ilçelerde devlet ve MHP inisiyatifinde provakatif saldırılar gerçekleştirilmiştir. Geçmişteki 6 Eylül 1955 tarihinde Rumlara ve 1978-1980 arası Alevilere yönelik provakatif saldırılar, günümüzde de Kürtlere yapılmaktadır.

Ama nafi!

Kürt halkı tüm bu saldırılar karşısında verdiği mücadeleyi yılmadan devam ettiriyor. Devletin saldırıları ve provakatif eylemler Kürtlerin gösterdikleri direnişe engel teşkil edememiştir. Aksine verdikleri mücadele daha kitlesel boyutlara tırmanmıştır.

Dolayısıyla ulusal harekete önderlik eden PKK, mücadeleyi daha radikal mevizlere taşıma göreviyle karşı karşıyadır. Mevcut koşullar bunu daha zorunlu kılıyor. Ulusal sorun sistemden kopuk değildir...

Emperyalizme bağımlı, yarı-feodal yapı ve egemenlerin siyasi iktidarı Kürtler üzerindeki baskı ve katliamın da varlık nedenini teşkil etmektedir...

Dolayısıyla bu mücadele tarihi olarak zamanında gerçekleştirilemeyen demokratik devrimin de bir parçasıdır...

Mücadelenin 20. Yılında,
YDG'nin Siyasal, Örgütsel ve Eylemsel İradesini
Daha Fazla Güçlendirmek İçin;

GENÇLİK ŞÖLENİNDE BULUŞALIM!

* Gurbette Esenyeller
* DJ Smail
* Halk Oyunları Ekipleri
Arnavutluk - Tamil - Türkiye
* Sinevizyon (Dünden Bugüne YDG)
* Konuşmalar

YENİ DEMOKRATİK GENÇLİK

Internationales Kulturfest

BERLIN

Samstag 16.10.2010
17 Uhr
Einlass: 15 Uhr

www.internationales-kulturfest.de · Hotline: 01805-009754

30. Yılında 12 Eylül Askeri Faşist Cuntasını Lanetliyor,
Ölümünün 26. Yılında YILMAZ GÜNEY'i Anıyoruz!

Sempozyum:

30. yılında nedenleri ve sonuçlarıyla
12 Eylül Askeri Faşist Cuntası

12 Eylül Cuntası, Referandum
sonuçları ve Aydınların tavrı
Sunum: Doçent HALUK GERGER (Araştırmacı, Yazar)

12 Eylül'den günümüze

Türkiye'de insan hakları

Sunum: CAFER DEMİR (Araştırmacı, Yazar)

12 Eylül'ün Kültür-Sanat
üzerindeki baskıları
ve Yılmaz Güney

Sunum: SAİT ATAM (Sinema Eleştirmeni, Yazar)

12 Eylül ve Göçmenler

Sunum: UFUK BERDAN (ATİK Temsilcisi)

Kültürel Program:

Pınar Sağ

Mehmet Ekici

Grup Cemre

Halk Oyunları

(Mig-Zentrum)

Sinevizyon

(12 Eylül ve Yılmaz Güney)

Tarih: **03 Ekim 2010** Saat: **15.00**

Yer: **Delphi Showpalast**
Eimsbüttler Chaussee 5 - 20259 Hamburg

Düzenleyen: **ATİF (Almanya Türkiye İşçiler Federasyonu)**